

ઉદ્દ કિતાબ “ખુત્બાતે મહમૂદ” કા લિખ્યાંતર યઅની
મુક્તી મહમૂદ બારડોલી સાહબ કે

દીની બયાનાત

હિસ્સા: ૫

અઝ ઈફાદાત

મૌલાના મુક્તી મહમૂદ બારડોલી સાહબ દા.બ.

જામિઅહ ઈલામિયહ તઅલીમુદીન ડાભેલ, સીમ્લક, ગુજરાત (ઇન્ડ.)

નાશિર

નૂરાની મકાતિબ

www.nooranimakatib.com

يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ.

ઉર્દુ કિતાબ 'ખુતબાતે મહમૂદ' કા લિખ્યાંતર યઅની
મુક્તી મહમૂદ બારડોલી સાહબ કે

દીની બયાનાત

હિસ્સા: ૫

મૌલાના મુક્તી મહમૂદ સાહબ બારડોલી દા.બ.
જામિઅહ ઈસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાબેલ, સિમલક ગુજરાત ઈન્ડીયા

નાશિર

નૂરાની મકાતિબ

www.nooranimakatib.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
કિતાબ કી જરૂરી બાર્તે

કિતાબ કા નામ	ઉર્દુ કિતાબ 'ખુત્બાતે મહમૂદ' હિસ્સા: પાંચ કા લિખ્યાંતર યઅની દીની બયાનાત (ગુજરાતી)
બયાનાત	મવલાના મુફ્તી મહમૂદ સાહબ બારડોલી દામત બરકાતુલુમ
જમા કરનેવાલે	મુફ્તી ઈમરાન સાહબ મુલધરા (માજ) મુફ્તી વ મુદરિસ જામિઅહ દાડલ ઈહસાન નવાપૂર મુફ્તી ઉવૈસ કંજરી ઉસ્તાદે કુર્આન વ હદીષ જામિઅતુલ બનાત કટમ્બે મપુટો, મોઝામ્બિક
લિખ્યાંતર ઓર કમ્પોઝિંગ	મુફ્તી મુહમ્મદ અમીન ઉધના
પ્રકાશન વર્ષ	સન: ૧૪૩૬ હિ. મુતાબિક સન:૨૦૧૫ ઈ.

**ઈસ્લાહે મુઆશરહ (સમાજ સુધારણા) કે
 મુતઅલ્લિક બાર્તો કા ખઝાના**

**મદ્દો ઓર ઓરતો કે લિયે
 ક્ષયદેવાલે બયાનાત**

બયાનાત કે ઉનવાન

૧	અલ્લાહ તઆલા કો અપને બંદો સે મુહબ્બત	૫૯
૨	આપ સલ. કી ખ્યારી તીન નસીહતો	૧૦૦
૩	મસ્જિદ કે ઉદ્ઘાટન કે મોકે પર	૧૩૧
૪	આ'માલ કી કદર ઓર કીમત	૧૪૯
૫	હઝરત ઐયૂબ અલ. કી બીવી કા અજબ વાકિઅહ (પેહલા હિસ્સા)	૧૮૮
૬	હઝરત ઐયૂબ અલ. કી બીવી કા અજબ વાકિઅહ (દૂસરા હિસ્સા)	૨૦૯
	تمت	

તક્સીલી ફેહરિસ્ત

અ.નં.	અનાવીન	સ.નં.
○	મુબારક ખત	૧૫
○	બરકતવાલે કલિમાત	૧૭
○	બર કિતાબે મુસ્તાબ 'ખુલ્લાતે મહમૂદ'	૧૯
○	નકશે તઅસ્સુર	૨૦
	પેશે ખિદમત	૨૧
૧	અલ્લાહ તઆલા કો અપને બંદો સે મુહબ્બત	૫૯
૧	દુન્યા કી હર ચીઝ કો અલ્લાહ તઆલા ને બહોત અચ્છા બનાયા હય	૬૨
૨	અલ્લાહ તઆલા કી કિસી ભી નેઅમત કો બુરા નહી કેહના ચાહિયે	૬૨
૩	અલ્લાહ તઆલા કો સબસે ઝયાદહ મુહબ્બત ઈન્સાન સે હય	૬૫
૪	મહબૂબ ચીઝ કે સાથ બરતાવ	૬૬
૫	અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કો સબસે ઝયાદહ અચ્છા બનાયા	૬૬
૬	ઈન્સાન કો અલ્લાહ તઆલા ને અપને હાથ સે બનાયા	૬૭
૭	ઈન્સાન મેં અલ્લાહ તઆલા ને અપની રૂહ ડાલી	૬૭

૮	હર મખ્લૂક કી અલ્લાહ તઆલા કે યહાં કરો કીમત હય	૬૮
૯	બોલી હુઈ બાત કા અસર	૬૯
૧૦	લિખે હુવે અલ્લાહ કી તાસીર	૭૦
૧૧	એક અજબ વાકિઅહ	૭૦
૧૨	કભી કિસી ઈન્સાન કો બુરા નહી કેહના ચાહિયે	૭૧
૧૩	ગુનાહોં સે નફરત કરો, ગુનેહગાર સે નહી	૭૧
૧૪	હર મહબૂબ અપની મહબૂબ ચીઝ કો અચ્છી હાલત મેં દેખના પસંદ કરતા હય	૭૨
૧૫	એક બહોત હી અજબ બાત	૭૩
૧૬	કિસીકો હકીર નહી સમઝના ચાહિયે	૭૫
૧૭	એક પાગલ ઔરત કા વાકિઅહ	૭૫
૧૮	અલ્લાહ તઆલા કો ઈન્સાન કી બદબૂ સે ભી મુહબ્બત હય	૭૭
૧૯	હઝરત મૂસા અલ. તૂર પહાડ પર	૭૮
૨૦	એક કુદરતી અજબ બાત	૭૯
૨૧	હઝરત ઉમર રદિ. ઔર યહૂદ કા વાકિઅહ	૮૦
૨૨	હમારે ખૂન સે ભી અલ્લાહ તઆલા કો મુહબ્બત હય	૮૦
૨૩	ઈન્સાન કે આ'માલ સે અલ્લાહ તઆલા કો ખ્યાર	૮૨
૨૪	હમારે પુરાને કપડોં સે ભી અલ્લાહ તઆલા કો મુહબ્બત હય	૮૩
૨૫	ઈન્સાન ઝુબાન કી કડવી બાત કભી નહી ભૂલતા	૮૪
૨૬	મુઆફી કે બાદ હમારી ગંદી સે ગંદી બાત કો અલ્લાહ તઆલા મિટા દેતે હંચ	૮૫
૨૭	મેરા ઝાતી વાકિઅહ	૮૬

२८	नेकी गुनाह को मिटा देती है	८८
२९	अल्लाह तआला को सबसे ज्यादा मुहब्बत ईन्सान से है	८८
३०	हज़ाज बिन युसुफ़ की एक दुआ पर मग़ि़रत की उम्मीद	८९
३१	अल्लाह तआला की मुहब्बत का वाकिअह	९०
३२	मुहब्बत का तकाज़ा	९१
३३	अल्लाह तआला हमसे प्रुश है या नहीं कैसे पता चलेगा?	९२
३४	तकदीर का मतलब	९३
३५	अल्लाह तआला नाराज़ है कैसे पता चलेगा?	९४
३६	अल्लाह तआला की प्रुशनूदी हासिल करने का ज़रिया	९५
३७	आजके मुसलमान की सोच	९५
३८	दुआ	९७
३९	आप सल. की धारी तीन नसीहतें	१००
४०	हज़रत मुआज़ बिन ज़बल रद़ि. के इज़ाअल और अहवाल	१०३
४०	मेहमान को इत्सत करने के बारे में एक सुन्नत	१०३
४१	अज़ब मनज़र	१०४
४२	हज़रत मुआज़ रद़ि. को आप सल. ने तीन नसीहतें इरमाअ.	१०४
४३	पेहली नसीहत	१०४
४४	अल्लाह तआला का हर हर ज़गा रहना याहिये	१०५

४५	घोडा देना हराम है	१०६
४६	रोजे का मकसद	१०७
४७	सोम का मअना	१०८
४८	रोजे का आखिर व बातिन	१०८
४९	आंघ का रोजा	१०८
५०	औरत का देभना और उसकी तस्वीर देभना दोनों बराबर है	१०८
५१	कान का रोजा	१०९
५१	जुबान का रोजा	१०९
५२	दिल का रोजा	११०
५३	अेक अशुभ हदीष	११०
५४	रोजे में अेक और चीज से बचना निहायत जरूरी है	१११
५५	रोजे की नियत	११२
५६	दूसरी नसीहत	११३
५७	नेक काम की बरकत	११३
५८	काबील के कत्ल का अपर	११४
५९	सहाबा तकल्लुक्वाले नहीं थे / नेकी की बरकत से गुनाह की मुआझी	११४
६०	सहाबा रदि. से गलती करवाने का मकसद	११५
६१	गुनाहों के आखिर करने में हमारे और सहाबा रदि. में फर्क	११६
६२	गुनाह के बाद क्षोरन तौबा की इक करनी चाहिये	११७
६३	आप सल. का सहाबा को तसल्ली देना	११७

૬૪	અલ્લાહ તઆલા કી અજીબ રહમત	૧૧૯
૬૬	તીસરી નસીહત	૧૨૦
૬૭	ઇસ્લામ મેં અચ્છે અખ્લાક કી કદ્રો કીમત	૧૨૦
૬૮	અચ્છે અખ્લાક કી બરકત	૧૨૨
૬૯	આપ સલ. કી એક બહોત બડી સિફત	૧૨૨
૭૦	અબૂજહલ કા આપ સલ. કો ધમકી દેના ઓર અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે જવાબ	૧૨૨
૭૧	અબૂજહલ કા આપ સલ. પર હોજળી રખના	૧૨૫
૭૨	આપ સલ. કે અખ્લાક કા એક ઓર અજીબ વાકિઅહ	૧૨૬
૭૩	સૂરએ અલક કી આખરી આયત કા મઝમૂન	૧૨૮
૭૪	સજદહ ઓર દુઆ	૧૨૯
૩	મસ્જિદ કે ઇફતિતાહ કે મોકે પર	૧૩૧
૭૫	મુસલમાનોં કો પેહલે કિસ ચીઝ કી ફિક કરની ચાહિયે?	૧૩૪
૭૬	ઇસ દુન્યા કી ઇબ્તિદા કા'બા સે	૧૩૪
૭૭	કા'બતુલ્લાહ કી તઅમીર	૧૩૫
૭૮	હઝરત ઇબ્રાહીમ અલ. કી દુઆ હમારે લિએ એક સબક	૧૩૬
૭૯	નેક અમલ કે બાદ ડરતે રહના ચાહિયે	૧૩૬
૮૦	હઝરત મુક્તી મરગૂબ સાહબ લાજપૂરી રહ. કા અજીબ વાકિઅહ	૧૩૭
૮૧	હઝરત ઇબ્રાહીમ અલ. કી દૂસરી દુઆ	૧૪૦

८२	हमारा नाम मुसलमानवाला, लेकिन जिंदगी उसके खिलाफ हय	१४०
८३	ईमान का जुलासा	१४१
८४	पक्का मुसलमान कौन?	१४१
८५	हजरत अब्राहीम अल. की मुबारक दुआ	१४२
८६	हजरत अब्राहीम अल. की दूसरी मुबारक दुआ	१४२
८७	हजरत अब्राहीम अल. की तीसरी मुबारक दुआ	१४३
८८	माजी करीब से गुजरातवालों की ખૂબી	१४४
८९	हमारी नसलों में दीन बाकी रहे उसकी हमें डिंक करनी चाहिये	१४४
९०	हम मस्जिद को आबाद करनेवाले बनें	१४५
९१	हजरत उम्मान रहि. का पुत्र सिधाना	१४६
९२	मस्जिद का अहम	१४७
९३	आ'माल की कदर और कीमत	१४८
९४	मुसलमान के आ'माल बहोत कीमती हय	१५२
९५	हालात अपनी बह आ'मालियों की वजह से आते हय	१५३
९६	नेक आ'माल पर ईन्आम	१५४
९६	हदीष की रोशनी में मुसीबत हालात की वजह से आती हय	१५५
९७	हजरत अस्मा रहि. का आप सल. की मुहब्बत में मार जाना	१५७
९८	अक अजब हदीष	१५८

૯૯	આમ ઝિના કી એક સઝા	૧૫૯
૧૦૦	દૂસરી સઝા	૧૬૧
૧૦૧	તીસરી સઝા	૧૬૧
૧૦૨	એક વાકિઅહ	૧૬૧
૧૦૩	વાલિદૈન કી નાફરમાની પર અલ્લાહ તઆલા જલ્દી અઝાબ દેતે હંચ	૧૬૨
૧૦૪	એક નેકી ઐસી હય જિસકા સવાબ જલ્દી મિલતા હય	૧૬૪
૧૦૫	સિલા રહમી કા પેહલા ઇન્આમ	૧૬૪
૧૦૬	કતઅૂ રહમી કી નહૂસત	૧૬૫
૧૦૭	સિલા રહમી કા દૂસરા ઇન્આમ	૧૬૫
૧૦૮	સિલા રહમી કા તીસરા ઇન્આમ	૧૬૬
૧૦૯	જૂઠી કસમ સે અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ જલ્દી આતા હય	૧૬૬
૧૧૦	કસમ કા મતલબ	૧૬૭
૧૧૧	અમ્ર બિલ મઅરૂફ ઓર નહી અનિલ મુન્કર કરતે રહના ચાહિયે	૧૬૭
૧૧૨	ગુનાહ સે રોકને કી તાકત કે બાવજૂદ ન રોકને કા અઝાબ	૧૬૯
૧૧૩	બાદશાહો કો બુરા મત કહો	૧૭૧
૧૧૪	હાલાત આએ તો અલ્લાહ તઆલા કી તરફ મુતવજ્જેહ હો જાના ચાહિએ	૧૭૩
૧૧૫	કિસી પર ગુલ્મ નહી કરના ચાહિએ, ગુલ્મ કી એક શકલ	૧૭૩
૧૧૬	ઇસ્તિગફાર કી ફઝીલત	૧૭૪

૧૧૭	અલ્લાહ તઆલા વેરાન ભી કર સકતા હય ઓર આબાદ ભી કર સકતા હય	૧૭૫
૧૧૮	બર્મા મેં હિંદુસ્તાની મુસલમાનોં કે હાલાત	૧૭૬
૧૧૯	અલ્લાહ તઆલા કો રાઝી કરને કા તરીકા	૧૭૭
૧૨૦	અલ્લાહ તઆલા જિસકો ચાહેં ઉસકો અપના લશ્કર બનાતે હંચ	૧૭૮
૧૨૧	ઇસ્તિગફર ઓર સદકા કરને કી ફઝીલત	૧૭૯
૧૨૨	હર ચીઝ કા સદકા	૧૭૯
૧૨૩	એક અજબ દુઆ	૧૮૦
૧૨૪	ખુલાસએ કલામ	૧૮૩
૧૨૫	હાલાત કા બદલના ખૂદ કે બદલને પર મૌકૂફ હય	૧૮૩
૧૨૬	સવા લાખ મરતબા لا اله الا انت سبحانك اتي كنت من الظالمين પઢને કી ફઝીલત	૧૮૪
૧૨૭	દુઆ	૧૮૫
૫	હઝરત એયૂબ અલ. કી બીવી કા અજબ વાકિઅહ (પેહલા હિસ્સા)	૧૮૮
૧૨૮	બયાન શુરૂ હુવા ઓર લાઈટ ચલી ગઈ ઉસ પર ઈશાદ ફરમાયા	૧૮૧
૧૨૯	હઝરત યુસુફ અલ. કી ઝુલેખા કે સાથ શાદી	૧૮૧
૧૩૦	ઝુલેખા કો અપને કિએ હુવે કામ પર અફસોસ	૧૮૨
૧૩૧	હઝરત યુસુફ અલ. કી બરકત સે ઝુલેખા કી ઈબાદત	૧૮૨

૧૩૨	હમારી શરીઅત મેં એઅતેદાલ	૧૯૩
૧૩૩	લય્યા કા હઝરત ઐયૂબ અલ. સે નિકાહ	૧૯૪
૧૩૪	હઝરત ઐયૂબ અલ. કા વાકિઅહ	૧૯૫
૧૩૫	દુન્યા ઓર આખિરત દોનોં મિલના અલ્લાહ કી બહોત બડી નેઅમત હય	૧૯૫
૧૩૬	લય્યા કો દુન્યા ઓર આખિરત દોનોં મિલી થી	૧૯૬
૧૩૭	લય્યા કી આઝમાઈશ	૧૯૭
૧૩૮	વાકિઅહ સુનાને કા મક્સદ	૧૯૮
૧૩૯	અલ્લાહ તઆલા અપને બંદોં કા ઈમ્તિહાન લેતે હંય	૧૯૯
૧૪૦	આફિયત કી એક દુઆ	૧૯૯
૧૪૧	આફિયત કા મતલબ	૨૦૦
૧૪૨	હઝરત ઐયૂબ અલ. કી બીમારી	૨૦૦
૧૪૩	ઝુબાન ઓર દિલ બીમાર નહીં થે	૨૦૧
૧૪૪	બીમારી મેં આમ તૌર પર કોઈ કામ નહીં આતા	૨૦૨
૧૪૫	કુર્આન મેં હઝરત ઐયૂબ અલ. કી તઅરીફ	૨૦૩
૧૪૬	હઝરત ઐયૂબ અલ. અઠારહ સાલ બીમારી મેં રહે	૨૦૪
૧૪૭	લય્યા કા સવાલ ઓર હઝરત ઐયૂબ અલ. કા અજબ જવાબ	૨૦૪
૧૪૮	હમ સબ્ર ઓર શુક કરનેવાલે બને	૨૦૬
૧૪૯	હઝરત ઐયૂબ અલ. કી બીવી કા અજબ વાકિઅહ (દૂસરા હિસ્સા)	૨૦૯
૧૪૯	મુસીબત કે વકત લોગ પેહચાને જાતે હંય	૨૧૧

૧૫૦	મોહતાજો કી મદદ કરના બડા સવાબ કા કામ હય	૨૧૨
૧૫૧	હઝરત લય્યા કી ખિદમત	૨૧૨
૧૫૨	ઔરત કી ખૂબી	૨૧૩
૧૫૩	ખિદમત કરનેવાલી ઔરત સે અલ્લાહ તઆલા રાઝી રહતે હંચ	૨૧૪
૧૫૪	એક વાકિઅહ	૨૧૫
૧૫૫	હુજ્જતુલ ઇસ્લામ હઝરત મોલાના મુહમ્મદ કાસિમ સાહબ રહ. કી ઔરત કા વાકિઅહ	૨૧૬
૧૫૬	હઝરત રહ. કી અહલિયા કી આપસે મુહબ્બત	૨૨૪
૧૫૭	હઝરત રહ. કી સોહબત કી બરકત	૨૨૫
૧૫૮	હઝરત રહ. કી અહલિયા કા મકામ	૨૨૬
૧૫૯	હઝરત લય્યા કી ખિદમત	૨૨૭
૧૬૦	હઝરત યૂસુફ અલ. કા હુસ્ન	૨૨૮
૧૬૧	ગરીબી મેં બાલ ભી બેચને પડે	૨૨૯
૧૬૨	બદન કા કોઈ હિસ્સા બેચના જાઈઝ નહી	૨૨૯
૧૬૩	બાલ કટવાના દુરૂસ્ત નહી હય	૨૩૦
૧૬૪	શૈતાન કા હઝરત લય્યા કો બેહકાના	૨૩૧
૧૬૫	નબિયોં કી ઇમાની ગૈરત	૨૩૩
૧૬૬	નબિયોં કો શિર્ક સે બેઈન્તિહા નફરત હોતી હય	૨૩૪
૧૬૭	નબી કી બીવી કૈસી વફાદાર હોતી હય	૨૩૪
૧૬૮	હઝરત ઐયૂબ અલ. કી દુઆ	૨૩૫
૧૬૯	તકલીફ દૂર કરને કી દુઆ	૨૩૬
૧૭૦	હઝરત ઐયૂબ અલ. કી તકલીફ કૈસે દૂર હુઈ?	૨૩૭
૧૭૧	હઝરત ઐયૂબ અલ. કો શિક્ષા	૨૩૭

૧૭૨	હઝરત લય્યા હઝરત ઐયૂબ અલ. કો સિહહત કે બાદ પેહયાન ન સકી	૨૪૦
૧૭૩	અલ્લાહ તઆલા કા હઝરત ઐયૂબ અલ. કો ગૈબ સે રોઝી દેના	૨૪૧
૧૭૪	દો ખેત મેં બરકત	૨૪૩
૧૭૫	અવલાદ ભી વાપસ મિલ ગઈ	૨૪૩
૧૭૬	કસમ કેસે પૂરી હુઈ?	૨૪૪
૧૭૭	ઔરત મેં કેસી સિક્કત હોની ચાહિયે	૨૪૬

☆☆☆☆☆

મુબારક ખત

અમેરિકા મેં જામિઅહ ડાભેલ કા નામ રોશન કરનેવાલે
હઝરત મોલાના હાકિમ કારી અલહાજ યૂસુફ ભૂલા સાહબ દા.બ.

જિન્હોને ખૂદકા શનાખ્તી નામ “જામિઅહ ડાભેલ”
રખા હય, દુન્યા કે કિસી ભી જગા મેં નઅત, નઝમ સુનાતે
હંય, તો અપના તઆરૂફ “જામિઅહ ડાભેલ” સે કરવાતે હંય,
ટેલીફોન પર બાત કરતે હય તો ફરમાતે હય, મેં આપકા
“જામિઅહ ડાભેલ” બોલ રહા હું, માદરે ઈલ્મી કે સાથ
આંમોહતરમ કો બહોત ઈશક હય.

મોહતરમ ઓર મુકર્રમ હઝરત મુફ્તી સાહબ
દામતબરકાતુહુમ

અસ્સલામુ અલયકુમ વ.વ.

ઉમ્મીદ હય કે આપ ખૈરિયત સે હોંગે, આપકી ભેજી
હુઈ કિતાબ “ઝુહૂરે મેહદી કબ? કહાં? ઓર કિસ તરહ?”
ઓર “ખુત્બાતે મહમૂદ” કા પેહલા ઓર ચોથા હિસ્સા મિલ
ગયા, દૂસરા તીસરા હિસ્સા ભી ઈન્શાઅલ્લાહ મુફ્તી યૂસુફ
હાંસ મદે ઝિલ્લહુલ આલી કે ઝરિયે મોસૂલ હો જાએગા.

હઝરત મુફ્તી સાહબ વાકઈ અલ્લાહ તઆલા ને
આપકો બયાનાત કા જો મલકા દિયા હય, વહ બુઝુર્ગો કી દુઆ
કા ફલ હય, કાશ આજ હઝરત મોહતમિમ સાહબ હઝરત
મોલાના સઈદ સાહબ બુઝુર્ગ રહ. હયાત હોતે તો આપકી
ખિદમાત સે વહ બહોત ખુશ હોતે, વાકઈ આપ “જામિઅહ કી

मुबान" हय.

मेरी अक दरभास्त हय के आप "दङ्गल" पर ली अक तहकीकी कितान लिषें तो ईन्शाअल्लाह उम्मत को बहोत शयदा डोगा.

आपकी सीडी मेरे बर्यों को कभी कभी अमेरिका की सडकों पर सडर करते हुवे सुनाता हुं, आपके बयानात को सुन कर उनको बहोत ही शयदा होता हय, रोना आ जाता हय, यह हजरत इकीहुल उम्मत मुश्ती महमूद हसन गंगोही रह. और हजरत अकदस मुश्ती अहमद साहब पानपूरी दामत बरकतुल्लुम की भूसूसी तवज्जुह का अषर हय.

अल्लाह तआला आपकी तमाम मेहनतें कबूल इरमाअे, और हर शुइरो इितन और हासिदीन के हसद से बयाअे. आमीन

गुजिश्ता हइता यहां अक अइकीकी डोकटर ने इस गुनेहगार के हाथ पर ईमान कबूल किया और ईस्लाम में दाखिल हुवे हुंय, हुआ करे अल्लाह तआला बकाया जिंदगी को दीन की प्निदमत में कबूल इरमाअे, दअवत व तब्लीग के काम में ली वकत गुजर रहा हय, आईन्हह जून में ईन्शाअल्लाह ईजतिमाअ डोगा, काश आपका ली सडर अमेरिका का डो जाअे ताके यहां की उम्मत ली आपसे मुस्तइीद डो.

इरजंद मुहम्मद सल्लमहुू की सरपरस्ती करते रेहना और शइकत से अपने साथ ली कभी ले जाना.

गुनेहगार यूसुइ लूला

उई जाभिअह डालेल

बरकतवाले कलिमात

नहवो सर्ई के माहिर काम्याब मुद्दरिस उस्ताजी व मुशफिकी
 डरत मोलाना एब्राहीम साहब कावी दामत बरकतुलुम
 उस्ताज शमिअह एस्लामियह तअलीमुद्दीन डबेल, सिमलक गुजरात

نحمده و نصلى على رسوله الكريم....

जिताबत नाम हय किसी बात को उम्हल तरीके से वाजेह करने, किसी अम्र का यकीन दिलाने किसी शयअ की तरगीब दिलाने, डरर देह उमूर से षबरदार करने और किसी रविश पर आमाहल और नापसंदीहल अकवाल और अइआल के तर्क पर उभारने का.

जिताबत पळमुर्हल व अइसुर्हल जळबात में ताळगी पैदा करती हय, अबरहाअे गम को छटाती हय, बिगडे हुवे समाज को संवारती हय और पस्त कोमों को ओजे सुरय्या तक पडॉयने के डोस्वे देती हय.

वअळ व जिताबत का मकसद गुम करदअे राह एनसानियत को मंजिल से आगाह करना और उन तक अल्लाह व रसूल सल. के पयगामात और उनके पेड़कारों की जिंदगियों के नमूने उम्हल तरीके से पेश कर के एत्तिबाअ पर उभारना और नइबष्श उमूर की तरगीब दिलाना और नाइरमानों के अंजाम से बाजबर कर के मनडिय्यात व मआसी से बाज रहने की ताकीद करना और नुकसानदेह चीजों से रोकना.

जो शप्स मळकूरह बाला उमूर को राएजुल वकत जुबान में आम इहम उखूब में लोगों को पडॉया कर वलवलअे अमल पैदा करे वल कामयाब मुकर्रिर हय.

एस वकत अजीजुल कदर मुक्ती महमूह साहब सल्लमहू के

ખુત્બાત કી પાંચવી જિલ્લ આપકે હાથો મેં હય, મૌસૂફ કે અંદાઝે ખિતાબત સે સામિઈન ઓર ખુત્બાતે મહમૂદ કે કારિઈન અચ્છી તરહ વાકિફ હોંગે.

મુફતી સાહબ મૌસૂફ માશાઅલ્લાહ મુવફ્ફક મિનલ્લાહ હંય, ગુનાગું સલાહિયતોં કે માલિક હંય, જામિઅહ ઇસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાબેલ કે દરજએ ઉલયા કી તદરીસ કે સાથ, સેંકડોં મકાતિબ કે કાઈમ કર્દા ઓર સૂરત કે શબે દોશંબા કે દર્સે કુર્આન કે મકબૂલ પીરમુગાં ઓર જુમ્આ ઓર દીગર તઅતીલાત મેં ખિતાબત વ વઅઝ કે વાસ્તે મુલક વ બેરૂને મુલક કે સફર કે તઅલ્લુક સે મઅરૂફ વ મશહૂર હંય.

મૌસૂફ કો મિન જાનિબિલ્લાહ તકરીર કા મલકા અતા ક્રિયા ગયા હય, હમ યહ કેહ સકતે હંય કે માદરઝાદ ખતીબ હંય, હર મઝમૂન કો ધીમે ધીમે નિહાયત સંજીદગી ઓર મતાનત સે આમ ફહમ અંદાઝ મેં પેશ ફરમાતે હંય, સામિઈન હમા તન ગોશ હો કર સુનતે હંય, અલગઝ એક કામ્યાબ મુકર્રિર કે લિએ મત્લૂબા ખૂબિયાં મૌસૂફ મેં મૌજૂદ હંય.

“ખુત્બાતે મહમૂદ” કી પાંચવી જિલ્લ શાયેઅ હોને જા રહી હય, મેં દુઆ ગો હું કે અલ્લાહ તઆલા ઇસકો નાફેઅ બનાએ ઓર અપની બારગાહ મેં શર્ફે કબૂલિયત અતા ફરમાએ ઓર મૌસૂફ કે ઇલ્મો અમલ મેં બરકત અતા ફરમાએ. આમીન

(હઝરત મોલાના) ઇબ્રાહીમ કાવી (સાહબ દા.બ.)

જામિઅહ ડાબેલ

૫/શઅબાન ૧૪૩૪ હિ.

નોટ: આજ જબકે યહ પાંચવા હિસ્સા ગુજરાતી મેં છપ રહા હય, તબ ઉસ્તાઝે મોહતરમ દુન્યા મેં નહી રહે. તારીખ ૧૫ સફર ૧૪૩૬ હિજરી મુતાબિક ૯ ડિસેમ્બર ૨૦૧૪ ઇ. કો આપને ઇસ ફાની દુન્યા સે રહલત ફરમાઈ. ઇન્ના લિલ્લાહિ વઈન્ના ઇલયહિ રાજિઉન.

બર કિતાબે મુસ્તાબ 'ખુત્બાતે મહમૂદ'

નતીજએ ફિક

હઝરત મોલાના વલીયુલ્લાહ વલી કાસમી બસ્તવી મદે ઝિલ્લહૂ
ઉસ્તાઝ જામિઅહ ઇશાઅતુલ ઉલૂમ અક્કલકુવા

એક ગિરાંમાયા 'ખુત્બાતે મહમૂદ' હય ઇલ્મી સરમાયા 'ખુત્બાતે મહમૂદ' હય
ઉસને પાયા ખઝાના બયાનાત કા જિસને કે પાયા 'ખુત્બાતે મહમૂદ' હય

ખૂબ મહમૂદ ખુત્બાત હંય પુર ગોહર સુનનેવાલે કે દિલ પે યહ હંય પુરઅષર
હય તબાઅત કે ઝેવર સે આરાસ્તા પઢનેવાલે ને પાયા હય ઇલ્મી ષમર

સબ મલાવી કે ઉસમેં બયાનાત હંય સબ મુફીદ ઓર નાફેઅ બયાનાત હંય
છોડતે હંય દિલોં પર યહ અચ્છે અષર ઓરતોં કે લિએ સબ બયાનાત હંય

ઇન ખુત્બાત કી વાહ કયા બાત હય પુરઅષર, પુરગોહર ઉનકી હર બાત હય
કોમે મુસ્લિમ કી ઇસ્લાહ કે વાસ્તે મુખ્લિસાના અમલ ખૂબ દિન રાત હય

અહલે ખુત્બાત હી મુફતી મહમૂદ હંય જિનકે શૈખ તકી મુફતી મહમૂદ હંય
મુફતી અહમદ કે બી હંય યહ નૂરેનઝર બાઅમલ રહે વલી મુફતી મહમૂદ હંય

નકશે તઅસ્સુર

અઝ

હઝરત મોલાના વલીયુલ્લાહ વલી કાસમી બસ્તવી મદ્દે ઝિલ્લહૂ
ઉસ્તાઝ જામિઅહ ઈશાઅતુલ ઉલૂમ અક્કલકુવા

મુફતી મહમૂદ હંય એક મદ્દે ખુદા બારડોલી કે હંય કાઈદ વ રેહનુમા
બઝમે કાબેલ કે એક ફાઝિલ હંય યહ ઓર ઈલ્મો અમલ મેં ભી કામિલ હંય યહ

મુફતીએ આ'ઝમે હિંદ કે ખોશાર્થી જિનકે હોતે બયાનાત હંય દિલનશી
ચંદ બરસોં સે જાતે મલાવી હંય યહ ફિર બહોત સે ખતીબોં પર હાવી હંય યહ

જો વહાં કી મસાજિદ મેં હોતે બયાં હો કે મત્બૂઅ સબ હો ગએ અયાં
પુરઅષર ઉનકે સારે બયાનાત હંય નાસિહાના બહોત સારે ખુત્બાત હંય

કોમે મુસ્લિમ ફંસી હય ખુરાફાત મેં હય ખડી વહ પુરાની રિવાયાત મેં
ઉનકી કોશિશ હય ઉનસે નિકલ જાએ યહ પાકે રાહે શરીઅત સંભલ જાએ યહ

હય યહી ફિક ઉનકો સતાએ હુવે ઓર તન્હાઈયોં મેં રૂલાતે હુવે
લેકે ફિરતે યહ સુન્નાત કા પયગામ હંય લેકે હાથોં મેં ઉલ્ફત કા યહ જામ હંય

અય વલી કાશ હર કામ મહમૂદ હો દહર મેં દેર પા નકશે મહમૂદ હો

પેશે ખિદમત

ઉસ્તાઝી વ મુશક્કી શૈખુત્તક્સીર વલહદીખ

હઝરત મોલાના વાજિદ હુસૈન સાહબ દેવબંદી નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

વિલાદત:

હઝરત શૈખ રહ. કી પૈદાઈશ દારૂલઉલૂમ દેવબંદ કે કરીબ મહલ્લા મહલ મેં જુમ્આ કે દિન ફજર કી નમાઝ કે વકત ૧૩૫૨ હિજરી મુતાબિક ૧૯૩૩ ઈ. કો એક દીની ઘરાને મેં હુઈ.

હઝરત શૈખ કી જબ વિલાદત હુઈ તો શૈખુલ ઈસ્લામ મોલાના હુસૈન અહમદ મદની રહ. ને “વાજિદ હુસૈન” નામ રખા, ઓર શૈખુલ અદબ હઝરત મોલાના એઅઝાઝ અલી સાહબ અમરોહી ને કાન મેં અઝાન દી.

ખાનદાની તઆરૂફ:

હઝરત શૈખ રહ. કે વાલિદ સાહબ કા નામ હઝરત મોલાના અહમદ હસન સાહબ હય, જો દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ મેં તદરીસ કે મનસબ પર ફાઈઝ થે, ઓર દાદાજાન જનાબ સખાવત અલી સાહબ જો શેરકોટ જિલ્લા બિજનૌર કે રહનેવાલે થે, ઉન્હોને ઈલ્મે દીન ઓર રોઝી કે લિએ અપને વતન સે દૂરી ઈખ્તિયાર કર લી થી ઓર દેવબંદ કો અપના દૂસરા વતન બના લિયા થા.

તઅલીમ વ તરબિયત:

હઝરત શૈખ રહ. ને થોડા શુઉર કી તરફ કદમ બઢાયા તો ઈબ્તિદાઈ તઅલીમ વાલિદૈન સે હાસિલ કી, ફિર દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ મેં દાખિલ હુવે, યહાં પેહલે કુર્આન કરીમ જનાબ પીરજી શરીફ અહમદ ગંગોહી રહ. સે પૂરા ક્રિયા, ફિર દીનયાત ઔર ફારસી કી કિતાબેં દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ મેં અપને વાલિદ સાહબ ઔર હઝરત મોલાના રહમ ઈલાહી સાહબ રાજુપૂરી, હઝરત મોલાના મુશફિઅ શાહબ દેવબંદી સે પઢી, અરબી કી ઈબ્તિદાઈ કિતાબેં હઝરત મોલાના સઈદ અહમદ સાહબ ગંગોહી રહ. ઉર્ફ ભાઈજી સે પઢી, ફિર અરબી કી દરમિયાની કિતાબેં હઝરત મોલાના મેઅરાજુલ હક સાહબ દેવબંદી, હઝરત મોલાના મુફ્તી અલી અહમદ સઈદ નગીનવી સે પઢી, શમાઈલે તિરમિઝી, અબૂદાવૂદ શૈખુલ અદબ હઝરત મોલાના એઅઝાઝ અલી અમરોહી રહ. સે, જલાલૈન શરીફ, મુખ્તસરૂલ મઆની હઝરત મોલાના નસીર અહમદ ખાન સાહબ બુલંદ શહરી સે, મિશકાતુલ મસાબીહ હઝરત મોલાના જલીલ અહમદ સાહબ અલવી કીરાનવી રહ. સે, મુસ્લિમ શરીફ દોનોં જિલ્લેં ઈમામુલ મઅકૂલાત હઝરત અલ્લામા ઈબ્રાહીમ બલ્યાવી રહ. સે, ઈબ્ને માજા હકીમુલ ઈસ્લામ હઝરત મોલાના કારી તય્યબ સાહબ સે, બુખારી શરીફ દોનોં જિલ્લેં શૈખુલ ઈસ્લામ હઝરત મોલાના સૈયદ હુસૈન અહમદ મદની રહ. સે પઢી. ઉનકે અલાવહ બહોત સારે ઉસ વકત કે અકાબિરીને દેવબંદ સે કસ્બે ફેઝ ફરમાયા.

બિલઆખિર હઝરત શૈખ રહ. ને દારૂલઉલૂમ દેવબંદ

સે ૧૩૭૧ હિ. મુતાબિક ૧૮૫૨ ઇ. મેં સનદે ફરાગત હાસિલ કી.

શાદી બિયાહ ઓર અવલાદ:

હઝરત શૈખ રહ. કી શાદી ૧૮૫૩ ઇ. કો રઈસુલ મુહદ્દિસીન હઝરત મોલાના શરીફુલ હસન સાહબ ઉખ્માની દેવબંદી, સાબિક શૈખુલ હદીષ દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ ઓર જામિઅહ ડાબેલ કી હમશીરહ કે સાથ હુઈ, ઉનસે તીન અવલાદ હુઈ.

(૧) આપકે એક સાહબઝાદે જો મોલાના નદીમુલવાજિદી કે નામ સે મશહૂર હંચ, ઉન્હોને ઈહયાઉલ ઉલૂમ કા ઉર્દુ ઝુબાન મેં તર્જમા ભી ક્રિયા હય, ઓર ઉર્દુ ઝુબાન સે અરબી સીખને કા એક કોર્સ ભી મુરત્તબ ક્રિયા હય, ઓર તર્જુમાને દેવબંદ નામ કા એક માહનામા કે વહ મુદીર વ બાની હય, ઓર દેવબંદ મેં મશહૂર દારૂલ કિતાબ કુતુબખાના હય, ઉન્હી કે બેટે મોલાના યાસિર નદીમ સાહબ ને ઈસ્લામ ઓર ગ્લોબોલાઈઝેશન કે નામ સે એક અહમ કિતાબ લિખી હય.

(૨) શાહિદ હુસૈન, અફસોસ કે અભી ૬ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૩ બરોઝ જુમ્આ કો ઈસ દુનિયા સે કૂચ કર ગએ, ખુદા ઉન્હેં ગરીકે રહમત કરે. આમીન

(૩) એક સાહબઝાદી હુઈ જો નવઉમ્રી મેં વક્ષત પા ગઈ.

પેહલી બીવી કે ઈન્તિકાલ કે બાદ દૂસરા નિકાહ:

દૂસરા નિકાહ ૧૮૬૦ ઇ. મેં હઝરત મોલાના હકીમ હિફ્તુરુહમાન સાહબ દેવબંદી કી હમશીરહ કે સાથ હુવા, જિન

से नव बख्शे पैदा हुवे.

(१) मोलाना हकीम साजिद साहब जो अक अख्ठे नब्बाज हकीम हय, और मोलाना ने आजाद पब्लिक स्कुल काँम किया हय और उनका सवेरा हेर टोनिक बडोत मशहूर हय.

(२) हजरत के अक साहबजादे अल्हाज असअद साहब जिनका मशहूर कुतुबखाना देवबंद में जमजम बुक डेपो के नाम से हय, वह डामेल में काझिया और कुदूरी के साल में बंदे के हमअसर हय.

बडे उस जमाने की बात के जब वह डामेल तअलीम की गर्ज से आये, और बंदे का हजरत शैख रह. के कमरे में आना जाना रेहता था, तो अल्हाज तआला के इजलो करम से बंदे की उर्दु का लेहजा और जुबान एतनी उम्हड थी, के अक भरतबा जब उको पता यला के में गुजराती हुं, तो वह बडोत तअश्रुब से मुजे केहने लगे के में आपकी उर्दु जुबान के लबो लेहजे से मुसलसल यही समजता रहा के आप हिल्ली, युपी किसी जगा के रेहनेवाले हुं. अगरये बाद में मुजातबीन की रिआयत में उसमें बडी तब्दीली आ गइ जो ખુत्बात से वाजेह हय.

(३) अक साहबजादे भाँ असजद हय, जिनका तजकिरह आगे जोगवास मद्रसे के ખत्मे बुभारी शरीफ के जेल में डोगा, वह भी देवबंद में मुकीम हय, किताबों की नशरो एशाअत के काम में मशगूल हय.

(४) आपके सभसे छोटे साहबजादे भाँ गाजी के नाम

से पेहचाने जाते હંચ, વહ ભી દેવબંદ મેં મુકીમ હય.

और बाकी उजरत रह. की साहबजादियां हंय, उसमें बडी साहबजादी दिल्ली में हमदर्द में मुक़ीम हय और दूसरी साहबजादियां देवबंद ही के मुअज़ज़ा खानदान में हय, उजरत शैख रह. की दूसरी अहलिया अल्लम्हुलिल्लाह जिंदा, सलामत मौजूद हय, उन्ही को हम ખાલાજાન કે લકબ સે પેહચાનતે હંચ જિન્હોને હજરત રહ. की आपरी अलावत की હાલત મેં ખિદમત કા હક અદા કિયા.

तदरीसी ખિદમાત:

હજરત શૈખ રહ. ને ફરાગત કે બાદ ૧૩૭૬ હિ. મુતાબિક ૧૮૫૪ ઈ. સે મદ્રસા મિકતાહુલ ઉલૂમ જલાલ આબાદ મેં ૨૫ સાલ તક પઢાયા ઓર મીઝાન સે લે કર અબૂદાવૂદ શરીફ તક શાયદ હી કોઈ કિતાબ ઐસી હો કે હજરત શૈખ રહ. ને ન પઢાઈ હો, ઉસકે બાદ રેળ્હી તાજપૂરહ કે મદ્રસા મેં શૈખુલ હદીષ કી હયસિયત સે તશરીફ લે ગએ, ઓર ઉસ મદ્રસે મેં હજરત રહ. કા દો સાલ કા કયામ રહા, ઉસકે બાદ જામિઅહ ઈસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાબેલ મેં ફકીહુલ ઉમ્મત હજરત અકદસ મુફ્તી મહમૂદ હસન ગંગોહી રહ. કે હુકમ સે શવ્વાલ ૧૪૦૩ હિ. મુતાબિક ૧૮૮૩ ઈ. કો તશરીફ લાએ, ઓર અલ્લમ્હુલિલ્લાહ હજરત રહ. ને ૨૮ સાલ જામિઅહ મેં ગુઝારે ઓર તફસીર, હદીષ ઓર ફિકહ કી બડી બડી કિતાબે પઢાઈ ઓર આખિર કે ચંદ સાલ શૈખુલ હદીષ કે મનસબ પર કાઈઝ હુવે, તીનો મદ્રસો મેં કુલ મુદતે તદરીસ પચપન સાલ હય, જો એક લંબી મુદત કહી જા સકતી હય.

अप्लाक और अपसाक:

अल्लाह तआला ने उजरत रह. में ऐसी और धतनी भूबियां वदीअत कर दी थीं के वैसी और उतनी मिकदार में बहोत कम भुशनसीबों को मिलती हय, उसमें से मुश्ते नमूना अज भरवारे बंद गिनवाता हूं.

(१) कम बोलना (२) कम खाना (३) लोगों के साथ कम मिलना (४) तवाजुअ और धनकिसारी (५) मतानत, वकार और संजुदगी. धन तमाम की थोड़ी थोड़ी तक्षील आगे आ रही हय.

बंदे ने उजरत रह. से पढी हुं किताबें:

(१) मुस्लिम शरीफ मुकम्मल (२) जलालैन शरीफ अय्यल (३) अलफजुल कबीर (४) मुप्तसइल मआनी (५) मुधनुल हिकमत (६) बंदा अरबी सोम के साल तवील अरसा अलील रहा, जिसकी वजह से बहोत सारी किताबों के असबाक में उजरती न हो सकी, बाद में मुप्तलिफ असातिजा से पारजु अवकात में उसकी तलाफ़ी की कोशिश की, जिसमें उसूलुशाशी और शर्ह तहज़ीब पारिज में उजरत रह. से पढने की सआदत नसीब हुं.

महुंम जामिअह के तअलीमी कमीटी के तवील अरसे तक इकन रहे, और उलज़ी हुं बातों को हल करने का अल्लाह तआला ने महुंम को बडा अजुब मलका अता इरमाया था, कोध जजबाती बात सामने आ जाती तो उसको बहोत हुंसे भूबी से टाल देने और मुस्तवी कर देने में बडी महारत रभते थे, जैसे भोके पर अक दो जुम्ले पास आपकी जुबान पर होते

“चंद्र दिन इस बात पर गौर कर लिया जाये, फिर आठ-दस किसी मजलिस में इस पर इस्ला कर लिया जायेगा” कभी तो इरमाते “इस मस्यले के लिये अेक कमीटी तश्कील दे दी जाये और इस मस्यले पर गौरो षौज कर लिया जाये, पूरी तहकीक कर ली जाये” गोया बहोत सारी नामुनासिब बात को दूर कर देने का अल्लाह तआला ने आपको अज्जब सलीका अता इरमाया था.

उज्जरत रह. की तवाजुअ और वलसाड दमश का अेक यादगार सइर:

बंदे का जिस साल जामिअह में तकर्रर हुवा, उसी साल बंदे के उस्ताद मर्हुम मोलाना मूसा साहब कछोल्पी रह. जामिअह डालेल से मुस्तअईी हो कर जामिअह नूरुल इस्लाम दमश मोहतमिम बन कर तश्रीक ले गये, जिन दिनों मोलाना मूसा साहब (दरम्यानी साल में) मुस्तअईी हो कर तश्रीक ले गये, उन दिनों उज्जरत शैष वाजिद हुसैन रह. किसी जरूरी काम की वजह से अपने वतन देवबंद तश्रीक ले गये थे, जिसकी वजह से मोलाना वाजिद साहब रह. की मोलाना मूसा साहब रह. से अलविदाई मुलाकात न हो सकी, जब वतन देवबंद से मोलाना रह. डालेल तश्रीक लाये तब बार बार मुजको इरमाया दमश मोलाना मूसा साहब की मुलाकात का कोई प्रोग्राम बनाओ, उन दिनों वसाईल और असबाब की कमी की वजह से बंदा किसी मुनासिब मोके की तलाश में था, के उज्जरत रह. को दमश का सइर कराया जाये, आज तो अल्लहुदिल्लाह सवारियों की बडी नेअमत हासिल हुय, चंद्र

ही दिनों में वलसाड शहर से जुमेरात को रात में अेक दीनी मजलिस की निस्बत से बंदे को मडुड किया गया, और जुम्मा को रात में वापी शहर की जामेअ मस्जिद में जो शोअबअे छिड्क जारी हय, उसके सालाना जल्से की शैष मर्हुम को और बंदे को दअवत मिली, लिहाजा एन दोनों मोडे को गनीमत समजा, और यह तय किया के जुमेरात की शाम को मद्रसा से अस्बाक से इरागत के बाद ट्रेन के जरिये वलसाड चलेंगे, और वहां दीनी मजलिस में शिरकत कर के रात में वलसाड कयाम कर लेंगे, और वलसाड के अहबाब से दरभास्त करेंगे के वड इजर के बाद जामिअह नूरुल ईस्लाम मोटी दमश पडोंया हें, दिन भर दमश रह कर मगरिब के वकत वापी चले जायेंगे, और रात को वापी के मद्रसा के सालाना जल्से में शिरकत कर के डामेल लोट आयेंगे. हजरत शैष मर्हुम रह. ने अपनी तमाम तर बुजुर्गी और पीराना साली के बावजूद जुमेरात की शाम को मरोली से वलसाड तक ट्रेन में ईजटिहाम में सइर इरमाया. उस जमाने में बंदे का जिस्म निहायत नडीइ और कम उम्री की वजह से अली अली दाढी निकलना शुरू हुँ थी, इस लिअे बडोत सी भरतबा जब किसी बस्तीवालों की तरफ से टेलीफोन के जरिये या किसी और की विसातत से कोँ दीनी मजलिस तय डोती इर वकते मुर्कररह पर बंदे का वहां जाना डोता तो पेहले से अदमे तआइइ और मुर्किरीन के लवाजिमात बंदे में न डोने की वजह से मेजबान हजरत आम तौर पर तअज्जुब से पूछते, जिन मोलाना को तकरीर के लिअे हमने दअवत दी हय, क्या वड तशरीइ नडी ला सके?

क्या वह बीमार हूँ? अपने फाटिम साहब को बेज दिया, वैसे तो अल्लाह तआला के नेक बंदों के फाटिम होने की निश्चित बंदा दारैन में अपने लिये सआदत का जरिया समझता हूँ, लेकिन अवाम तो अवाम बहोत से भवास ने भी वाईजीन और मुकर्रिर के लिये बंद गैर जरूरी जाहिरी चीजों को शर्त के दरजे में करार दे दिया हूँ।

एक साहब इरमाया करते हूँ के मुकर्रिर की शान तो उंडी और बंडी में हूँ यअनी हाथ में असा हो और एक शानदार सदरी पहन रही हो, मुँह में जाँट कथेवाला पान हो और हाथ में कुछ बडे ही दाने की तस्बीह हो और चाल ढाल, लबो लहजा तकल्लुशत के साथ और तसन्नूआत से भरा हो।

भैर! तो हम वलसाड पहोंये, मेजबान हजरात, हजरत शैभ महुँम ही के मुतअद्लिक यह तसव्वुर करते रहे के यही आज के हमारे मेहमाने भुसूसी मुकर्रिर साहब हूँ, और भिदमत और अहतेराम के तमाम उस्लूब भी बजा तौर पर शैभ महुँम रह. ही से करते रहे, और बंदा उस पर हिल से भुश था के हकदार बुजुर्गों ही को हक पहोंय रहा हूँ।

हजरत महुँम रह. बाकायदा मुकर्रिर नहीं थे, लेकिन जब कोई बहोत ईसरार करता या कोई अहम मजलिस होती तो सीधे सादे अदक्षत में डीमती नसीहतों से जाहिरीन को नवाज देते, हमारे यहां बारडोली में दो या तीन मरतबा हमारे यहां की मशहूर मिनारेवाली मस्जिद में ईशा की नमाज के बाद महुँम का बाकायदा वअज हुवा, और दो या तीन

मरतबा मादरे ईल्मी जामिअह डामेल के सालाना ईन्आमी जल्से में हजरत मोहतामिम साहब की ईजाजत से बंदे की दरखास्त पर तलबा को अपने नसाईह से मर्हुम ने नवाजा, वअज सीधा सादा होता, अहादीष मुसलसल सुनाते यले जाते, बुजुर्गों के मद्कूजात और वाकिआत सुनाते थे, और सिरी हुआ पर वअज ખत्म होता था.

भैर! में तो वलसाड के सहर का तजकिरह कर रहा था, बंदे ने अेकांत में आजिजी से दरखास्त की के हजरतवाला का बयान हो जाये और में जादिम हुं, और जादिम बन कर जादिमवाली पेहयान के साथ रहूं, लेकिन हजरत मर्हुम ने कुबूल नहीं इरमाया, जैसे जब कभी भी किसी मुआमले में बंदा अपनी नालाईकी से कोई ईसरार करता तो हजरत मर्हुम रह. उसको रह भी नहीं इरमाते थे, ईस लिअे बंदे के ईसरार पर इरमाया के तुम्हें अेक कलाक से जाईद बयान करना हय, में अभीर में दो चार मिनट कुछ केह कर हुआ करा दूंगा.

और मर्हुम रह. अपनी तवाजुअ से मजमअे आम में अेक जगा बेठ गअे, हजरत वाला की हाजरी में ईस तरह मुइस्सल बयान करना बंदे के लिअे अेक बडे ईम्तिहान की बात थी, लेकिन अल्लाह तआला का इजल और हजरत रह. की हुआओं और तवज्जुहात की बरकत से वअज शुरु हुआ.

यहां दरमियान में मेरे मुर्शिदे सानी और मुशकिक मोहतरम हजरत शैखुल उदीष मुइती अहमद साहब खानपूरी दामत बरकतुलुम की अेक बात याद आ गई, जो आदमी अपने बड़ों की हाजरी में तकरीर करना सीख लेवे, वह

કામ્યાબ હય.

બરતાનિયા કે એક સફર કે મોકે પર મોલાના મુફતી સઈદ મોતાલા સાહબ ભી થે, કિસી જગા એક નિહાયત અહમ મજલિસ કી મુનાસબત સે મુફતી સઈદ મોતાલા ઓર બંદે ને હઝરત મુફતી સાહબ દામત બરકાતુલુમ સે દરખાસ્ત કી કે યહાં સિઈ આપકા ખિતાબ હો જાએ તો કાફી હય, તો હઝરત ને ઈર્શાદ ફરમાયા અભી હમ લોગોં કી મૌજૂદગી મેં ખૂબ વઅઝઝ ઓર તકરીર કર લો, ઈન્શાઅલ્લાહ ફિર ઝિંદગીભર હર મોકે ઓર હર મોડ પર યહ ચીઝ તુમ લોગોં કો બહોત કામ દેગી.

ઓર હમારે મુફતી અહમદ સાહબ દામત બરકાતુલુમ કી યહ અજીબ બાત કે હિંદ ઓર બૈરૂને હિંદ દુનિયા કે દેશોં કે સફર મેં હંમેશા યહ બાત દેખી કે કિતના હી અહમ મોકા ઓર કિતના હી અહમ મજમા હો, પૂરે મજમે કી ચાહત કે બાવજૂદ વઅઝઝ કે લિએ હઝરત દૂસરોં કો આગે બઢાના પસંદ કરતે હય, ઓર અપને છોટોં કો એસે મોકો પર અમલન આગે બઢાતે જાતે થે, તાકે વહ ભી સીખ લેં.

ખૈર! વલસાડ બયાન કા વાકિઅહ ચલ રહા થા, બિફઝલિલ્લાહ બંદે કા બયાન શુરૂ હુવા, તકરીબન ૨૦ મિનટ હો ગએ, મેઝબાન હઝરાત ઉચે નીચે હો રહે હંચ કે ઈસ ખાદિમ સાહબ કા તમ્હીદી બયાન કબ ખત્મ હોગા, ઓર હમારે મેહમાને ખુસૂસી કા બયાન કબ શુરૂ હોગા, યહાં તક કે એક સાહબ જુરઅત કર કે સ્ટેજ પર બયાન કી કુર્સી તક પહોંચ હી ગએ, ઓર ચાલૂ બયાન મેં બંદે કો તમ્બીહ કરના શુરૂ કર દિયા કે અબ આપ બસ કરે, હમને જિનકો દઅવત દી હય,

ઉનકા હી બયાન શુરૂ હો જાએ ઔર દો તીન હઝરાત અપની જગા સે ઉઠ કર હઝરત શૈખ મહુમ રહ. જહાં બેઠે થે, વહાં પર પહોંચ ગએ, ઔર બ ઈસરાર બયાનવાલી કુર્સી પર લાને કે લિએ ઝિદ કરને લગે, તબ હઝરત રહ. ને નિહાયત તવાઝુઅ સે મુસ્કુરાતે હુવે ચેહરે સે મેઝબાન સે ઈસ તરહ જુમ્લે ફરમાએ કે બયાન તો મેરે અઝીઝ મુફ્તી મહમૂદ હી કરેંગે, ઉન્હી કો આપને દઅવત દી હય, મેં તો એક દૂસરે મક્સદ સે ઉનકે સાથ આયા હૂં.

યહ થી હઝરત રહ. કી કરે નફ્સી ઔર તવાઝુઅ, જબ ઈસ તરહ કી બાત પેશ આઈ તો ઐન ઉસ વકત ભી બંદે ને બહોત ઈસરાર ક્રિયા કે હઝરત આપ તશરીફ લા કર બયાન ફરમાવે, ઉસકે બાવજૂદ ભી હઝરત રહ. ને પેહલે હી કી તરહ જુમ્લા ઈર્શાદ ફરમાયા કે તફ્સીલી બયાન તો તુમ્હારા હી હોગા મેં તો અખીર મેં દુઆ કરવા દૂંગા.

અપને છોટોં કી હોસ્લા અફઝાઈ ઔર ઉનકો આગે બઢાના:

હઝરત શૈખ રહ. કે યહાં ઈસકા બડા એહતેમામ થા, મેરે મુખલિસ દોસ્ત મોલાના મુફ્તી રશીદ અહમદ ફરીદી હાલ મુદરિસ મિફ્તાહુલ ઉલૂમ તરાજ, જિલ્લા સુરત, વહ જબ જામિઅહ ઝકરિયા જોગવાડ મેં શૈખુલ હદીષ થે, ઉસ સાલ જોગવાડ મદ્રસે કે ઝિમ્મેદારોં ને ખત્મે બુખારી ઔર તલબા કી અંજુમન કા સાલાના જલ્સા દોનોં એક હી દિન મેં તય કર લિયા, ઔર હઝરત શૈખ મહુમ રહ. કો ખત્મે બુખારી કે લિએ દઅવત પેશ કી ઔર અંજુમન કે જલ્સે કી નિસ્બત પર બંદે સે

कहा गया के तुझे साथ चलना है, हजरत रह. के साहबजादे
भाई असजद उस जमाने में डालेल मुकीम थे, और बड़ी
जोशीली तकरीर किया करते थे, उनकी भी तकरीर जोगवास
मद्रसे के अंजुमन जस्से में हुई, हजरत शैख मर्दुम रह. ने
जामिअह जकरिया जोगवास में बुभारी शरीफ का आभरी दर्स
दिया, और दर्स के बाद अक अजब जुम्ला एर्शाद इरमाया:

के इस साल के दौरअे हदीष शरीफ के जिन तलबा ने
मेरे अजीज मोल्वी रशीद से बुभारी शरीफ पढी वह यह समझे
के उन्होंने मुज ही से बुभारी शरीफ पढी है.

सबक में बैठने का तरीका:

सबक में बैठने का तरीका भी निराला हुवा करता था,
हमेशा चार जानू बैठते, सबक चाहे कितना ही लंबा हो, कभी
भी बैठक नहीं बदलते, निहायत पुर वकार अंदाज में तशरीफ
इरमा होते.

दौराने एभारत तलबा जब अेअराब में गलती करते
तो तम्बीह का अंदाज भी बडा लतीफ था, मसलन अगर किसी
तालिबे एल्म ने गलती से किसी जगा जबर पढ दिया तो अक
भास अंदाज में इरमाया करते "क्या पढा" तो तालिबे एल्म
इोरन अेअराब बदल कर गलती से जेर पढ देता और आम
तौर पर ऐसे भोके पर सहीह अेअराब की तरफ उस्ताज के
इअब की वजह से तालिबे एल्म का जहन सबकत नहीं करता,
तो फिर निहायत सादगी से एर्शाद इरमाते: "अब पेश ही
बाकी रह गया है उसे भी पढ दिया जाये"

और तालिबे एल्म चाहे कितने ही रवानी से एभारत

પઢતા હો, લેકિન કોઈ ભી ગલત એઅરાબ પઢ કર આગે બઢ જાએ યહ હો હી નહીં સકતા થા, ચાહે ગલત ઈબારત પઢ કર કિતના હી આગે ચલા જાએ, ફિર ઉસકો ગલતી વાલી જગા પર લાતે, સહીહ કરવાતે ફિર આગે ચલને દેતે થે.

ઔર યહ બાત તો બડી નાદિર થી, કે કિતાબ કે જો સફહાત સબક કે દરમિયાન હવા મેં ઉડતે રહતે હંચ, તો ઉસકો રોકને કે લિએ કભી કોઈ ચીઝ કિતાબ પર નહીં રખતે થે, ઈસ તરહ કિતાબ પર કિસી ચીઝ કે રખને કો આપ બેઅદબી સમજતે થે, ઔર હમેશા અપને હી હાથ સે અવરાક કો રોક કર કે દર્સી તકરીર જારી રહતી થી, ઔર ઉસકે લિએ બહોત સી મરતબા દોનોં હાથ અવરાક કો રોકને હી મેં મુસલસલ મશ્ગૂલ રહતે.

દર્સ લગવિચ્યાત સે બિલ્કુલ ખાલી હોતા થા, કોઈ ભી ઈધર ઉધર કી બાત દૌરાને દર્સ નહીં હોતી થી, તલબા કી એઅરાબી ગલતી કો ઠીક કરને કે લિએ એક અજબ મશ્વરહ દેતે થે, ઔર અપની ઝમાનએ તાલિબે ઈલ્મી કા એક અજબ તજુર્બા બતલાયા કરતે થે, ઈર્શાદ ફરમાતે થે કે જુમેરાત જુમ્આ કી છુટ્ટી મેં સર્ફ ઔર નહવ કી છોટી છોટી કિતાબેં પૂરી દેખી જા સકતી હય, જિસકે ઝરિયે સે સર્ફ ઔર નહવ કે કવાઈદ ઈન્શાઅલ્લાહ મુસ્તહઝર રહેંગે ઔર સહીહ ઈબારત પઢના આસાન હોગા.

દૌરાને દર્સ કભી અગર તલબા નીદ નિકાલતે તો સબક સે નીદ દૂર કરને કા એક અજબ નુસ્ખા બયાન ફરમાયા કરતે, ઉસકે લિએ ત્રીન બાતોં કી રેહનુમાઈ ફરમાતે થે:

(૧) ફજર કી નમાઝ કે બાદ સોને કી આદત ન બનાઓ, ફજર કે બાદ મા'મૂલાત ઓર જરૂરિયાત સે ફરિગ હો કર દર્સગાહ મેં હાઝિર હો કર કિતાબ દેખને શુરૂ કર દો.

(૨) નાશ્તા બકદ્ર આંસૂએ બુલબુલ હો યઅની કમ મિકદાર મેં હો.

(૩) પાની કમ પિયા કરો.

દર્સે જલાલૈન:

આપકા જલાલૈન શરીફ કા દર્સ નિહાયત હી પુરકૈફ હોતા થા, કુર્આન મજીદ કે અનવાર આપકે નૂરાની ચેહરે પર જગમગાતે હોતે ઓર પુર અષર તકરીર ફરમાતે, ખુસૂસન જલાલૈન શરીફ મેં જહાં મુખ્તલિફ કિરઅતેં નકલ કી જાતી હય, વહાં કિરઅત કે બદલને સે મઆની ઓર મફહૂમ મેં કોઈ નઈ બાત હોતી તો ઉસકો પૂરી તરહ વાઝેહ ફરમાતે, તફસીરે સાવી, હાશિયએ જલાલૈન ઓર મઆરિફુલ કુર્આન કે તકરીબન આપ હાફિઝ થે, જબ વાકિઅએ ઈફક આતા યા હઝરત યૂસુફ અલ. કી મઝલૂમિયત આતી તો તકરીર કા અંદાઝ ઐસા હો જાતા કે ખૂદ ભી રોતે ઓર હાઝિરીને દર્સ ભી ઝારો કતાર રોતે.

જલાલૈન શરીફ જિલ્દે અવ્વલ મેં સૂરએ યૂસુફ કિતાબ કે ખત્મ હોને કે બાદ પઢાતે. એક મરતબા મદ્રસે મેં એક અરબ જમાઅત આઈ હુઈ થી, હઝરત મોહતમિમ સાહબ કે હુકમ સે જામિઅહ કા મુઆઈના કરાને કી ખિદમત બંદે કે સુપુર્દ હુઈ, જબ ઉસ જમાઅત કો લે કર કે કદીમ દર્સગાહવાલી બિલ્ડીંગ પર હાઝરી હુઈ ઓર અરબ જમાઅત કે અહબાબ કો લે કર જબ દરજએ અરબી શશુમ કી દર્સગાહ કે સામને પહોંચે તો

उत्तरत शैख रह. का जलालैन शरीफ का दर्स जारी था और अरब जमाअत के साथी तफ्सीर के नूरानी और पुरकैफ मनजर को देख कर रुक गये, और आपस में केहने लगे

والله على وجه الشيخ نور والله فى فصله نور والله فى درسه نور

यह केहते हुवे काफ़ी देर तक उत्तरत शैख रह. के नूरानी येहरे को देखते रहे.

दर्स के लिअे हमेशा भूढ अकेले ही आते, और अकेले ही जाते यहां तक के जब आप शैखुल उदीष के मनसब पर काँठल किये गये, तो जामिअह की साबिक रिवायात के मुताबिक दौरे उदीष के तलबा बुभारी शरीफ के दर्स के घंटे पर घर लेने के लिअे पहुँचे तो बडोत मुहब्बत से मना करमाया, और आँन्दह के लिअे भी नसीहत कर दी के में भूढ आ जाया करुंगा, आप उत्तरत मुजे लेने के लिअे और छोडने के लिअे आने की तकलीफ न लेवे, यहां तक के बुभारी शरीफ के भत्त के दिन के मोके पर भी मा'भूल के मुताबिक जब दौरे उदीष की पूरी जमाअत घर पर लेने के लिअे गई तो आं महुम ने उसको पसंद नहीं करमाया, और तलबा को वापस कर दिया, और जब सादगी के साथ मस्जिद में भत्ते बुभारी के दर्स के लिअे तशरीफ लाये. बस उस रोज आये हुवे मेहमान में से आपके पास यहीते मोल्वी मुजाहिद आगरवी लाजपूरी साथ थे.

किसी मुनासिब या जाँठल काम के लिअे ना केहते हुवे या ईन्कार करते हुवे कभी हमने नहीं देखा, याहे उसमें भूढ को कितनी ही तकलीफ और मशक्कत उठानी पडती हो, आपके ईस

तर्ज अमल पर मशहूर शाँर एमाम इरजदक की बात जो उन्होंने उजरत एमाम अली बिन हुसैन के मुतअद्लिक कही थी, वह याद आ ही जाती है:

ما قال لا قط الا في التشهد لولا التشهد كانت لا له نعم

तर्जुमा: शहादत के कलिमह में जो ला 'ला' (जिसका मअना नहीं होता है) है उसके सिवा कभी किसीको 'ना' नहीं कहा. अगर शहादत के कलिमह न होता तो 'नहीं' भी 'हां' होती.

आप बहोत अच्छे शायर भी थे:

जामिअह डामेल के जल्सों के लिये बेहतरीन नजम भी आप मुरत्तब इरमाते थे, जिसमें जामिअह के पूरे इतिहास को हसीन अशआर में आप बयान इरमाते थे, जिसमें जामिअह के माजी को उम्दह अल्फाज में उजागर इरमाते और मौजूदह डालात का उम्दह नकशा भीयते और मुस्तकबिल के लिये दुआँयह अशआर भी होते, इस तरह तअल्लुकवालों की शादी के मोके पर नगमअे तहनियत भी उम्दह मुरत्तब इरमाते, मुफ्तलिक शायरों पर मुरत्तब किये हुवे आपके सेहरे, आपकी इन्ने शाँरी की अेक मिसाल है, और शादी के सेहरों में ખૂબી यह होती है दुल्हा और दुल्हन के मुतअद्लिकीन के नाम भी सेहरा में अज्जब तरीके से पिरो देते थे.

१८८२ ई. में जब बंदा आस्तानअे इकीहुल उम्मत इत्ता मस्जिद दाइलउलूम देवबंद में मुकीम था और बंदे की शादी तय हुई तो दुआँयह अशआर से लबरेज तमाम मुतअद्लिकीन के नामों पर मुशतमिल अेक बेहतरीन सेहरा

આપ મહુમ ને મુરત્તબ ફરમાયા.

ઔર દૂસરે હઝરાત જો અશઆર કેહતે ઉસકી તસ્હીહ કી ખિદમત ભી ખુશી ખુશી અંજામ દેતે. બંદે કે દૌરએ હદીષ શરીફ કે સાલ જબ જામિઅહ કે સાબિક મોહતમિમ મોલાના મુહમ્મદ સઈદ સાહબ બુઝુર્ગ રહ. કા ઈન્તિકાલ હુવા તો ચંદ હી મિનટોં મેં એક તઅઝિયતી તરાને મેં તઝમીન ફરમા કર પુરસોઝ તઅઝિયતી અશઆર મુરત્તબ ફરમાએ જિસકો મેરે રફીકે દર્સ નદીમ કોકની ને તઅઝિયતી જલ્સે મેં પુર દર્દ લેહજે મેં પઢે, જો અશઆર બંદે કે દૌરએ હદીષ શરીફ કે સાલ શાઈઅ હુવે. “અદદીન” મેં છપે હુવે મૌજૂદ હય, મહુમ કી ખૂબી યહ થી કે જો તરાના યા અશઆર આપ મુરત્તબ ફરમાતે તો ઉસકા લેહજા ઔર વઝન ભી ખૂદ પઢ કર બતલાતે, ઈસ તરહ પઢનેવાલોં કો બડી આસાની હોતી.

તલબા સે હમદદી ઔર જલ્સોં કી સદારત:

તલબા કે સાથ અપનાઈય્યત કા બરતાવ ફરમાતે તલબા કી મુખ્તલિફ મુશકિલાત કે મોકે પર તસલ્વી દેતે. ઔર રેહબરી ફરમાતે, તલબા કિસી ભી જલ્સે મેં શિરકત યા સદારત કે લિએ દરખાસ્ત લે કર જાતે તો ફોરન કબૂલ ફરમા લેતે, આપકી કયામગાહ પર તલબા બેતકલ્લુફ આતે જાતે થે, જિસમેં કિસી તરહ કી કોઈ રૂકાવટ નહીં હોતી થી, બલકે બહોત સી મરતબા તલબા ખૂદ ભી ઔર બહોત સી મરતબા અપને મેહમાનોં કો લે કર બેમોકા હઝરત રહ. કે આરામ ઔર મુતાલએ કે મોકે પર ચલે જાતે તો ભી કભી નાગવારી કા ઈઝહાર ન ફરમાતે ઔર ખંદાપેશાની કે સાથ મુલાકાત ઔર મુસાફહા ફરમાતે.

जाती तअल्लुकात:

बंदे नायीज के साथ हमेशा अपने उकीकी बेटे की तरह का तअल्लुक रभा, देवबंद में आपके पूरे घराने के लोग और भूँ उजरत शैभ रह. बंदे को अपने घर का अेक ईद समजते हंय, और घरेलू बहोत सारी निष्ठ बातचीत भी बंदे से अपना समज कर करते थे, जामिअह डामेल में मुदरिस बनने के बाद जब किसी मोके की मुनासिबत से बंदे की अहलिया जब डामेल आती तो उजरत शैभ रह. कयाम के लिये जामिअह के छलाते में अपने मुतालअह के कमरे में चले जाते और मकान बंदे को मुकम्मल उवाले इरमा देते, जिस साल बंदे को दाइल उलूम देवबंद में दूसरी भरतबा दौरअे उदीष में दाप्ले की सआदत हासिल हुँ तो उस वकत कुछ दिनों कयाम उजरत रह. के मकान पर रहा, उस वकत दाइल उलूम में दाप्ले के साथ बंदे का अेक साल कयाम रहा, जामिअह डामेल में दौरअे उदीष और छंता की तकमील के बाद सय्यिदी व मुर्शिदी उजरत अकदस मुक्ती महमूद हसन साहब गंगोडी रह. की बिदमत में मशके इतावा और छंसलाहे बातिन की नियत से रेहना तय हुवा तो वालिद साहब महूम के हुकम पर दाइल उलूम के दौरअे उदीष शरीफ में दाप्ला भी ले लिया, जिसकी भरकत से कास्मी निस्बत की सआदत भी हासिल हुँ, गरये सिई तिरमिजी शरीफ अक्वल और तहावी शरीफ किताबुत्तहारत और हुज्जतुल्लाहिल बालिगह छंन तीनों अस्बाक में पाबंदी से हाजरी होती, यह तीनों अस्बाक मुहकिंके अस्र उजरतुल अल्लामा मुक्ती सछंद अहमद साहब

पालनपूरी दामत बरकातुहुम के मुतअद्लिक थे, तिरमिजी शरीफ़ जिल्हे अक्वल के सिर्फ़ ओक सबक में साल भर में गेरहाजरी हुँ, उसके अलावह मुर्शिदी हजरत मुश्ती महमूद हसन गंगोही रह. नसर्ह शरीफ़ और अलअशबाह वन्नजाँहर का दर्स देते थे, उसमें इस्तिफ़ाह की सआदत हासिल होती थी, बाकी जयाहह अवकात जानकाहे महमूदियह में आनेवाले मेहमानों की बिदमत में गुजारने की सआदत हासिल होती, जिसकी बरकत से तभस्सुस इत्तबभ वत्तआम का दौरह भी हो गया, और शैभुल हदीष मोलाना नसीर अहमद जान साहब युंके उस्ताज़ुल असातिजा थे इस लिअे उनसे शई तलम्मुज हासिल करने की नियत से कभी कबार उनके दर्स में हाजरी हो जाती.

बंदे के साथ हजरत रह. का तअद्लुक:

जामिअह डामेल में बंदे की तदरीस का जब दौर शुरु हुवा, और असातिजा के लिअे नअे मकानात की तअमीर हुँ, तो हजरत शैभ रह. ने निहायत शइकत और मुहब्बत से ओक रोज़ बंदे से इरमाया, नअे दाइल असातिजा में जाओ और बाजू बाजू के दो मकान पसंद क रलो, ओक मेरे लिअे और ओक तुम्हारे लिअे, हम दोनों अडोस पडोस में रहा करेंगे, यह बंदे के लिअे बडी सआदत की बात थी, और हजरत रह. से हक्के जवार कैसे अदा किया जाअे यह सीपने को मिला, पास कर हजरत रह. की अहलिया मोहतरमा जिनको हम जयाहहतर ખાલાજાન કહા કરતે હું, ખાને વગેરહ કે મુઆમલે में बंदे का पास प्याल रपती थी, युंके बंदा बगैर इनेली के रेहता था,

ईस लिये हजरत रह. के घर के बरकात से महज्ज होने का भोका मिलता रहता था.

आप हजरत महनी रह. के शागिर्दों में से थे, और हजरत महनी रह. के आशिके जार थे, जब कभी अपने उस्ताज हजरत महनी रह. का तज्किरह इरमाते तो रोने लग जाते और अपने उस्ताज की निस्बत से पूरे महनी खानदान के लोगों से बड़ी मुहब्बत इरमाते.

ईल्मी काबिलियत:

अेक भरतभा विज्ञकुल महारिसिल अरबियह पाकिस्तान के सदर हजरत मोलाना सलीमुल्लाह खान साहब दा.ब. हमारे यहां जामिअह डामेल में तशरीह लाये और दौराने गुइतगू मोलाना सलीमुल्लाह खान साहब के दर्से मिश्कत की तबाअत और ईशाअत का तज्किरह हुवा, तो मोलाना सलीमुल्लाह खान साहब ने ईर्शाह इरमाया के आप (हजरत मोलाना वाजिह हुसैन साहब रह.) पेहले ईस तकरीर पर नजर इरमा ले, फिर उसको शायेअ किया जायेगा, गालिबन जलावाबाद के दौरे तदरीस से हजरत मोलाना सलीमुल्लाह खान साहब से तआइइ था, हजरत मोलाना सलीमुल्लाह खान साहब के ईस जुम्ले से मुआसिरीन की नजर में आपकी ईल्मी काबिलियत का अंदाजा लगाया जा सकता हय.

हजरत रह. की दीवारी पर्या "अददीन" की सरपरस्ती:

हमारे जामिअह डामेल के तलभा उर्दु जुबान में मजामीन लिखने की जो मश्क करते हंय, तो तलभा के मजामीन

કી તસ્હીહ ભી આપ ફરમાયા કરતે થે, તલબા કી તરફ સે જરી હોનેવાલા દીવારી પર્યા “અદદીન” કે સાલહાસાલ તક આપ સરપરસ્ત રહે ઓર ઉસ ઝમાને મેં શોઅબએ તકરીર ઓર તહરીર કે સરપરસ્ત ઉસ્તાઝ મોહતરમ હઝરત મોલાના ઈસ્માઈલ સાહબ ચાસ્વી સાહબ દા.બ. હુવા કરતે થે, બંદે કો ઈન દોનોં સરપરસ્તોં કી દુઆઓં કી બરકત સે દૌરએ હદીષ શરીફ કે સાલ તલબા કી મશકી મઝામીન કો મુરત્તબ કર કે કિતાબી શકલ મેં શાયેઅ કરને કી સઆદત હાસિલ હુઈ.

હઝરત રહ. કો નમાઝ કા એહતેમામ:

શામ કો અસર કી નમાઝ કે બાદ તફરીહ મેં તશરીફ લે જાતે, જિસમેં ઈભી મુઝાકરોં કે સાથ મુલ્કી ઓર સિયાસી ઓર દીગર હાલાત પર પુર લુત્ફ તબસરે ભી હુવા કરતે થે, ઓર મગરિબ કી અઝાન સે કાફી પેહલે તફરીહ સે લોટ કર અપની જરૂરિયાત સે ફરિગ હો કર મસ્જિદ પહોંચ જાતે ઓર સફે અવ્વલ મેં બેઠ કર ઝિક ઓર દુઆ મેં મશગૂલ હો જાતે, એસે ભી આમ તૌર પર આપ સફે અવ્વલ હી મેં નમાઝ પઢને કે પાબંદ થે, બહોત હી કમ આપકો દૂસરી સફોં મેં દેખા ગયા, આમ તૌર પર ક્યામગાહ હી સે વુઝૂ વગૈરહ સે ફરિગ હો કર મસ્જિદ તશરીફ લાતે, કિસી હંગામી જરૂરત કે મોકે પર કભી કભી મસ્જિદ કે વુઝૂખાને મેં આપકો દેખા ગયા.

બૈરૂન કે અસફાર કે મુતઅલિલક અજીબ બાત:

ગુજરાત મેં ઈતના તવીલ અરસા ક્યામ ફરમાયા, ઉસકે બાવજૂદ હજ્જે બયતુલ્લાહ કે અલાવહ એક ભી બૈરૂન મમાલિક કા સફર નહીં ફરમાયા, હાલાંકે આપકે બહોત સે તલામિઝા

આપકે સફર કે લિએ દરખાસ્ત ફરમાતે, આપકે જલાલાબાદ કી તદરીસ કે દૌર એક શાગિર્દ રશીદ જિનકા બડા ઇલ્મી ફેઝ વેસ્ટીન્ડીઝ કે મમાલિક મેં હય, ઓર મેરે લિએ મેરે ચચાઝાદ ભાઈ જૈસે હય, મેરી મુરાદ ઉસસે મોલાના રફીક કફલેતવી મુકીમ હાલ બારબાડોસ હય, ઉનકે વાલિદ મોલાના ગુલામ મુહમ્મદ કફલેતવી રહ. મેરે મર્હુમ વાલિદ સાહબ રહ. કે ر اخ لم تلامه (બહોત સે ભાઈ જિનકો ઉનકી માં ને જનમ નહી દિયા) કે મિસ્દાક થે, ઉસી નિસ્બત સે મેરી વાલિદા મર્હુમા કી અલાલત કે મોકે પર બચપન મેં એક સાલ કફલેતા મેં ઉનકી ઝેરે તરબિયત રેહને કા મોકા મિલા, ઇસ લિએ મોલાના રફીક સાહબ મેરે લિએ ચચાઝાદ ભાઈ કી તરહ હય, ઉન્હોને મુઝે બહોત શદીદ ઇસરાર કિયા, કે હઝરત મોલાના વાજિદ હુસૈન રહ. કા બારબાડોસ ઓર બરતાનિયા કા સફર હો જાએ, ઓર સફર કે તમામ ઇખરાજાત કા ઇન્શાઅલ્લાહ મેં ઇન્તિઝામ કરૂંગા, જબ બંદે ને ઇસ સિલસિલે મેં હઝરત શૈખ રહ. સે દરખાસ્ત કી કે મોલાના રફીક સાહબ ઓર દીગર હઝરાત ચાહતે હંચ કે આપકા બૈરૂન મમાલિક કા એક સફર હો જાએ, વહાં આપકે તલામિઝહ દીન કી ખિદમત મેં મશગૂલ હય, ઉનકી હોસ્લા અફઝાઈ ભી હો જાએ ઓર ઉનકે દીની કામોં કો આપકે તશરીફ લે જાને સે તકવીયત મિલેગી ઓર આપકા ઇલ્મી રૂહાની ફેઝ આમ હોગા, તો હઝરત રહ. બરાબર ઉસકો ટાલતે રહે ફિર એક મરતબા મેં ને બહોત હી ઇસરાર સે દરખાસ્ત કી ઓર ઉસમેં યહ જુમ્લા ભી અર્ઝ કિયા કે જિતને ઉલમા ગુજરાત આએ તકરીબન તમામ હી હઝરાત ને બૈરૂને મમાલિક કે

અસફર કર લિએ, હઝરત આપ ભી એક અરસા સે ગુજરાત મેં મુકીમ હય અબ તક આપકા એક ભી સફર નહી હો સકા તો ઉસ પર ઈર્શાદ ફરમાયા “ઈસ એક બંદે કો બસ ગુમનામ હી રેહને દો”

આપકી તબીઅત મેં હયા ઓર શર્મ બહોત હી ગાલિબ થી:

ઘર મેં હો યા ઘર કે બાહિર હો, આમ તૌર પર આપ કુર્તા, ઈઝાર, ટોપી મેં મુકમ્મલ કપડે મેં હી હોતે, કરીબ તરીન ખાદિમોં ને ભી આપકો લુંગી, બનયાન મેં નહી દેખા, રાત કો જબ સબ ચલે જાતે ઓર સોને કે લિએ જબ અપને કમરે મેં તશરીફ લે જાતે તો દરવાઝા અંદર સે બંદ કરતે ફિર કપડે તબ્દીલ કરતે, સફર મેં જબ પૂરી તન્હાઈ કા મોકા ન હોતા તો આપ કપડોં કે સાથ હી સોના પસંદ ફરમાતે, બંદે ને સફર કે દૌરાન ઓર બારડોલી ઘર પર તશરીફ આવરી કે મોકે પર લુંગી પેહને હુવે દો ચાર મરતબા દેખા.

ઝાતી કામ ખૂદ કરના:

અપને બહોત સારે કામ ખૂદ હી કરને કે આદી થે, તલબા સે કમ સે કમ કામ કરવાતે થે, ખાને કા વકત હોતા તો બહોત સી મરતબા ખૂદ ખાના તૈયાર કરતે, ખૂદ દસ્તરખાન બિછાતે, ખૂદ બરતન રખતે, ઝયાદહતર ચાય ભી ખૂદ બનાતે, મહુમ બહોત હી લઝીઝ ઉમ્દહ ખાના પાકાના જાનતે થે, જબ હજ્જે બયતુલ્લાહ કે લિએ રવાના હુવે તો રવાના હોને સે એક દિન પેહલે બંદે ને અર્ઝ કિયા હઝરત આપ હજ પર તશરીફ લે જા રહે હંય, ઈસ ખુશી મેં આપકી દઅવત કરના ચાહતા હું,

સાથ હી જસારત કર કે યહ ભી અર્ઝ કિયા કે આપકે મુબારક હાથ સે પકે હુવે લઝીઝ ખાને સે બહોત દિન હો ગએ મહઝૂઝ હોને કા મોકા નહી મિલા, તો ફોરન ફરમાયા ઠીક હય તુમ્હારી દઅવત કબૂલ હય, બાઝાર સે સબ સામાન લે આઓ, ઓર મેં ખાના ખૂદ પકાઉગા, ફિર બંદા બાઝાર જા કર સબ સામાન લે આયા ફિર હઝરત રહ. ને મુર્ગ કા શાનદાર પુલાવ પકાયા, ઓર હઝરત રહ. કે મુબારક હાથ કા પકા હુવા પુલાવ સાથ મિલ કર ખાને કી સઆદત હમ સબ ખુદામ કો નસીબ હુઈ, મદ્રસે કે મતબખ હી સે ઝયાદહતર આપ રહ. કા ખાના આતા થા, કભી મતબખ સે આપકી તબીઅત કે નામુવાફિક ખાના આતા તો મગરિબ કે બાદ મદ્રસે કે બાહિર ખૂદ અંડા ખરીદને કે લિએ નિકલ જાતે, બંદે કો માલૂમ હોતા કે આજ જામિઅહ કે મતબખ મેં મૂંગ હય તો મગરિબ કે બાદ હઝરત રહ. કો બાહિર જાતે દેખતા તો ફોરન સમઝ જાતા કે હઝરત રહ. અંડા ખરીદને કે લિએ જા રહે હંચ, કભી મેં જા કર અર્ઝ કરતા કે હઝરત મેં જા કર કે ખરીદ કર લે આતા હું, હઝરત રહ. ફરમાતે નહી, કિસી તાલિબે ઈલ્મ કો બુલા લો, ફિર ઈતની દેર જામિઅહ કે સદર દરવાઝે પર ખડે રહે કર મુખ્તલિક મવઝૂઆત પર કુઈ ન કુઈ બાર્તે ઈરશાદ ફરમાતે.

ઝમાનએ તાલિબે ઈલ્મી ઓર ઝમાનએ તદરીસ મેં ખાને કે નિઝામ કે મુતઅલ્લિક એક અજબ બાત ઈશાદ ફરમાયા કરતે કે ઝમાનએ તાલિબે ઈલ્મી મેં હમેશા ઘર હી મેં ખાના ખાયા કભી મદ્રસે મેં ખાના નહી ખાયા, ઓર તદરીસ કે દૌર કા હાલ યહ હય કે ઝયાદહતર મદ્રસે કે મતબખ હી સે

पाना पा रहा हुं हालांके आम्मतन उलमा को इससे उलटी सूरत पेश आया करती हय.

हमारे जामिअह डामेल में किसी जमाने में कातिब की जरूरत पेश आई तो हजरत शैख रह. के जरिये देवबंद से अक कातिब साहब का इन्तिजाम हुवा, वह कातिब अजीजुर्हमान साहब देवबंदी हजरत शैख रह. ही की तरह सीधे सादे, बोले भावे थे, तलबा को किताबत सिखाया करते थे, और जामिअह के तहरीरी काम काज भी किया करते थे.

उस जमाने में जामिअह में बैरने ममालिक के तलबा के लिअे अलग से पाने का इन्तिजाम हुवा, इस लिअे के उस जमाने में बैरने ममालिक के तलबा की तअदाह बहोत जियादह थी, उन तलबा से जरूरी ईस भी वसूल की जाती थी, और जामिअह के मतबख ही में उनके लिअे अलग से पाना पकता था, हजरत शैख रह. के जरिये बैरनी तलबा की इस जरूरत के लिअे अक अच्छे बावरयी का इन्तिजाम हुवा, उस बावरयी साहब ने डामेल के कयाम में मुप्तलिक गुजराती पाने सीख लिअे, फिर जब वह यहां से मुस्तअई हो कर चले गअे तो उन्होंने पूह देवबंद में अक होटल काईम किया और जिस पर बहोत बडे हुइइ से लिखा "यहां बहोत ही लजीज गुजराती पाना मिलता हय" जिसकी वज से देवबंद में गुजराती तलबा को किसी हद तक सहूलत हो गई.

गालिबन में जब अरबी सोम या चहाइम में था, हमारे इलाके के सूरती सुन्नी वहोरा तन्जीम की तरह से अक तहरीरी मुसाबका हुवा था, जिसमें बंदे ने इस्लाम और

સાઈન્સ કે મવજૂઅ પર તકરીર કી થી, ઉસ મઝમૂન મેં હઝરત શૈખ રહ. ને એક બહોત હી કીમતી જુમ્લે કા ઈઝાફા કરવાયા કે “સાઈન્સ તો ઈસ્લામ કી ખાદિમા હય ઓર ખાદિમા સે કોન ઈન્કાર કર સકતા હય” કુર્આન મજીદ કે બયાન કિએ હુવે બહોત સારે હકાઈક જિસકો દુન્યા આજ તક તસ્લીમ નહી કર રહી હય, સાઈન્સી ઈજદાત ને ઉન તમામ ચીઝોં કો દુન્યા કે સામને ઝાહિર કર દિયા, જિસકી વજા સે આજ દુન્યા ઉન તમામ હકાઈક કો માનને પર મજબૂર હય.

હઝરત રહ. કો જબ કભી બડી યા છોટી બીમારી પેશ આતી તો આદત કે મુતાબિક ઉસકો બરદાશત કરતે રહતે થે, હલકી મામૂલી દવાઓં સે કામ ચલાતે રહતે થે, કભી કિસી બડી બીમારી કા બંદે કો પતા બહોત બાદ મેં ચલતા થા, કભી દીની મશગૂલિયાત કી વજા સે હઝરત રહ. કી ખિદમત મેં હાઝરી મેં કઈ કઈ દિનોં કા ફાસ્લા હો જાતા, ફિર ખુદામ યા કરીબ રહનેવાલે જામિઅહ કે અસાતિઝા કે ઝરિયે બંદે કો ઈત્તિલાઅ દી જાતી, બંદે કે સાથ અપનાઈચ્યત કા યહ હાલ થા કે જબ જા કર મેં અર્ઝ કરતા કે અભી ઈસ બીમારી કે લિએ ફુલાં બડે ડોકટર સાહબ કે પાસ ચલના હય યા ફુલાં હોસ્પિટલ મેં દાખિલ હોના હય, તો ફોરન ઉસકો કબૂલ ફરમા લેતે, હાલાંકે ઉસસે પેહલે દૂસરે હઝરાત દરખાસ્ત કર ચુકે હોતે લેકિન કભી દૂસરોં કે ઈસરાર પર આહિસ્તા સે ફરમાતે પેહલે મોલ્વી મહમૂદ કો બુલા લો, ઉનસે મશવરહ કર લેંગે, ફિર હોસ્પિટલ ચલેંગે.

હઝરત શૈખ વાજિદ હુસૈન સાહબ રહ. કો બંદે કે સાથ

अेक अज्जब कुदरती ँत्तिकाक हय के हजरत रह. की जिस साल जामिअह में आमद हुँ, उसी साल बंदे का जामिअह में दाप्ला हुवा, ईक तो बहोत बडा था के आप जामिअह में मुस्लिम शरीक, जलालैन शरीक जैसी अहम किताबों के लिअे मुदरिस बन कर तशरीक लाअे थे, और बंदे का जामिअह में शरसी अव्वल में दाप्ला हुवा था.

हर अेक से मुहब्बत:

हजरत रह. मिजाजन अैसे थे के छोटे बडे हर अेक से मुहब्बत इरमाते थे, हर अेक को अैसा महसूस होता था के मुजसे बडी मुहब्बत इरमाते हुं, बंदे ने बुभारी शरीक जिल्हे अव्वल पेहली मरतबा यहां जामिअह डालेल में शैभुल हदीष मोलाना ईकराम अली साहब भागलपूरी रह. से पढी, शैभुल हदीष मोलाना ईकराम अली साहब भागलपूरी रह. के ईन्तिकाल के कुछ दिन पेहले आपके गले में कुछ बीमारी हुँ, जिसकी वज से आपका गला बेठ गया था, आवाज जोर से बाहिर नहीं निकल रही थी, तो उस साल शैभुल हदीष मोलाना ईकराम अली साहब भागलपूरी रह. की हाजरी में हजरत मोलाना वांजिह हुसैन साहब ने बुभारी शरीक का खत्म कराया, खत्म के बाद जब मस्जिद में लोग मुसाइदा करते हुं और पानी पर दम करवाते हुं, तो बंदे ने आहिस्ता से कान में हजरत से अर्ज किया के हजरत अल्लाह तआला ने आज मेरी आरजू पूरी इरमाई के आपसे भी खत्मे बुभारी शरीक दर्स सुनने की तमन्ना थी, अल्लाह तआला ने आज वह पूरी इरमाई, उस पर हजरत का हिल भर आया और आप

रौने लगे, किर मकान जा कर के भाई हकीम साजिद और दूसरे लोगों से मेरी ईस बात का तजक़िरह करमाया.

बारडोली तशरीक आवरी:

हमारे जामिअह डामेल में पेहले यवमे आशूरा की अेक रोज़ की छुट्टी हुवा करती थी, मेरे दाइल ईशता के साल सथिदी व मुशिदी इकीहुल उम्मत हजरत मोलाना मुइती महमूद हसन गंगोही रह. के इतावा की हसवी जिल्द छप कर के आई, जिसमें आपने आशूरा की छुट्टी को राइजियों का तरीका बतलाया, उस वक्त जामिअह में यवमे आशूरा की छुट्टी का अे'लान आ चुका था, मेरे मुशिदि सानी और ईशता के उस्ताज हजरत अकहस मुइती अहमद साहब पानपूरी दा.ब. ने जब यह इतवा पढा तो मेरे दाइल ईशता के तीनों साथियों को यअनी मुइती तालिर सूरती, मुइती असलम दढालवी और बंदे से हजरत ने करमाया के कल आशूरा हय, लेकिन हम छुट्टी नहीं करेंगे, याहे मद्रसे में छुट्टी हो, में भी दाइल ईशता आउगा और आप हजरत भी दाइल ईशता आअें, और इतावा की वह जिल्द ले कर मुझे हजरत मोहतमिम साहब के पास बेजा के ईसको हजरत मोहतमिम साहब को भी पढवा दो, बिहम्दिल्लाह जामिअह में दूसरे साल से आशूरा की छुट्टी का सिलसिला खत्म हो गया, लेकिन जब यह इतवा शायेअ नहीं हुवा था और जब जामिअह में आशूरा की छुट्टी होती तो आशूरा के दिन हर अेक को अख़्श पाना खिलाने का ज़ याहता हय तो बंदे ने अपने जमानअे तालिबे ईल्मी में दरजअे अरबी सोम और उसके बाद दो तीन साल हजरत शैख रह. को आशूरा की

छुट्टी में घर बारडोली आने की दअवत पेश की और अल्हम्दुलिल्लाह उजरत रह. बारडोली घर पर तशरीफ लाओ और आशूरा के दिन हमारे घर के लोगों को उजरत रह. की भिदमत की सआदत मिली.

मुप्तसइल मआनी के दर्स का अजब वाकिअह:

दरअजे अरबी पंजुम के साल हमारा मुप्तसइल मआनी का सबक उजरत मोलाना वाजिद हुसैन साहब रह. के यहां हुवा करता था यह दर्स योथे घंटे में हुवा करता था, उस जमाने में क्रीकेट का वलड कप शुरु हुवा, कुछ तलबा उजरत रह. की नरमी से झयदा उठा कर के टीवी पर क्रीकेट का खेल देखने यले जाते थे, कई रोज तक यह सिलसिला रहा, उजरत रह. तलबा की इस गुस्ताभी को बर्दाश्त इरमाते रहे, अक रोज मामूल के मुताबिक दर्सगाह में तशरीफ लाओ और बिलाइ मामूल मुजसे इरमाया के उजरती लो, कुछ तलबा गैर उजरत थे, उन सबके नाम अक पर्ये पर लिखवाओ, और मुजसे इरमाया के जाओ उजरत मोहतमिम साहब को पछोया दो, उस जमाने में हमारे जमिअह के मोहतमिम उजरत मोलाना मुहम्मद सईद साहब बुजुर्ग हुवा करते थे, जो अपनी मअजुरी की वजा से वहील येर पर दइतरे मुहासबी के बाजू में बाहिर बेठते और वही से सारे इन्तिजामी काम काज अंजाम देते, जब बंद! अपने साथियों के नाम वाली चिठ्ठी ले कर दर्सगाह से निकला तो उजरत मोलाना वाजिद हुसैन साहब रह. के येहरे पर बडा अषर था के यह तलबा दर्स की नाकई करते हंय, जो उनके लिओ इल्म की महइमी का जरिया बन

સકતા હય, ઇસ લિએ તલબા હી કી ખૈરખવાહી મેં ઇસ્લાહ કે મક્સદ સે આપને યહ નામ દફતર ભેજે, ઓર હઝરત રહ. ખૂદ બરઆમદે મેં ખડે હો ગએ ઓર યહ દેખ રહે થે કે મેં અપને રૂફકાએ દર્સ કી રિઆયત કરતા હું યા હઝરત રહ. કે હુકમ કો સામને રખ કર કે વહ ચિઠ્ઠી હઝરત મોહતમિમ સાહબ રહ. કો પહોંચા દેતા હું, ખૈર! મેં જબ હઝરત મોહતમિમ સાહબ રહ. કી ખિદમત મેં પહોંચા ઓર ઉનકો જા કર કે ગૈર હાઝિરીન કી જબ યહ ચિઠ્ઠી પેશ કી ઓર કહા કે યહ ચિઠ્ઠી મોલાના વાજિદ સાહબ ને ભેજી હય તો હઝરત મોહતમિમ સાહબ રહ. કો બડા તઅજ્જુબ હુવા ઓર નિહાયત તઅજ્જુબ સે મુઝસે દોબારા પૂછા કે કિસને યહ નામ ભેજે હંય? બંદે ને અર્ઝ કિયા કે મોલાના વાજિદ સાહબ ને ફિર તીસરી મરતબા પૂછા તો બંદે ને યહી અર્ઝ કિયા તો હઝરત મોહતમિમ સાહબ રહ. ને ઉસ પર ફરમાયા કે મોલાના કી અબ તક કી છે સાલ તદરીસ મેં યહ પેહલી મરતબા શિકાયત ઉન્હોંને ભેજી હય, ઉસકા મતલબ યહ હય કે “આ બધા છેલ્લા દરજા ના ગધેડા છે.” યઅની યહ બડે ભારી મુજરિમ હય ઓર જામિઅહ કે ઉસ વકત કે દફતરી ખાદિમ ભાઈ અબ્દુલ મજીદ મન્સૂર સિમલકી સે ફરમાયા કે મહમૂદ કે સાથ જાઓ ઓર ઉન સબ તલબા કી કિતાબેં જમા કર લો ઉસકા મતલબ યહ થા કે ઉન સબકા ફૈરી ઇખરાજ હો ગયા, જબ દોપહર મેં ઉસ દિન કે કીકેટ કા અવ્વલ હિસ્સા પૂરા હુવા ઓર વહ તમામ તલબા જામિઅહ મેં લોટ કર આએ ઓર ઉન સબકો ઇત્તિલાઅ હુઈ તો બહોત પરેશાન હુવે કે અબ ઇસ મસ્અલે કો કેસે હલ કિયા જાએ તો બંદે ને

अपने इइकाअे दर्स की हिमायत में उन सबको मशवरह दिया के भूद उजरत मोलाना वाजिद हुसैन साहब से ही उजरत मोहतमिम साहब से सिक्षारिश कराओ. वह सब इइकाअे दर्स मुजे ँसरार करने लगे के सिक्षारिश कराने की तदबीर ली तुजे ही करनी होगी, उजरत रह. की हिल की नरमी और तबीअत की नरमी सबको बडोत अखी तरह मालूम थी, तो में ने अपने तमाम साथियों से कहा के आप सब मेरे साथ मगरिब के बाद उजरत मोलाना के कमरे में चले, उस जमाने में उजरत रह. उजरत अल्लामा कश्मीरी रह. वाले कमरे में, जिसमें आज कल मेरे पडोस में, मेरे हमगम और हमदद हम निवाला और हम प्याला कारी अब्दुल अजीज साहब और कारी अब्दुल ખालिक साहब मुकीम हंय, वहां उजरत मोलाना वाजिद हुसैन साहब रह. कयाम इरमा थे.

मगरिब के बाद पेहले से तय शुदह मन्सूबे के मुताबिक मुजरणन की जमाअत को ले कर के बंदा उजरत रह. के हुजरे में पडोया, उजरत रह. मुतालआ में मशगूल थे, बंटे ने अपने तमाम इइकाअे दर्स को यह बात पेहले से समजा दी थी के वहां जा कर किसीको कुछ बोलना नहीं हय, पेहले सब उजरात आहिस्ता से सर जुका कर बेठ जाअे फिर पेहले आहिस्ता फिर जोर से रोना शुरू करे, बाकी आगे आपकी तर्जुमानी में ँन्शाअल्लाह कर लूंगा, तमाम इइकाअे दर्स ने ँस तदबीर पर कामिल अमल किया और सब तलबा सर जुका कर के मस्नूँ रोने लगे, उजरत मोलाना रह. नरम हिल थे, तलबा के ँस मस्नूँ रोने पर उजरत मोलाना रह. को वाकिअतन

રોના આ ગયા ઔર આંખોં સે આંસૂ જારી હો ગએ ઔર રોતી હુઈ આંખ સે પૂછા, બેટોં! કયા બાત હય તો બંદે ને અર્ઝ ક્રિયા કે હઝરત મોહતમિમ સાહબ ને ઈન તમામ કા ઈખરાજ કર દિયા હય, અબ આપકી સિક્ષારિશ કે બગૈર દાખ્લા હોના મુશકિલ હય, તો હઝરત ને અપને આપકો સંભાલતે હુવે ફરમાયા કલ સુબ્હ કો મેં ખૂદ હઝરત મોહતમિમ સાહબ કે પાસ જા કર તુમ્હારી સિક્ષારિશ કરુંગા, સુબ્હ મેં તલબા મસ્જિદ કી સીઠીયોં કે પાસ મુનતઝિર રહે ઔર જબ હઝરત મોલાના રહ. કમરે સે હઝરત મોહતમિમ સાહબ રહ. કે દફતર મેં જાને લગે, તો તલબા હઝરત રહ. કે પીછે પીછે ચલને લગે, હઝરત રહ. ને હઝરત મોહતમિમ સાહબ રહ. કી ખિદમત મેં જા કર અર્ઝ ક્રિયા કે મેં દરખાસ્ત કરને આયા હૂં કે ઈન સબકા આપ દાખ્લા ફરમા લેં, ઈનસે ગલતી હો ગઈ આપ ઈન સબકો મુઆફ ફરમા દેં, હઝરત મોહતમિમ સાહબ ને હઝરત રહ. કી સિક્ષારિશ કબૂલ ફરમા લી, ઔર તમામ તલબા કા દાખ્લા ફરમા લિયા, સિફ એક તાલિબે ઈલ્મ જો ઉસ વકત હાઝિર નહીં થા, ઉસ કા દૂસરી શિકાયતોં કી બુન્યાદ પર દાખ્લા નહીં હો સકા ઔર ઉન્હોંને દૂસરે મદ્રસે સે બાકી સાલોં કી તકમીલ કી, જિસકા વાકિઅહ ભી બડા દિલચસ્પ હય લેકિન યહાં લિખને કે કાબિલ નહીં.

જામિઅહ નૂરૂલ ઈસ્લામ મોટી દમણ કે મોહતમિમ સાહબ કા જબ ઈન્તિકાલ હો ગયા તો ઉસ વકત દમણ મદ્રસે મેં ઉનકા તઅઝિયતી ઈજલાસ હુવા, હઝરત શૈખ રહ. કી સદારત મેં યહ જલ્સા રખા થા, જલ્સે કે ઈખ્તિતામ પર હઝરત શૈખ

રહ. કા ઈખ્તિતામી બયાન હુવા તો હઝરત રહ. ને હઝરત હાકિઝ શરીફ સાહબ મહુમ કે મુતઅલિક એક બહોત હી જામેઅ જુમ્લા ઈર્શાદ ફરમાયા કે હમારે મહુમ હાકિઝ શરીફ વાકિઅતન શરીફ આદમી થે, આપકી હર ચીઝ મેં શરાફત થી.

તિલાવત કા મા'મૂલ:

ફજર કી નમાઝ કે બાદ રોઝાના કુર્આન મજીદ કી તિલાવત કા મા'મૂલ થા, ઓર યહ મા'મૂલ સાલહા સાલ તક રહા, તકરીબન એક પારહ યા ઉસસે કુછ ઝાઈદ રોઝાના પાબંદી સે તિલાવત ફરમાતે થે, ઓર અપને અસાતિઝા, મશાઈખીન, તલામિઝા કે ઈસાલે સવાબ કા એહતેમામ ફરમાતે થે.

ઈસ્તિકામત:

અલગ અલગ મદારિસ સે આપકો તદરીસ કે લિએ હર સાલ દઅવત દી જાતી થી, લેકિન આપને હમેશા ડાભેલ હી મેં રેહના પસંદ ફરમાયા, બલકે ડાભેલ સે પેહલે જિસ ઝમાને મેં જલાલાબાદ મેં મુદરિસ થે, ઉસ ઝમાને મેં દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ મેં ભી તદરીસ કી બાત આઈ, ખાસ કર દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ કી તારીખ (ઈતિહાસ) લિખનેવાલે સય્યદ મહબૂબ રિઝવી સાહબ ને આપકો દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ મેં તદરીસ કે લિએ સમઝાયા, લેકિન આપ જહાં થે આપને વહી રહના પસંદ કિયા.

માદરે ઈલ્મી દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ સે મુહબ્બત:

માદરે ઈલ્મી દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ સે આપકો બહોત હી ઝિયાદહ મુહબ્બત થી, ઈસ નિસ્બત સે હમારે ઈલાકે મેં દારૂલ

उलूम देवबंद के सक्षीर साहब मोलाना सय्यद आलम साहब डालेल या उसके अतराइ में जब ली तशरीफ लाते तो हजरत मोलाना वाजिद साहब के साथ कयाम और तआम होता और बकरी ँद के मोके पर सक्षीर साहब को ँद के लिये जल्दी वतन पहुँचना होता और कुर्बानी के लिये लोग ताप्पीर से नाम लिखवाते हंय, तो सक्षीर साहब कुर्बानी की रसीद बुकें हजरत रह. के पास छोड कर चले जाते और अतराइ और पडोश के लोग कुर्बानी की रकूमात हजरत रह. को जमा करवाते, फिर ६,७ जिलखिफ़ह को जामिअह में ँदुल अजहा की छुट्टी होती और आप अपने वतन तशरीफ ले जाते तो दाइल उलूम देवबंद की कुर्बानी की रकूमात की अेक बडी मिकदार आप अपने साथ ले जाते और पूरे अेहतेमाम के साथ दाइल उलूम देवबंद के दइतरे मुडासबी में उसको जमा करवाते.

हजरत रह. की दुन्यवी आभरी दीदार:

१४३४ हिं में जिलखिफ़ह के महीने में टिकट की गरबडी की वजह से हज से महरूमि रही तो बंदे की अहलिया का ली हजरत रह. के घरवालों के साथ बडा गेहरा तअल्लुक हय, तो अहलिया को ले कर के देवबंद के सक्षर का ँरादा कर लिया और कुछ अरसा पेहले मुजइर नगर और उसके अतराइ में संगीन कौमी इसादात हुवे थे उसके मुतअस्सरीन की भिदमत की निथ्यत से मेरे मुप्पिलस दोस्त डाज्ज ँकबाल उस्मानी साहब, भाई शाहिद लीमला साहब ली साथ हो गये और हमने अेक रात देवबंद में हजरत रह. के मकान में कयाम किया.

उस मोके पर ध्यादत की निव्यत से जो सकर हुवा, उस पर हजरत रह. ने बडी भुशी का धंजहार इरमाया, बडी दुआओं से नवाजा गोया के वह हमारे लिअे अेक यादगार-सकर बन गया.

किताबों की धशाअत:

आपने हमेशा धल्मे दीन की धशाअत की निव्यत से किताबों की तिजरत का काम किया, बहोत सारी किताबें तलबअे अजीज को आपकी विसातत से हासिल करने का मोका मिला, बहोत सारे तलबा को उधार भी किताबें दिया करते थे, इर वुसूली भी अैसी ही होती थी, तलबा भी आपकी नरमी से इयदा उठा कर के हिसाब जमा कराने में बडी ताभीर से काम लेते थे, और बहोत से तलबा को तो आप कुल्ली या जूजवी मुआइ भी कर दिया करते थे.

जिस जमाने में नरसिमहा राव हिंदुस्तान के वजीरे आज़म थे, उस दौर में हिंदुस्तान के मौजूदह राष्ट्रपति प्रणव मुभरज साहब गालिबन वजीरे मादियात थे, तो हजरत मोलाना कुज़ैल अहमद गोरखपूरी की सदरत में भरकजी जमधय्यते उलमाअे हिंद का अेक वइद प्रणव मुभरज साहब को मिलने के लिअे गया, उस वइद में हजरत शैख रह. और बंदा नाथीज भी था, मुसलमानों के बहोत सारे मिल्वी मसाधल के सिलसिले में प्रणव मुभरज साहब से तइसीवी मुलाकात हुध.

अेक वतीइा:

मेरी तालिबे धल्मी के शुइ के दौर में कइलेता के अेक

નવજવાન આલિમે દીન મોલાના ઐયૂબ સાહબ ભૂલા થે, જિનકે ભાઈ મોલાના યૂસુફ ભૂલા મદે ઝિલ્લહૂ હય, જો અમેરિકા મેં મુકીમ હય, મોલાના ઐયૂબ ભૂલા સાહબ કી શાદી હુઈ ઓર બહોત જલ્દ તલાક ભી હો ગઈ, મર્દુમ બેચારે દૂસરી શાદી કે સિલસિલે મેં બડે પરેશાન ફિકમંદ રહતે થે, દુઆએ કરતે કરવાતે, વઝીફા ભી તલાશ કરતે રહતે, ઓર રિશ્તા ભી ખૂદ તલાશ કરતે દૂસરોં સે તલાશ કરવાતે, ઓર જો ભી મિલતા ઉસી મૌઝૂઅ પર વહ કલામ ફરમાતે, એક મરતબા હઝરત શૈખ વાજિદ હુસૈન સાહબ રહ. સે અર્ઝ કરને લગે, હઝરત શાદી કે લિએ કોઈ વઝીફા બતા દો, હઝરત રહ. ને મઝાહ મેં ઈર્શાદ ફરમાયા, એક વઝીફા હય, લેકિન વહ આપકે વાલિદૈન પઢેંગે, તો મોલ્વી ઐયૂબ સાહબ કેહને લગે હઝરત મેં ઉનસે દરખાસ્ત કરુંગા, ઈન્શાઅલ્લાહ વઝીફા કી પાબંદી કરેંગે, ફિર હઝરત રહ. ને ફરમાયા ઉનસે કહો યહ વઝીફા રોઝાના ૫૦૦ મરતબા ૪૦ દિન તક પઢે, અલ્લાહુ દે બહૂ, મોલ્વી ઐયૂબ સાહબ બહોત હી ખૂશ હો ગએ ઓર ખુશી ખુશી હઝરત રહ. કે કમરે સે નિકલ કર ફોરન ઘર કી તરફ જાને લગે, તબ હઝરત રહ. ને ફરમાયા એસા નહી યહ તો બસ મઝાહ મેંકેહ દિયા ફિર ઉનકો એક મુનાસિબ વિદે બતલાયા.

વક્ષાત:

હઝરત રહ. કાફી અરસા તક સાહિબે ફિરાશ રહે, બિલ આખિર ૨૫ જાન્યુઆરી કી રાત. કો બારહ બજ કર પેંતાલીસ મિનટ પર એક અઝીમ દાઈ, એક મુહદિષ, એક માહિર મુફસ્સિર એક મર્દુમ સાઝ શખ્સિયત ને ઈસ જહાને ફાની સે

આલમે બકા કી તરફ રહલત ઇખ્તિયાર કર લી. ઇન્ના લિલ્લાહિ વઈન્ના ઇલયહિ રાજિઉન.

નમાઝે જનાઝહ ૧૪ રબીઉલ અવ્વલ ૧૪૩૫ હિજરી મુતાબિક ૨૬ જનવરી ૨૦૧૪ ઇ. ઇતવાર કે દિન અસર કી નમાઝ કે બાદ ઇલાતએ મુલસરી દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ મેં ઉલમા તલબા ઓર દાનિશવરાન કી મૌજૂદગી મેં હઝરત શૈખ રહ. કે ઇલ્મી જાનશીન સાહબઝાદે મોહતરમ મોલાના નદીમ અલવાજિદી સાહબ ને પઢાઈ ઓર કબ્રસ્તાન કાસ્મી મેં એક દુરે નાયાબ કો અપને વાલિદ ઓર ઉસ્તાઝ મોહતરમ કે પડોસ મેં સુપુર્દ ખાક કર દિયા ગયા.

હઝરત રહ. પર બહોત સારે મઝામીન લિખે ગએ હંચ ઓર બહોત સારી કિતાબે લિખી જા રહી હંચ ઇસ લિએ ઇસ કદર મઝમૂન પર બાત સમેટના મુનાસિબ માલૂમ હોતા હય.

બંદા અપને ઇસ ખુત્બાત કી પાંચવી જિલ્દ કે સવાબ કો અપને ઇસ મુશિક્ક ઉસ્તાઝ ઓર મુરબ્બી હઝરત શૈખુલ હદીષ મોલાના વાજિદ હુસૈન સાહબ કી ખિદમત મેં પેશ કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હય.

❖ ૧ ❖

અલ્લાહ તઆલા કો અપને
બંદો સે મુહબ્બત

ઇસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતેં

- * જબ હમારી બનાઈ હુઈ ખાને કી કિસી ચીઝ કો કોઈ બુરા કેહ દે તો હમકો કિતની તકલીફ હોતી હય, તો અલ્લાહ તઆલા કી બનાઈ હુઈ ચીઝ કો અગર હમને બુરા કહા, ઉસકે સાથ નફરત કી તો અલ્લાહ કો કિતની તકલીફ હોગી ઓર અલ્લાહ કિતને નારાઝ હોંગે, સોચને કા મકામ હય.
- * યહ ઈન્સાન સરાપા નિસ્વાન, સરાપા ગુનેહગાર, સર સે લે કર પેર તક નાફરમાની કરનેવાલા, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કી નઝર મેં કિતના ખ્યારા હય કે અલ્લાહ તઆલા ઉસકો સબસે અચ્છા બતા રહે હંચ, અપને હાથ સે બના રહે હંચ ઓર અપની રૂહ કો ઈન્સાન મેં ડાલ રહે હંચ, ઈન્સાન કે સાથ અલ્લાહ કો કિતના ખ્યાર હય.
- * કોઈ ગુનેહગાર હો કોઈ બુરાઈ મેં ફંસા હુવા હો, કોઈ અલ્લાહ કી નાફરમાની કરતા હો તો ઉસ ઈન્સાન સે ઉસ ગુનેહગાર ઓરત સે ઉસ ગુનેહગાર મર્દ સે કભી નફરત મત કરના, હાં.. ગુનાહ સે નફરત કરો મગર ગુનેહગાર સે કભી નફરત મત કરના.
- * રાસ્તે મેં ચલતે હુવે કિસી ફકીર કો, કિસી ભિકારી કો, કિસી માંગનેવાલે કો કભી મામૂલી મત સમઝના, કભી હકીર મત સમઝના, પતા નહીં અલ્લાહ કે યહાં ઉસકા કેસા મકાન હો? કેસા દરજા હો?
- * અલ્લાહ તો યહ ફરમાતે હંચ: અય ઈન્સાન તુઝસે કોઈ ગુનાહ હો જાએ તો નેકી કર ડાલ, મેં તેરે ગુનાહ કો હમેશા કે લિએ ભિટા દૂંગા, ખત્મ કર દૂંગા. સુબ્હાનલ્લાહ!! અલ્લાહ કો હમસે કેસી મુહબ્બત હય, કેસા ખ્યાર હય.

अस्वाद तआदा को अपने बंदो से मुहब्बत

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ
عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ
اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُّضِلِّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ سَيِّدَنَا وَشَفِيعَنَا وَحَبِيبَنَا
وَامَانَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَوَاتُ اللّٰهِ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى
عَلَيْهِ وَعَالِيْ اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ وَذُرِّيَّاتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ
وَبَارِكْ وَسَلِّمْ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا كَثِيْرًا اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيْ اٰدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ [پاره ۱۵: سوره
بنی اسرائیل: آیت ۷۰]

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن

على ذلك لمن الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين.

દુન્યા કી હર ચીઝ કો અલ્લાહ તઆલા ને બહોત અચ્છા બનાયા હય:

અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા ને ઈતની બડી જો દુન્યા બનાઈ હય, ઉસમેં હર ચીઝ કો અલ્લાહ તઆલા ને બહોત અચ્છા બનાયા હય, આસ્માન બનાએ બહોત અચ્છે બનાએ, ઝમીન બનાઈ બહોત અચ્છી બનાઈ, જાનવર બનાએ બહોત અચ્છે બનાએ, દરખ્ત બનાએ, ફલ ફુટ ઓર પત્તે બનાએ હર એક કો અચ્છા બનાયા, ગર્ઝ ઈસ દુન્યા મેં જિતની ભી ચીઝેં અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા ને બનાઈ હય હર એક કો અલ્લાહ તઆલા ને બહોત અચ્છા બનાયા હય. ખૂદ કુર્આન મેં અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હંય:

[الذِي أَحْسَنَ كُلِّ شَيْءٍ خَلْقَهُ] [پاره ۲۱: سورة المجدد: آیت ۷]

અલ્લાહ કી ઝાત વહ પાક ઝાત હય જિસને તમામ ચીઝેં કો બહોત અચ્છા બનાયા હય, બહોત બેહતરીન ઓર બહોત ઉમ્દહ બનાયા હય.

મેર દીની બેહનો! જબ અલ્લાહ તઆલા ને હર ચીઝ કો બહોત અચ્છા બનાયા ઓર ખૂદ અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ફરમા દિયા હય કે મેં ને તમામ ચીઝેં કો બહોત અચ્છા બનાયા હય તો ફિર હમકો કોઈ હક નહીં હય કે ઉસ અલ્લાહ તઆલા કી પૈદા કી હુઈ ચીઝેંમેં સે કિસી ચીઝ કો ભી બુરા કહેં. અલ્લાહ તઆલા કી કિસી ભી નેઅમત કો બુરા નહીં કેહના ચાહિયે:

અલ્લાહ કી જો નેઅમત ભી હમારે હાથ મેં આએ, હમ હંમેશા વહ સોચેં કે વહ મેરે અલ્લાહ કી બનાઈ હુઈ હય, મેરે

અલ્લાહ કી પૈદા કી હુઈ હય ઓર મેરે અલ્લાહ ને હર ચીઝ કો અચ્છા હી બનાયા હય, ઈસ લિએ મેરે અલ્લાહ કી બનાઈ હુઈ ચીઝ બુરી ઓર ખરાબ નહી હો સકતી, ઈસ લિએ કભી કિસી મખ્લૂક કે બારે મેં, અલ્લાહ કી બનાઈ હુઈ ચીઝ કે બારે મેં હમેં કોઈ બુરી બાત અપની ઝુબાન સે નિકાલની નહી ચાહિયે, તુમકો પસંદ આએ તો ઉસકો ઈસ્તેઅમાલ કર લો, ફાયદા ઉઠા લો, પસંદ ન આએ તો ઉસકો છોડ દો, લેકિન કભી અલ્લાહ કી પૈદા કી હુઈ કિસી ચીઝ કે બારે મેં કોઈ ગલત બાત, કોઈ બુરા લક્ઝ અપની ઝુબાન સે નિકાલના નહી ચાહિયે.

હમ જાનતે હંચ કે કોઈ ભી ઈન્સાન દુન્યા મેં કોઈ ચીઝ બનાતા હય, તો ઉસકો અપની બનાઈ હુઈ ચીઝ સે બડી મુહબ્બત હુવા કરતી હય.

આપને એક ખાના બનાયા, કોઈ ડીશ બનાઈ, આપકો અપની બનાઈ હુઈ ડીશ સે, ખાને સે બડી મુહબ્બત હોતી હય, આપકા દિલ યહ ચાહતા હય કે કોઈ ઈસ ખાને કી બુરાઈ ન કરે, હર એક કો વહ ખાના પસંદ આએ.

આપ જાનતી હો કે આપને મેહનત કરકે કોઈ ઉમ્દહ ડીશ તય્યાર કી ઓર આપકે શોહર ને યા કિસી ઓર ને ઉસકી ઝરા સી બુરાઈ કર દી, કોઈ કભી નિકાલી તો આપકે દિલ મેં કિતની ચોટ લગતી હય, આપકે દિલ કો કિતની તકલીફ પહોંચતી હય કે મેં ને ઈતની મેહનત કર કે બનાયા ઓર ઈતના અચ્છા બનાયા ઓર યહ લોગ મેરી બનાઈ હુઈ ચીઝ મેં એબ નિકાલતે હંચ, ઉસકો બુરા કેહતે હંચ ઉસસે આપકો તકલીફ હોતી હય.

મેરી બેહનો! યહ તો હમારી દુન્યા કી ચીઝ કા હાલ હય કે કોઈ હમારી બનાઈ હુઈ ચીઝ કો બુરા કેહ દે તો હમકો તકલીફ હોતી હય, ઈસ લિએ કે હમકો હમારી બનાઈ હુઈ ચીઝ સે મુહબ્બત હય.

અલ્લાહ ને ઈતની બડી દુન્યા બનાઈ, ઈતની બડી દુન્યા મેં બેશુમાર મખ્લૂક અલ્લાહ ને બનાઈ, અલ્લાહ કો અપની હર હર મખ્લૂક કે સાથ બહોત પ્યાર હય, અલ્લાહ કો બહોત મુહબ્બત હય, જાનવરોં સે ભી મુહબ્બત હય, દરખ્તોં સે ભી મુહબ્બત હય, પાની સે ભી મુહબ્બત હય, આસ્માન સે ભી મુહબ્બત હય, ઝમીન સે ભી મુહબ્બત હય, હર ચીઝ સે અલ્લાહ કો મુહબ્બત હય.

ઈસી લિએ હદીષ શરીફ મેં આતા હય:

قال قال النبي ﷺ الخلق عيال الله فأحب الخلق الى الله

من احسن الى عياله او كما قال عليه الصلوة والسلام

[مشکوٰۃ شریف: ۲/۴۲۵]

સુબ્હાનલ્લાહ... હદીષ શરીફ કે કિતને પ્યારે અલ્લાહ હંય, હુઝૂરે અકરમ સલ. ઈર્શાદ ફરમાતે હંય, જિસકા ખુલાસા યહ હય કે: ઝમીન મેં, આસ્માન મેં, સમંદર મેં, જંગલોં મેં, પહાડો મેં, હવાઓં મેં, જિતની ભી ચીઝેં હંય જિતની ભી અલ્લાહ તઆલા કી મખ્લૂક હય, વહ સબ અલ્લાહ તઆલા કી ફેમિલી હય, અલ્લાહ તઆલા કા ખાનદાન હય.

સુબ્હાનલ્લાહ... અલ્લાહ હર ચીઝ કો અપની ફેમિલી બતા રહે હંય “અલ્બલ્કુ અયાલુલ્લાહ” ફિર આગે ફરમાયા: અલ્લાહ કી નઝર મેં વહ બંદા, વહ બંદી બહોત અચ્છે હંય જો

અલ્લાહ કી મખ્લૂક કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે, અચ્છા સુલૂક કરે: فاحب الخلق الى الله من احسن الى عياله

સોચો... મેરી દીની બેહનો! આજ હમારે હાથ મેં અલ્લાહ કી કોઈ નેઅમત આતી હય, કોઈ ફુટ આયા, કોઈ ફલ આયા, કોઈ ખાને કી ચીઝ આઈ, કોઈ કપડા આયા, કોઈ પહેનને કી ચીઝ આઈ, અગર હમકો પસંદ નહી આતી હય તો હમ નફરત કર કે નફરત કે સાથ ઉસકો ફેક દેતે હંય, ઉસકે લિએ બુરી બાત ઝુબાન સે નિકાલતે હંય.

સોચ લો... જબ હમારી બનાઈ હુઈ ખાને કી કિસી ચીઝ કો કોઈ બુરા કેહ દે હમકો કિતની તકલીફ હોતી હય તો અલ્લાહ તઆલા કી બનાઈ હુઈ ચીઝ કો અગર હમને બુરા કહા, ઉસકે સાથ નફરત કી તો અલ્લાહ કો કિતની તકલીફ હોગી ઓર અલ્લાહ કિતને નારાઝ હોંગે, સોચને કા મકામ હય; ઈસ લિએ યહ બાત હંમેશા દિલ મેં રખ લો કે અલ્લાહ કી બનાઈ હુઈ કિસી ભી ચીઝ કે બારે મેં હમેં નફરત નહી કરની હય, ઉસકો બુરા નહી કેહના હય, અગર પસંદ આએ, હમારી તબીઅત કે મુવાફિક હય ઈસ્તેઅમાલ કર લો, તબીઅત કે મુવાફિક નહી હય તો ઉસકો છોડ દો લેકિન નફરત કભી મત કરના ઓર કભી ઉસકો બુરા ભી મત કેહના.

અલ્લાહ તઆલા કો સબસે ઝયાદહ મુહબ્બત ઈન્સાન સે હય:

અબ ઈસસે એક કદમ આગે ચલો, તમામ કી તમામ ચીઝેં અલ્લાહ કો બડી પ્યારી હંય, સબ ચીઝેં અલ્લાહ કી મહબૂબ હંય, અલ્લાહ ને ઈન સબકો બહોત અચ્છા બનાયા

ਹੁਯ; ਲੇਕਿਨ ਈਨ ਤਮਾਮ ਮਘਲੂਕਾਤ ਮੈਂ ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਕੋ ਸਬਸੇ ਝਯਾਦਹ ਮਹਭੂਭ ਚੀਝ ਵਹ “ਈਨਸਾਨ” ਹੁਯ, ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਜ਼ਿਤਨੀ ਚੀਝੋਂ ਬਨਾਈ ਹੁੰਯ, ਊਨ ਤਮਾਮ ਚੀਝੋਂ ਮੈਂ ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਕੋ ਸਬਸੇ ਝਯਾਦਹ ਘ਼ਾਰੀ ਚੀਝ ਈਨਸਾਨ ਹੁਯ.

ਮਹਭੂਭ ਚੀਝ ਕੇ ਸਾਥ ਭਰਤਾਵ:

ਆਪ ਸਮਝਤੇ ਹੋ ਈਸ ਭਾਤ ਕੋ ਕੇ ਆਪਕੋ ਕਿਸੀ ਚੀਝ ਸੇ ਮੁਹਭਭਤ ਹੁਯ ਤੋ ਆਪ ਉਸਕੋ ਭਹੋਤ ਅਘਠਾ ਬਨਾਤੇ ਹੁੰਯ, ਕੋਈ ਆਪਕੀ ਡੇਵਰਿਟ ਆਈਟਮ ਹੁਯ, ਪਸੰਦੀਦਹ ਮਰਗੂਭ ਖ਼ਾਨਾ ਹੁਯ, ਤੋ ਆਪ ਉਸਕੋ ਪੂਰੀ ਮੇਹਨਤ ਸੇ ਬਨਾਐਂਗੇ, ਪੂਰੇ ਘ਼ਯਾਨ ਸੇ ਬਨਾਐਂਗੇ, ਪੂਰੀ ਤਵਝੁਹ ਸੇ ਬਨਾਐਂਗੇ ਔਰ ਉਸਕੋ ਭਿਲਕੁਲ ਅਘਠੇ ਸੇ ਅਘਠਾ ਤੈਯਾਰ ਕਰੇਂਗੇ; ਈਸ ਲਿਐ ਕੇ ਵਹ ਆਪਕੀ ਡੇਵਰਿਟ ਚੀਝ ਹੁਯ, ਆਪਕੀ ਮਹਭੂਭ ਚੀਝ ਹੁਯ.

ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਈਨਸਾਨ ਕੋ ਸਬਸੇ ਝਯਾਦਹ ਅਘਠਾ ਬਨਾਯਾ:

ਮੇਰੀ ਦੀਨੀ ਭੇਹਨੋ! ਯਹ ਈਨਸਾਨ ਤਮਾਮ ਮਘਲੂਕ ਮੈਂ ਅਲਲਾਹ ਕਾ ਸਬਸੇ ਝਯਾਦਹ ਘ਼ਾਰਾ ਹੁਯ, ਸਬਸੇ ਝਯਾਦਹ ਲਾਡਲਾ ਹੁਯ, ਮਰਦ ਹੋ ਕੇ ਔਰਤ ਹੋ, ਮਾਲਦਾਰ ਹੋ ਕੇ ਗਰੀਭ ਹੋ, ਕਾਲਾ ਹੋ ਕੇ ਗੋਰਾ ਹੋ, ਜ਼ਾਹਿਲ ਹੋ ਕੇ ਆਲਿਮ ਹੋ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਗੈਰ ਮੁਸਲਿਮ ਹੋ ਕੋਈ ਭੀ ਹੋ, ਈਨਸਾਨ ਹੋਨੇ ਕੇ ਨਾਤੇ ਅਲਲਾਹ ਕੀ ਤਮਾਮ ਮਘਲੂਕ ਮੈਂ ਅਲਲਾਹ ਕੋ ਸਬਸੇ ਝਯਾਦਹ ਘ਼ਾਰੀ ਮਘਲੂਕ ਈਨਸਾਨ ਹੁਯ, ਅਲਲਾਹ ਕੋ ਈਨਸਾਨ ਸੇ ਭਹੋਤ ਮੁਹਭਭਤ ਹੁਯ; ਈਸ ਲਿਐ ਤੋ ਅਲਲਾਹ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਮੈਂ ਕਿਤਨੀ ਘ਼ਾਰੀ ਭਾਤ ਡਰਮਾਈ:

[پاره: ੩੦: سورة تين: آيت ੴ]

ਤਮਾਮ ਕੀ ਤਮਾਮ ਮਘਲੂਕ ਮੈਂ ਅਲਲਾਹ ਨੇ ਈਨਸਾਨ ਕੋ

સબસે અચ્છા બનાયા, સબસે પ્યારા બનાયા, ઈસસે માલૂમ હુવા કે અલ્લાહ કો ઈન્સાન સે બહોત પ્યાર હય, બહોત મુહબ્બત હય, ઈસ લિએ તો અલ્લાહ ને ઈન્સાન કો સબસે અચ્છા બનાયા હય.

એક દૂસરી જગા અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હંય:

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ [પાર ૧૫: સુર ૧૦૦]

[બી આરાયીલ: આયત ૨૦]

હમને ઈન્સાન કો ઈઝઝત અતા ફરમાઈ, આદમ કો ઓર ઉસકી અવલાદ કો હમને ઈઝઝત અતા ફરમાઈ. સુબ્હાનલ્લાહ!!!

ઈન્સાન કો અલ્લાહ તઆલા ને અપને હાથ સે બનાયા:

યહ ઈન્સાન અલ્લાહ કા ઈતના પ્યારા હય કે હદીષ મેં આતા હય કે અલ્લાહ તઆલા ને પેહલે ઈન્સાન હઝરત આદમ અલ. કો અપને હાથોં સે બનાયા.

અબ અલ્લાહ કે હાથ કેસે? હમારી સમઝ મેં આનેવાલી થીઝ નહીં હય:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ [પાર ૨૫: સુર ૨૫: આયત ૧૧]

અલ્લાહ તઆલા કી ઝાત હમારી સમઝ મેં આનેવાલી નહીં, અલ્લાહ તઆલા ને અપને હાથ સે અપની કુદરત સે હઝરત આદમ અલ. કો યઅની પેહલે ઈન્સાન કો બનાયા.

ઈન્સાન મેં અલ્લાહ તઆલા ને અપની રૂહ ડાલી:

સોચો... મેરી દીની બેહનો! ઈસ ઈન્સાન સે અલ્લાહ કો

કિતના ધ્યાર હોગા કે પેહલે ઈન્સાન કો અલ્લાહ અપને હાથ સે બના રહે હંચ, અપને હાથ સે પૈદા કર રહે હંચ, ફિર આગે ફરમાતે હંચ:

وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي [પાર૨૩: સુર૨૦: આયત ૮૨]

જબ હઝરત આદમ અલ. કો અપને હાથો સે બનાયા, તો અલ્લાહ ને અપની રૂહ હઝરત આદમ અલ. મેં ડાલ દી, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હંચ:

وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي

મેં ને અપની રૂહ આદમ મેં ડાલી, યઅની ઈન્સાન મેં, ડાલી જાનેવાલી રૂહ કી નિસ્ખત અલ્લાહ તઆલા ને અપની તરફ ફરમાઈ.

સોચો... દીની બેહનો! યહ ઈન્સાન સરાપા નિસ્યાન, સરાપા ગુનેહગાર, સર સે લે કર પેર તક નાફરમાની કરનેવાલા, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કી નઝર મેં કિતના ધ્યારા હય કે અલ્લાહ તઆલા ઈસકો સબસે અચ્છા બના રહે હંચ, અપને હાથ સે બના રહે હંચ ઔર અપની રૂહ કો ઈન્સાન મેં ડાલ રહે હંચ, ઈન્સાન કે સાથ અલ્લાહ કો કિતના ધ્યાર હય.

હર મખ્લૂક કી અલ્લાહ તઆલા કે યહાં કદ્રો કીમત હય:

એક અલ્લાહ તઆલા કે બંદે ને કિતની અચ્છી બાત બતલાઈ કે: દુન્યા કા કોઈ ભી ઈન્સાન, કોઈ ભી ચીઝ યાહે હમારી નઝર મેં વહ કેસી હી હો, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કે યહાં વહ બહોત હી કીમતી હય, ઉસકે કીમતી હોને કે લિએ યહ બાત બહોત બડી હય કે ઉસ ચીઝ કો પૈદા કરતે વકત, ઉસ

ચીઝ કો બનાતે વક્ત અલ્લાહ તઆલા ને ઉસકી તરફ તવજ્જુહ ફરમાઈ, બસ અલ્લાહ તઆલા કા ઉસકી તરફ તવજ્જુહ ફરમાના, યસ ઉસ ચીઝ કે કીમતી હોને કી બહોત બડી દલીલ હય, ફિર હમ કોન હોતે હંચ જો ઉસ ચીઝ કો બેકાર, બેફાયદા સમજે, ઈસી લિએ કિસી ચીઝ કો હકીર, નીચા નહી સમજના ચાહિયે.

બોલી હુઈ બાત કા અસર:

મેં આપ લોગોં કે મુલક કે એ'તેબાર સે એક ખાસ નસીહત કરતા હું કે કિસી ભી ઈન્સાન કી તૌહીન હો, તહકીર હો, ઈસ તરહ કે અલ્લાહ ભી નહી બોલના ચાહિયે, ચાહે ઉસકો તુમ્હારે બોલે હુવે અલ્લાહ સમજ મેં આએ યા ન આએ, બહોત સી મરતબા હમારી ઝુબાન સામનેવાલા જાનતા નહી હય, લેકિન હમ જો અલ્લાહ બોલતે હંચ, ઉસકા અસર ઉસકે દિલ પર હોતા હય ઔર ઉસકી વજહ સે ઉસકે દિલ મેં બોલનેવાલે કે મુતઅલિલક નારાઝગી ઔર નફરત કે જઝબાત પૈદા હોતે હંચ, આપ ઈસ મુલક કે રેહનેવાલે અફ્રીકી ભાઈઓં કો કાલા, (કાળિયો) ઈસ તરહ કે અલ્લાહ બોલતે હંચ, તો ચાહે વહ આપકે બોલે હુવે અલ્લાહ કો ન સમજે, લેકિન ફિર ભી ઉસકા અસર જરૂર સામનેવાલે પર પડતા હય, ઈસ લિએ ઈસ તરહ કે તૌહીનવાલે અલ્લાહ ઉનકે લિએ નહી બોલને ચાહિયે, હમારે યહાં હિંદુસ્તાન મેં તો ઈસ તરહ કે તૌહીનવાલે અલ્લાહ જિસસે કિસીકે ખાનદાન યા ક્વમિયત પર ઝિલ્લતી આતી હો, ઐસે અલ્લાહ બોલના કાનૂની જુર્મ હય, ઈસ પર સજા હોતી હય, પેહલે લોગ બેધડક દુબ્લો, ઢેરો, ભંગી ઈસ તરહ કે અલ્લાહ

બોલતે થે, અબ ઈસ તરહ કે અલ્લાઝ બોલનેસે કેસ હો જાતા હય, ઉસકે બજાએ મોહતાત અલ્લાઝ હળપતી, હરીજન ઈસ તરહ કે મુહઝઝબ અલ્લાઝ ઈસ્તેઅમાલ કરના જરૂરી હો ગયા હય.

લિખે હુવે અલ્લાઝ કી તાસીર:

ઈસ તરહ કિસીકે ખિલાફ આપ ગુસ્તાખીવાલે અલ્લાઝ લિખે તો ઉસકી ભી એક તાસીર હોતી હય, અગર સામનેવાલા આપકે અલ્લાઝ સમઝ રહા હય, તો જબ વહ નામુનાસિબ અલ્લાઝ સુનેગા યા પઢેગા, તો ઉસકે દિલ મેં નફરત કા આના બિલ્કુલ ઝાહિર હય, ઉસ વકત વહ આપકે સામને કિસી મજબૂરી યા અપની કમઝોરી યા આપકી કિસી કિસ્મ કી બડાઈ કી વજહ સે કુછ બોલ ન સકે ઓર ઉસકો બરદાશત કર લેવે, લેકિન ઉસકે દિલ મેં નફરત કે જઝબાત તો પૈદા હોતે હી હંચ, ઓર અગર સામનેવાલા અપકે લિખે હુવે યા બાલે હુવે અલ્લાઝ સમઝતા નહીં હય, તબ ભી ઉસકે દિલ મેં ઉન અલ્લાઝ કે અસરાત કી વજહ સે નફરત કે જઝબાત આતે હંચ.

એક અજબ વાકિઅહ:

મેરી ઝમાનએ તાલિબે ઈલ્મી મેં મેરે મુર્શિદે સાની હઝરત અકદસ મુફ્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુહુમ હમારે જામિઅહ ડાબેલ કે નાઝિમે તઅલીમાત હુવા કરતે થે, તલબા છુટ્ટી લેને કે લિએ અજબ અજબ પેંતરે ઘડતે થે, એક તાલિબે ઈલ્મ અપની ઈલાકાઈ ઝુબાન મેં આયા હુવા એક ખત લે કર કે રૂખ્સત લેને કે લિએ હઝરત કે પાસ ગયા, ઉસકી ઝુબાન કો જાનનેવાલા ઉસ ઈલાકે કા વહ એક હી

तालिबे ईल्म था, और कोई तालिबे ईल्म मद्रसा में नहीं था, उम्मत ने इरमाया: तुम्हारे भत का मज्मून तो मैं पढ़ नहीं पा रहा हूँ, तो उस तालिबे ईल्म ने भूढ़ पढा और घर में अक अज्जब हादसा पेश आया उसकी तक्सीलात सुनाई, उम्मत उर्दु जुबान में उसकी बात सुनते रहे, और उसके भत को गौर से देखने लगे, फिर ईर्शाद इरमाया: किसी वाकिअह के पढ़ने या सुनने पर जो असर होना चाहिये वह उसमें नहीं है, मअलूम हुवा के यह भत बनावटी है, बाद में तहकीक से भी यही पता चला.

कभी किसी ईन्सान को बुरा नहीं केहना चाहिये:

ईस लिअे मेरी दीनी बेहनो! कभी किसी ईन्सान को बुरा मत केहना, कभी किसी ईन्सान को बुरा मत समजना, यह समजना के हुन्या का हर ईन्सान अल्लाह का सबसे ज्यादा धारा है, अल्लाह का सबसे ज्यादा चहीता है, अल्लाह का सबसे ज्यादा लाइला है, अल्लाह की नजर में सबसे ज्यादा महबूब है, अगर मैं उसको बुरा कहूँ या बुरा समजूँ तो मेरे अल्लाह नाराज हो जायेंगे, कोई काला आदमी है, कोई काली औरत है, उसको भी बुरा मत समजना, ईस लिअे के उस काले को भी बनानेवाले मेरे अल्लाह है और वह भी मेरे अल्लाह का धारा है.

गुनाहों से नफरत करो, गुनेहगार से नहीं:

कोई गुनेहगार हो कोई बुराई में ईसा हुवा हो, कोई अल्लाह की नाइरमानी करता हो तो भी मेरी दीनी बेहनो! उस ईन्सान से उस गुनेहगार औरत से उस गुनेहगार भई

से कभी नफ़रत मत करना, हां... गुनाह से नफ़रत करो, गुनेहगार से कभी नफ़रत मत करना, इस लिअे के वह गुनेहगार मर्द, गुनेहगार औरत उसको भी बनानेवाले मेरे अल्लाह हुंय और अल्लाह को ईन्सान से बडी मुहब्बत ह्य, अगर नफ़रत की और नफ़रत में उसको भी बुरा भला कहा तो अल्लाह सुब्धानहू व तआला नाराज़ हो जाअेंगे के तु कोन होता ह्य मेरे बंदे को बुरा केहनेवाला, उससे नफ़रत करनेवाला, इस लिअे हुंमेशा इस बात को अपने ध्यान में रभो के हर चीज़ अल्लाह की मज़्लूक ह्य और तमाम मज़्लूक में ईन्सान अल्लाह की नज़र में बहोत महबूब ह्य, बहोत ही धारा ह्य, इस लिअे हुंमें हर अेक के साथ अख़्शाय से रहना याहिये.

हर महबूब अपनी महबूब चीज़ को अख़्शी हालत में देखना पसंद करता ह्य:

अेक अज्जब बात में आपको बतलाउ के देखिये! मेरी दीनी बेहनो! दुन्या में जब किसीको किसीसे मुहब्बत होती ह्य, जैसे शोहर को अपनी बीवी से मुहब्बत ह्य, बीवी को शोहर से मुहब्बत ह्य, मां को बेटे से मुहब्बत ह्य, बेटे को मां से मुहब्बत ह्य, दुन्या में जब किसीको किसीसे मुहब्बत होती ह्य तो वह उनको अख़्शी हालत में देखना पसंद करते हुंय, शोहर को बीवी से मुहब्बत ह्य तो शोहर का हिल यह याहेगा के में बीवी को अख़्शी हालत में देखूं, बीवी को शोहर से मुहब्बत ह्य तो बीवी याहेगी के में अपने शोहर को अख़्शी हालत में देखूं, मां को बेटे से मुहब्बत ह्य तो मां यह

ચાહેગી કે મેં અપને બેટે કો અચ્છી હાલત મેં દેખું, યહ દુન્યા કા મિઝાજ હય “હર એક મુહબ્બત કરનેવાલા અપની પ્યારી ચીઝ કો અચ્છી હાલત મેં દેખના પસંદ કરતા હય.”

એક બહોત હી અજબ બાત:

લેકિન એક બહોત ઝબરદસ્ત બાત આજ કી મજલિસ મેં મેં આપકો સમઝાના ચાહતા હું કે “ઇસ ઇન્સાન કે સાથ ઇસ ગુનેહગાર મર્દ ઔરત કે સાથ અલ્લાહ તઆલા કો કેસી મુહબ્બત હય? કેસા પ્યાર હય? કે અલ્લાહ તઆલા ઇન્સાન કી અચ્છી હાલત સે ભી મુહબ્બત કરતે હંય ઔર ઇન્સાન કી ગંદી ઔર બુરી હાલત સે ભી અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત કરતે હંય” એસા મુહબ્બત કરનેવાલા કોઈ નહી મિલેગા જો તુમ્હારી ગંદી હાલત સે ભી મુહબ્બત કરે, એસા મુહબ્બત કરનેવાલા કોઈ નહી મિલેગા જો તુમ્હારી બુરી હાલતોં સે ભી મુહબ્બત કરે, એક અલ્લાહ હય, અલ્લાહ કી મુહબ્બત નિરાલી હય, અલ્લાહ કી મુહબ્બત અનોખી હય, અલ્લાહ કા પ્યાર હમારે સાથ બડા અજબ હય, હમારી ગંદી ચીઝોં સે ભી હમારી બુરી ચીઝોં સે ભી અલ્લાહ કો બડી મુહબ્બત હય, કેસે પ્યારે હમારે અલ્લાહ હય.

દેખો! હમ ચાહેંગે કે હમારે શોહર કે કપડે અચ્છે હોં, મેલે ન હોં, ઉસકે બાલ અચ્છે હોં મેલે કુચેલે ન હોં, બાલ મેં ગુબાર ન હો, બાલ મેં મેલ ન હો, શોહર ભી ચાહેગા કે મેરી બીવી કે કપડે અચ્છે હો, ઉસકે બાલ બિખરે હુએ ન હો, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કો હમસે કેસી મુહબ્બત હય? કેસા પ્યાર હય કે હદીષ મેં ઇર્શાદ ફરમાયા:

એક બંદા મેલા કુચેલા, બાલ ભી ઉસકે બિખરે હુએ

और उसका यह मेला कुयेला होना अल्लाह के वास्ते हय, उसने ओहराम की दो यादरें बांध ली, लब्बैक लब्बैक पढते हुअे अरशत के मैदान में जा रहा हय, उसके ओहराम के उपर मिट्टी लगी हुँ हय, गंदा मेला उसका ओहराम हय, बाल में मिट्टी हय, बाल भी उसके गंदे हंय, सुब्हानल्लाह... हदीष में इरमाया के: अैसा बंदा अैसी बंटी जिसके कपडे मेले, जिसके बाल मेले, जिसके बाल में मिट्टी हय, अैसा बंदा अल्लाह तआला की नजर में बडा प्यारा और बडा यडीता हय, हमारे अल्लाह हमसे कैसी मुहब्बत करनेवाले हंय.

ओहराम के अलावह आम डालत के मुतअद्लिक भी हदीष में इरमाया:

رب اشعث مدفوع بالابواب لو اقسام على الله لأبره
[مسلم شريف: حديث نمبر ५८५५]

तर्जुमा: बडोत सारे परागंदा डाल, अैसे डोते हंय के अगर अल्लाह तआला पर कोँ कसम जा ले तो अल्लाह तआला उसे जरूर पूरा इरमाते हंय.

दूसरी रिवायत में हय:

رب اشعث اغبر ذى طمرين لو اقسام على الله لأبره
[شعب الايمان: ३३१/८]

तर्जुमा: बडोत सारे परागंदा डाल, दो यादरवाले (तंगदस्त) अैसे डोते हंय के अगर अल्लाह तआला पर कोँ कसम जा ले तो अल्लाह तआला उसे जरूर पूरा इरमाते हंय.

तीसरी रिवायत में हय:

رب اشعث اغبر لا يؤبه به لو اقسام على الله لأبره
[مسند بزار: حديث نمبر ५५५९]

तर्जुमा: बडोत सारे परागंदा डाल, जिसकी कोँ परवाह नही करता, जैसे डोते डंय के अगर अल्लाह तआला पर कोँ कसम भा ले तो अल्लाह तआला उसे जरूर पूरा इरमाते डंय.

कितने लोग जैसे डंय के जिनके कपडे पुराने मेले इटे डुअे, बाल उनके बिअरे डुअे, जँइ कमजोर, बाडिर से डेअने में उनकी कोँ पोअिशन नही, अेक डम कमजोर, लोग उनकी डँजत भी नही करते, कोँ उनकी तरइ डेअना पसँड नही करता; लेकिन अल्लाह के यहाँ उनका ऐसा मकाम डय, ऐसा भरतबा डय के अल्लाह की कसम भा कर कोँ अेक बात केड डे, तो अल्लाह तआला वड बात पूरी कर डे.

किसीको डकीर नही समजना आडिये:

डस लिअे रास्ते में चलते डुअे किसी डकीर को, किसी लीकरी को, किसी मांगनेवाले को कभी मामूली मत समजना, कभी डकीर मत समजना, पता नही अल्लाह के यहाँ उसका कैसा मकाम डो? कैसा डरजा डो?

मशहूर डय के दिल्ली की जामेअ मस्जिड की सीढी पर डर डौर में कोँ न कोँ अल्लाह तआला का वली, जे अपने जमाने के कुतुब व अड्दाल में से डोता डय लेकिन आडिरन डकीर की शकल में डोता डय, वड रडा करता डय.

अेक पागल औरत का वाकिअड:

मेरे डजरत मुइती महमूड डसन साडब गंगोडी रड. सुनाया करते थे, गालिबन डजरत अंबाला की बात सुनाते थे के वहाँ जहाँ बस स्टोप डोता था, उस बस स्टोप पर अेक

औरत थी, बिल्कुल इकीर, पागल जैसी औरत, दीवानी औरत, उस औरत के आहिरी पागलपन का हाल यह था के वहां जब बस लाइन में खड़ी रहती थी तो वह औरत पागलों की तरह बोलती रहती थी, और इशारा करती थी “चलो चलो बस को चलाओ, बस को ले जाओ, बस को आगे बढ़ाओ” इस तरह पागलों की तरह बोलती रहती थी, पूरा दिन उसका यही काम, एक पागल जैसी औरत, दीवानी औरत बस स्टॉप पर खड़े हो कर “बस चलाओ, बस आगे बढ़ाओ, बस ठेहराओ” ऐसा बोलती रहती थी.

एक मरतबा किसी बस के ड्राइवर को गुस्सा आया और उसने गुस्से में उस औरत को वहां से भगाया के “हट जा वहां से, तु यह क्या बोलती रहती है के बस चलाओ” उस औरत को नइरत कर के भगा दिया, उस औरत को नाराज कर दिया, वह औरत वहां से उठी और एक तरफ कोने में जा कर बैठ गई, जैसे ही वह औरत जा कर के बैठी, अल्लाह की कुदरत! अल्लाह की शान देखो के वह जो बस थी, एक ही जगा रुकी हुई है, चल ही नहीं रही है, मिकेनिक (कारीगर) आ रहे हैं उसको चेक कर रहे हैं, ठीक कर रहे हैं, बड़ोत मेहनत की, लेकिन वह बस चल नहीं रही है, वहां कोई समझदार था, उसने कहा “हर असल बात यह है के तुमने उस औरत को नइरत कर के भगा दिया है, नाराज कर दिया, वह अल्लाह के वहां अजब दरजा रखनेवाली औरत है, जाओ, उस औरत को राजी करके लाओ, जब वह बोलेगी, तब जा कर यह बस चलेगी, वहां तक चलनेवाली नहीं है”

યહ બાત સુન કર ડ્રાઈવર, કંડકટર ઉતર કર ગએ, ઉસ ફકીર, પાગલ જૈસી ઔરત સે મુઆફી માંગી, ઉસકો સમજાયા, સમજા કરકે લાએ, ફિર ઉસને ઈશારા કિયા કે બસ ચલાઓ તો બસ ચલને લગી.

મેરી દીની બેહનો! કોનસા ફકીર જૈસા બંદા, કોનસા ફટે પુરાને, મેલે કપડેવાલા બંદા યા બંદી, અલ્લાહ કે યહાં ઉચા મકામ રખે, હમ નહી કેહ સકતે ઈસ લિએ કભી કિસીસે નફરત મત કરના.

અલ્લાહ તઆલા કો અપની મખ્લૂક કી હર હર ચીઝ સે પ્યાર હય, હર હર ચીઝ સે અલ્લાહ મુહબ્બત રખતે હંચ, ઉસમે ખાસ તૌર પર યહ ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલા કી નઝર મેં બડા ઈઝઝતવાલા હય, અલ્લાહુ અકબર... લોગ અપને મહબૂબ કી અચ્છી ચીઝ સે પ્યાર કરતે હંચ, અલ્લાહ કો ઈન્સાન કી મેલી કુચેલી ગંદી હાલતોં સે ભી પ્યાર હય, ઐસી નિરાલી મુહબ્બત કરનેવાલે અલ્લાહ હંચ.

અલ્લાહ તઆલા કો ઈન્સાન કી બદબૂ સે ભી મુહબ્બત હય:

દેખિયે! રમઝાન કા મુબારક મહીના ચલ રહા હય, અલ્લાહ હમારે રોઝોં કો કબૂલ ફરમાએ, મેરી દીની બેહનો! આપ સબ ઈસ બાત કો સમજતી હંચ કે આપકા એક છોટાસા બચ્ચા હય, ઉસ બચ્ચે ને પાખાના કર દિયા, પેશાબ કર દિયા, ઉસકી નેપી મેં સે, કપડોં મેં સે બદબૂ નિકલ રહી હય, ખરાબ ખરાબ બદબૂ નિકલ રહી હય, તો માં ફોરન ઉસ બચ્ચે કો ધો કર કે સાફ કર દેતી હય, એક માં કો અપને માસૂમ બચ્ચે સે

પ્યાર હય, મુહબ્બત હય લેકિન માં અપને બચ્ચે કી બદબૂ સે મુહબ્બત નહી કરતી, ફોરન ઉસકી નેપી (કપડે) બદલ દેતી હય, બચ્ચે કો ધો ડાલેગી ઓર ઉસકો નઈ નેપી, નયે કપડે પેહનાએગી, ઉસકો પાવડર લગાએગી, કીમ લગાએગી, લેકિન અલ્લાહ પાક કી કસમ મેરી માં બેહનો! અલ્લાહ કો હમસે ઐસી મુહબ્બત હય કે હમારે મુંહ મેં સે જો બદબૂ નિકલતી હય અલ્લાહ કો ઉસસે પ્યાર ઓર મુહબ્બત હય, હદીષ મેં ફરમાયા:

والذى نفسى بيده لخلوف فى الصائم اطيب عند الله تعالى

من ریح مسک [بخاری شریف حدیث نمبر ۱۷۶۱]

એક રોઝાદાર ચાહે મર્દ હો યા ઓરત હો ઉસકે મુંહ મેં સે જો બદબૂ નિકલતી હય, અલ્લાહ કી નઝર મેં વહ બદબૂ મુશ્ક સે ભી ઝયાદહ પ્યારી હય, મુશ્ક ઈતની કીમતી ચીઝ, ઈતની ખુશબૂવાલી ચીઝ, લેકિન અલ્લાહ કી નઝર મેં એક રોઝાદાર કે મુંહ મેં સે જો બદબૂ નિકલતી હય વહ બદબૂ અલ્લાહ કો બહોત પ્યારી હય, અલ્લાહ તઆલા કો બહોત મહબૂબ હય.

હઝરત મૂસા અલ. તૂર પહાડ પર:

દેખો! અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મૂસા અલ. કો બુલાયા કે આઓ તૂર પહાડ પર હમ તુમકો તૌરાત કિતાબ દેંગે, તૂર પહાડ પર આ કર એક મહીના કા એ'તેકાફ કરો, હઝરત મૂસા અલ. તશરીફ લે ગએ.

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً [پاره ۹: سورة اعراف: آیت ۱۴۲]

તીસ રાત એક મહીના અલ્લાહ તઆલા ને કયામ કરને બુલાયા, હઝરત મૂસા અલ. ને કયામ કિયા, પૂરા ઝીકઅદહ કા

મહીના હઝરત મૂસા અલ. ને તૂર પર ક્યામ ક્રિયા ઓર રોઝે રખે, પૂરા મહીના કુછ નહી ખાયા, મુંહ સે બદબૂ આ રહી થી, તફસીર મેં હય કે મુંહ સે જો બદબૂ આ રહી થી તો કિસી દરખ્ત કી મિસ્વાક ચબા લી, મિસ્વાક કર કે દાંત સાફ કર લિએ, ઓર બદબૂ ખત્મ હો ગઈ, અલ્લાહ કે યહાં સે ખિતાબ હુવા, જિસકા હાસિલ યહ હય કે “મૂસા હમકો તુમ્હારે મુંહ કી બદબૂ પસંદ થી, તુમ્હારે મુંહ મેં સે જો બદબૂ નિકલ રહી થી વહ પ્યારી થી ઓર તુમને મિસ્વાક કર કે વહ બદબૂ ખત્મ કર દી, અબ તુમકો દસ દિન ઓર એ'તેકાફ કરના પડેગા; તાકે નઈ બદબૂ પૈદા હો ઓર ઉસકે બાદ હમ તુમકો તૌરાત કિતાબ દેંગે” અલ્લાહુ અકબર...

મેરી દીની બેહનો! તીસ દિન કી જો બદબૂ થી, અલ્લાહ તઆલા કો ઈતની પ્યારી થી ઓર જબ વહ બદબૂ ખત્મ કર દી તો અલ્લાહ તઆલા ને ઓર દસ દિન કા ક્યામ કરવાયા, ઓર ઝિલહિજ્જહ કે મહીને કે પેહલે દસ રોઝે રખવાએ, કુલ ચાલીસ દિન મુકમ્મલ હુવે, ચાલીસ દિન કા ક્યામ મુકમ્મલ હુવા ફિર સે નઈ બદબૂ પૈદા હુઈ, અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મૂસા અલ. કો તૌરાત કિતાબ અતા ફરમાઈ.

એક કુદરતી અજબ બાત:

હઝરત મૂસા અલ. કો ભી દસ ઝિલહિજ્જહ કો તૌરાત જૈસી મુબારક કિતાબ નસીબ હુઈ ઓર હમારી શરીઅત, ઈસ્લામી શરીઅત, શરીઅતે મુહમ્મદી ભી દસ ઝિલહિજ્જહ કે મહીને કે પેહલે અશરહ મેં મુકમ્મલ હુઈ.

الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَاتَّمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ

[۶۰: سوره مائدة: آیت ۳]

તર્જુમા: આજ મેં ને તુમ્હારે લિએ તુમ્હારે દીન કો મુકમ્મલ કર દિયા ઓર મેં ને તુમ પર અપની નેઅમત કો પૂરા કર દિયા ઓર મેં ને તુમ્હારે લિએ ઇસ્લામ કો બતૌર દીન કે પસંદ કિયા.

હઝરત ઉમર રદિ. ઓર યહૂદ કા વાકિઅહ:

જબ યહ આયતે કરીમા ઉતરી તો કુછ યહૂદ ને હઝરત ઉમર રદિ. સે અર્ઝ કિયા કે અમીરૂલ મુઅમિનીન! અગર યહ આયત હમ પર નાઝિલ કી જાતી તો હમ ઉસકે નાઝિલ હોને કે દિન કો ઇદ મનાયા કરતે, હઝરત ઉમર રદિ. ને ફરમાયા: તુમકો માલૂમ નહી કે જિસ રોઝ યહ આયત હમ પર ઉતરી ઉસ દિન મુસલમાનો કી દો ઇદે જમા હો ગઈ થી, યહ આયત સન હિજરી ૧૦ મેં “હજ્જતુલ વિદાઅ” કે મોકે પર “અરફા” કે રોઝ “જુમ્આ” કે દિન અસર કે વકત નાઝિલ હુઈ.

એક જુમ્આ કા દિન ઓર એક અરફા કા દિન, ઓર યહ દોનો દિન હમારે લિએ ઇદ કે દિન હંય.

ખુલાસા યહ હય કે હમારે અલ્લાહ તઆલા હમસે કેસે મુહબ્બત કરનેવાલે હંય, કેસે પ્યાર કરનેવાલે હંય, હમારે અલ્લાહ કો હમારી બદબૂ સે ભી મુહબ્બત હય, હમારી ગંદી હાલત સે ભી અલ્લાહ કો મુહબ્બત હય.

હમારે ખૂન સે ભી અલ્લાહ તઆલા કો મુહબ્બત હય:

યહ જો હમારે બદન સે ખૂન નિકલતા હય, કિતની ગંદી

ચીઝ હય, કુર્આન મેં ઉસકો ફરમાયા:

أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ [પાર ૮: સુરો અનઆમ: આયત ૧૩૫]

બદન સે બેહનેવાલા ખૂન ઓર યહ ખીનઝીર કા ગોશ્ત યહ નાપાક હંચ, અલ્લાહ ને ઈસ ખૂન કો નાપાક ફરમાયા, બદન પર લગ જાએ તો ધોના જરૂરી હો જાતા હય, પાક કરના જરૂરી હો જાતા હય, યહ ખૂન નાપાક હય.

લેકિન મેરી દીની બેહનો! કોઈ અલ્લાહ કા બંદા યા અલ્લાહ કી બંદી અલ્લાહ કે દીન કે ખાતિર અપના ખૂન બહા દે, યઅની શહીદ હો જાવે, ઓર ઉસકે કપડે પર ખૂન લગ જાએ તો હમકો હુકમ દિયા ગયા કે ઉસકે કપડે પર ખૂન રહને દો ઓર ઉસી ખૂન કે સાથ ઉસકો કબ્ર મેં લે જા કર કે દફન કર દો, ઉસકો ગુસ્લ ભી મત દો, ઉસકો નયા કફન ભી મત પેહનાઓ, બગૈર ગુસ્લ કે બગૈર કફન કે ખૂનવાલે કપડે કે સાથ ઉસકો લે જા કર કે કબ્ર મેં દફન કર દો.

યહ નાપાક ખૂન જો અલ્લાહ કે લિએ નિકલા વહ અલ્લાહ તઆલા કો ઈતના ખ્યારા હય કે ઉસકે બદલે મેં જબ કલ ક્યામત કે મૈદાન મેં વહ બંદા યા બંદી કબ્ર સે નિકલ કર મહશર કે મૈદાન મેં આએંગે તો ઉનકે ખૂન મેં સે ખૂશબૂ નિકલ રહી હોગી, ખૂશબૂ ફેલતી હોગી. સુબ્હાનલ્લાહ!!!

એક નાપાક ખૂન એક નાપાક ચીઝ લેકિન અલ્લાહ કે વાસ્તે વહ નાપાક ખૂન નિકલા, અલ્લાહ કો ઈતના પસંદ આયા, ઈતના ખ્યારા હુવા કે ફરમાયા ઉસકો મત ધોઓ, વહ ખૂનવાલે કપડો કો મત બદલો, ઉસીકે સાથ ઉસકો કબ્ર મેં સુલા દો, ક્યામત કે દિન યહ બંદા યા બંદી આએંગે ઓર ઉનકે

બદન પર જો ખૂન કે ધબ્બે હંચ, વહાં સે ખૂશ્બૂ નિકલતી હોગી, કિતના પ્યાર હય અલ્લાહ તઆલા કો હમારે સાથ, કેસા અનોખા પ્યાર હય.

ઈન્સાન કે આ'માલ સે અલ્લાહ તઆલા કો પ્યાર:

મેરી દીની બેહનો! હમ કુર્બાની કરતે હંચ, જાનવર કો ઝબહ કરતે હંચ, ગાય, બકરા, ઊંટ કુર્બાની મેં ઝબહ કરતે હંચ, ઉસકે ગલે મેં સે જો ખૂન નિકલતા હય ઉસ ખૂન સે હમકો કિતની નફરત હય કે ગોશ્ત પર લગ જાએ તો ઉસ ગોશ્ત કો હમ ધો કર કે ખાતે હંચ, બગૈર ધોએ હુવે નહી ખાતે, વહ ખૂન છુરી પર લગ જાએ હમ ઉસ છુરી કો ધો કર કે પાક કર લેતે હંચ, કુર્બાની કે જાનવર કા ખૂન અગર કપડે પર લગ જાએ તો હમ ઉન કપડોં કો ધો દેતે હંચ, ઉસ ખૂન કો હમ ઝમીન મેં ખડડા ખોદ કર દફન કર દેતે હંચ, મેરી દીની બેહનો! જિસ ખૂન સે હમકો નફરત હય, હદીષ મેં ફરમાયા: જબ કુર્બાની કા જાનવર ઝબહ હોતા હય તો પેહલે કતરે પર કુર્બાની કરનેવાલે કે સબ ગુનાહ મુઆફ હો જાતે હંચ, અબ દેખિયે! કુર્બાની કે એક ખૂન કે કતરહ પર અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાન કી મગફિરત ફરમા દેતે હંચ, હાલાંકે ઉસી ખૂન સે ઈન્સાન બચતા હય, અબ યહ ઉસકે લિએ મગફિરત કા ઝરિયા બન જાતા હય.

وان الدّم ليقع من الله بمكان قبل ان يقع من الارض فطيبوا
بها نفسا او كما قال عليه الصلوة والسلام [ترمذى شريف 1413]

નબીએ કરીમ સલ. ફરમાતે હંચ કે તુમહારી કુર્બાની કે જાનવર કા ખૂન અલ્લાહ કે પાસ, બિલ્કુલ નઝદીક ગિરતા હય, અલ્લાહ ઉસકો ફોરન કબૂલ કર લેતે હંચ, તુમકો યહ નઝર

આતા હય કે વહ ઝમીન પર ગિરા લેકિન ઝમીન પર ગિરને સે પેહલે વહ અલ્લાહ કે પાસ પહુંચ જાતા હય. અલ્લાહ!!! સુબ્હાનલ્લાહ!!!

જિરા ખૂન સે ઈન્સાન નફરત કરે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ ખૂન કો કબૂલ કર લેતે હંચ, ઈન્સાન સે ઓર ઈન્સાન કે આ'માલ સે અલ્લાહ કો કિતના ખ્યાર હય.

હમારે પુરાને કપડોં સે ભી અલ્લાહ તઆલા કો મુહબ્બત હય:

અલ્લાહ ને ઈન્સાન કો ઈઝઝત કા બડા ઉચા મકામ અતા ફરમાયા હય, એક ઓર બાત સમઝો હમારે જો કપડે હોતે હંચ જબ હમ નયે સિલવાતે હંચ, ઈન નયે કપડે સે હમેં કિતની મુહબ્બત હોતી હય, ઉસકો અચ્છી તરીકે સે સંભાલ કર રખેંગે, કોઈ અચ્છા વકત આયેગા, ઈદ કા દિન હય, શાદી કા મોકા હય, તબ પેહનેંગે કે વહ મેરે અચ્છે કપડે હંચ.

અચ્છે કપડોં સે હર એક કો મુહબ્બત હય, અચ્છે કપડોં કો અચ્છે ટાઈમ પર પહેનતે હંચ, લેકિન જબ વહ કપડે પુરાને હો જાએ ઓર ઉન કપડોં કે દિન ગુઝર જાએ ફિર હમ ઉન કપડોં સે મુહબ્બત નહી કરતે, વહ કેહતે હંચ કે અબ ઉસકો કાટ દો, કાટ કર કે ઉસકો યા તો જલા દો યા કાટ કર કે ઉસકો સફાઈ કે કામ મેં ઈસ્તેઅમાલ કરો, કાર સાફ કરને મેં, કિચન સાફ કરને મેં ઈસ્તેઅમાલ કરો, યા ઉઠા કર Dustbin (કચરે કે ડબ્બે) મેં ફેંક દો.

મેરી દીની બેહનો! હર એક આદમી મર્દ હો યા ઓરત અચ્છે કપડે સે મુહબ્બત કરતે હંચ, પુરાને કપડોં કો સફાઈ કે

काम में ईस्तेअमाल करेंगे या उसको किसी Dustbin (क्यरे डे डब्बे) में डाल देंगे. सुब्हानल्लाह!!! अल्लहुदिल्लाह!!! अल्लाह सुब्हानहू व तआला ईन्सान से कैसी मुहब्बत करनेवाले हंय.

हदीष में हय, जिसका ખुलासा यह हय के नया कपडा सिलवाओ तो तुम्हारा जो कपडा पुराना हो गया हय, उस पुराने कपडे को भी अल्लाह तआला के नाम पर सदका कर दो, भैरात कर दो, किसी गरीब को दे दो, अल्लाह तआला उस पर भी सवाब अता इरमाओगे. अल्लाह अल्लाह!! अल्लाह को हमारे साथ कैसी अनोषी मुहब्बत हय, कैसा प्यार हय के हमारे पुराने कपडे हमको पसंद नहीं हंय, लेकिन अल्लाह को ईतने पसंद हंय के अल्लाह ने इरमाया के यह कपडे किसी गरीब को दे दो, में ईस पुराने कपडे पर भी तुमको सवाब हुंगा, तुमको नेकी हुंगा. सुब्हानल्लाह!!! अल्लाह हमसे कैसी मुहब्बत रખते हंय अल्लाह हमसे कितना प्यार करते हंय.

ईन्सान जुबान की कडवी बात कभी नहीं बूलता:

मेरी दीनी बेहनो! हम दुन्या में किसीको कोई बुरी बात कभी केह दें, किसीको गाली दे दें, किसीको कोई गलत जुम्ला केह दें तो सामनेवाला उसको याद रખता हय, वह कभी नहीं बूलता “यह जुबान की बोली हुई बात तलवार के जम्ह से भी जयादह खतरनाक हय” किसीको छुरी मार दो, तलवार मार दो, कुछ जमाना गुजरेगा, जम्ह अख्श हो जाओगा, दवा करवा दो अख्श हो जाओगा, लेकिन किसीको कडवी बात बोल दी, बुरी बात बोल दी वह जो जम्ह दिल पर लगता हय कोई

ભૂલતા નહીં હય ઉસકો યાદ રખતા હય, પચ્ચીસ તીસ સાલ ગુઝરને કે બાદ ભી મોકા આએગા, ટાઈમ આએગા આપ કેહ કર સુના દોગે “યાદ હય તુને મુઝે એક દિન યહ બાત કહી થી” હમ Chance (મોકા) આને પર ઉસકો કેહ દેતે હંચ કે અચ બહન તુ આજ મુઝસે મીઠી મીઠી બાતે કરતી હય તુઝે યાદ હય બીસ સાલ પેહલે પચ્ચીસ સાલ પેહલે તુને મુઝે કિતની ખરાબ બાત કહી થી, કડવી બાત કહી થી, બુરી બાત કહી થી.

મુઆફી કે બાદ હમારી ગંદી સે ગંદી બાત કો અલ્લાહ તઆલા મિટા દેતે હંચ:

મેરી દીની બેહનો! યહ હમારા મિઝાજ હય, યહ હમારી હાલત હય, કોઈ બુરી બાત કેહ દે હમ કભી નહીં ભૂલતે; લેકિન અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા, અલ્લાહ રહમાનુ રહીમ કૈસે હમસે મુહબ્બત કરનેવાલે કે હમને કોઈ ગુનાહ કી બાત બોલી, શિર્ક કર લિયા, કુફ્ર કર લિયા, અલ્લાહ અલ્લાહ!!! શિર્ક ઓર કુફ્ર ઈસસે ઝયાદહ ગંદી ઓર બુરી બાત કોઈ હો હી નહીં સકતી, અલ્લાહ કે સાથ કોઈ શિર્ક કરે, અલ્લાહ કે સાથ કુફ્ર કરે, કુફ્ર ઓર શિર્ક જૈસી બાત; લેકિન જબ એક બંદા યા બંદી સચ્ચે દિલ સે તૌબા કર લે ઓર આંસૂ બહા દે અલ્લાહ ઉસકો ઐસા મુઆફ કર દેતે હંચ કે ફિર વહ અલ્લાહ કભી અપને બંદે યા બંદી કો તાના નહીં દેતે કે મેરે બંદે તૂને મેરે સાથ શિર્ક કિયા થા, તૂને કુફ્ર કિયા થા, તૂને મેરી શાન મેં ગુસ્તાખી કી થી, તૂને મુઝે બુરી બાત બોલી થી.

અલ્લાહ કૈસે મહેરબાન કે ગંદી સે ગંદી બાત બોલો, કુફ્ર

की बात बोलो, शिक की बात बोलो, फिर उस अल्लाह से अक
 मरतबा माझी मांग लो, अल्लाह तआला फिर कभी इस बात
 पर ईन्सान को ताना नहीं देंगे, हुंमेशा के लिये अल्लाह इस
 बात को मिटा देंगे, हुंमेशा के लिये इस बात को अल्लाह खत्म
 कर देंगे. कैसी निराली मुहब्बत है अल्लाह सुब्हानहू व
 तआला की हमारे साथ बड़े हमारे गंदे आ'माल को हम देखें
 हम अपनी गंदगियों को देखें हम अपने गंदे गंदे काले काले
 करतूत और बुराईयों को देखें के अक ईन्सान जब गुनाह
 करता है, बुराई का काम करता है तो दुनिया के अंदर लोग
 उसको याद रखते हैं के हां तूने मेरा घर तोड़ दिया था, तूने
 मेरी कार के शीशे को, ग्लास को तोड़ दिया था, तूने मेरे बरतन
 को चोरी कर लिया था, ईन्सान बरसों बरस के बाद भी याद
 रखता है.

मेरा जाती वाकिअह:

मैं अपना वाकिअह सुनाता हूँ, पहले भी शायद
 सुनाया होगा, के जब डामेल के मद्रसे में, मैं ने पढाना शुरू
 किया तो अक हमारी दीनी बहन थी, दीनी बहन और उसके
 शोहर दोनों मुझसे बड़ी मुहब्बत रखते थे, उस जमाने में कोई
 मुझे ज्यादा पहचानता भी नहीं था, आज भी मद्रसे में बगैर
 डेमिली के अकेला रहता हूँ, और वह दीनी भाई हमारे डामेल
 मद्रसा के नजदीक गांव "सिमलक" में रहते थे, कभी कभी
 उनके घर से मेरे लिये खाना आता था, कभी रोटी आती थी,
 अल्लाह सुब्हानहू व तआला ने अपना इजल इरमाया, पता
 नहीं उनकी कोनसी नेकी कबूल हो गई और वह दरम्यानी

डाल के लोग थे, लेकिन वह ईंग्लैन्ड चले गये और उनको ईंग्लैन्ड में एक जगा ईमामत और मस्जिद में पढाने का मोका मिल गया, पूरी इमिली ईंग्लैन्ड चली गई.

तकरीबन आठ बरस के बाद जब मेरा ईंग्लैन्ड का पहला सफ़र हुआ और बर्मिंघम में मैंने उनकी मुलाकात की, आप अजब बात देखिये के उस कारी साहब से मुलाकात हुई, कारी साहब ने अपनी अहलिया को बतलाया के वह मुश्ती साहब ईन्डीया से आये हंय.

तो उनकी बीवी ने यह जुम्ला कहलवाया के अख़्त अख़्त वह मुश्ती साहब आये हंय, जिनके यहां हमारे बहोत से बरतन गुम हो गये थे.

इस लिये छोटे छोटे बरतन में खाना आता और मद्रसे में तलबा हमारी जिदमत करते और वह बख़्ते बेयारे कम उम्र, उनसे बरतन गुम हो जाते तो मैंने सोया के अय अल्लाह! यह एक औरत ने आठ बरस के बाद ली उसका एक बरतन गुम हुआ उसको याद रब्बा और यह पहचान रब्बी के जिसके यहां हमारे बरतन गुम हो गये थे वह मुश्ती साहब आज आये हंय, उसमें यह बात ली हय के हमारी दीनी बेहनों को बरतनों से बहोत जयादह मुहब्बत हय, ५०० रुपिये की दावत खिलाना आसान हय, लेकिन पांच रुपिये का ख़म्या गुम हो जाये तो घर में जलजला आ जाता हय.

भैर! मैं यह अर्ज़ कर रहा था के अय अल्लाह! आप कैसे महेरबान खुदा कैसे रहम करनेवाला खुदा के एक ईन्सान

બડે સે બડા ગુનાહ કરે, આપકે હુકમ કો તોડે, આપકે કાનૂન કો તોડે, આપકી શરીઅત કો ભૂલ જાએ; લેકિન આપ ઐસે અલ્લાહ હય કે એક મરતબા મુઆફ કર દે તો આપ ઈન્સાન કો કભી યહ નહી કેહતે કે અય ઈન્સાન તુને ઐસે ઐસે ગુનાહ કિએ થે, અલ્લાહ કભી નહી કેહતે, મુકમ્મલ મુઆફ ફરમા દેતે હંય.

નેકી ગુનાહ કો મિટા દેતી હય:

બલ્કે વહ અલ્લાહ તો યહ ફરમાતે હંય:

અય ઈન્સાન તુઝસે કોઈ ગુનાહ હો જાએ તો નેકી કર ડાલ, મેં તેરે ગુનાહ કો હંમેશા કે લિએ મિટા દુંગા, ખત્મ કર દુંગા, સુબ્હાનલ્લાહ!! અલ્લાહ કો હમસે કૈસી મુહબ્બત હય, કૈસા પ્યાર હય.

મેરી દીની બહનો! બડે સે બડે ગુનાહ હમને કિએ ઔર અલ્લાહ ઉસકો ઐસા મિટા દેતે હંય, ઐસા ખત્મ કર દેતે હંય કે કભી અલ્લાહ તઆલા ઉસ ઈન્સાન કો ઉસ પર તાના ભી નહી દેતે, ઐસી મુહબ્બત કરનેવાલે હમારે અલ્લાહ હંય.

અલ્લાહ તઆલા કો સબસે ઝયાદહ મુહબ્બત ઈન્સાન સે હય:

ઈસ લિએ એક બાત હંમેશા યાદ રખો કે અલ્લાહ કો હમારે સાથ સબસે ઝયાદહ મુહબ્બત હય, સબસે ઝયાદહ પ્યાર હય, કસમ હય અલ્લાહ પાક કી.

હમારે શોહર સે ભી ઝયાદહ મુહબ્બત હમારે સાથ હમારે અલ્લાહ કો હય.

હમારે બાપ સે ભી ઝયાદહ મુહબ્બત હમારે સાથ અલ્લાહ કો હય.

હમારે ભાઈ સે ભી ઝયાદહ મુહબ્બત હમારે અલ્લાહ કો હય.

હમારી અવલાદ સે ભી ઝયાદહ મુહબ્બત હમારે સાથ હમારે અલ્લાહ કો હય.

દુન્યા મેં બડે સે બડે મુહબ્બત કરનેવાલે સે ભી ઝયાદહ મુહબ્બત હમારે સાથ અલ્લાહ કો હય.

જબ અલ્લાહ કો હમારે સાથ ઈતની મુહબ્બત હય તો ફિર હમ ભી અલ્લાહ કે સાથ વૈસી મુહબ્બત રખે, જબ મુહબ્બત દો તરફ સે હોતી હય તો કામ બન જાતા હય, જબ અલ્લાહ ઈતની મુહબ્બત કરતે હંચ તો હમ ભી મુહબ્બત કરેંગે તો કામ બન જાએગા ઓર હમેં અપની રઝા ઓર જન્નત અતા ફરમા દેંગે.

હજ્જાજ બિન યુસુફ કી એક દુઆ પર મગફિરત કી ઉમ્મીદ:

હજ્જાજ બિન યુસુફ ઈસ ઉમ્મત કા સબસે બડા ઝાલિમ હય, જિસને સહાબા રદિ. કો કત્લ કિયા, સહાબા રદિ. કો કત્લ કરનેવાલા કેસા બડા ઝાલિમ હોગા, જિસને તાબિઈન કો કત્લ કિયા કિતના ખતરનાક ઝાલિમ હોગા, સેંકડોં સહાબા રદિ. ઓર તાબિઈન રહ. કો કત્લ કરનેવાલા ઝાલિમ, કેહતે હંચ કે તકરીબન એક લાખ આદમી કો અપની તલવાર સે કત્લ કિયા.

જબ ઉસકી મોત કા વકત આયા તો એક દુઆ ઉસકી મુબાન સે નિકલના શુરૂ હુઈ, ઓર વહ દુઆ પઢતે પઢતે વહ

मर गया:

अब मेरे अल्लाह! तु मुझे मुआझ कर दे, क्यूंके लोग यही केहते हंय के तु मुझे मुआझ नहीं करेगा, देभो! अक जालिम इन्सान भी अल्लाह तआला के साथ कैसा अस्थ गुमान रभता हय, हजरत ज्वाज हसन बसरी रह. को हज्जाज की इस दुआ की जबर हुँ तो आपने तअज्जुब से इरमाया के वाकई हज्जाज ने यह दुआ मांगी थी? तो लोगों ने कहा के जो हां! उसने यह दुआ मांगी थी, उस पर हसन बसरी रह. इरमाने लगे के शायद अल्लाह तआला उसको मुआझ कर दे.

अल्लाह तआला की मुहब्बत का वाकिअह:

अल्लाह तआला के अक नेक बंदे की मोत का वकत करीब आया, तो उन्होंने वसियत की के मेरे मरने के बाद जब मुझे गुस्ल दे कर कइन पेहनाओ तो मेरे कइन पर यह अश्आर लिख देना, शायद मेरी नज्जत हो जाओ.

“या रब तेरी रहमत का उम्मीदवार आया हुं
मुँह ढांके कइन शर्मसार आया हुं
यलने न दिया बारे गुनाह ने मुझको पैदल
इस लिखे कंधो पर सवार आया हुं”

जब उनके कइन पर यह अश्आर लिख कर दइन कर दिया गया तो किसीने ज्वाब में देभा, पूछा क्या हाल हुवा? ज्वाब दिया मेरे उन अश्आर से अल्लाह तआला की रहमत जोश में आँ और मुझे मुआझ इरमा दिया और मेरी कब्र को जन्नत का भाग बना दिया.

દેખો! અલ્લાહ તઆલા કેસે મુહબ્બત ફરમાનેવાલે હંય.

મુહબ્બત કા તકાઝા:

મેરી દીની બેહનો! હકીકી બાત યહ હય કે અલ્લાહ કો હમસે બડી મુહબ્બત હય, બડા પ્યાર હય ઓર જબ અલ્લાહ કો મુહબ્બત હય તો ફિર હમ ભી અલ્લાહ સે મુહબ્બત કરે ઓર ઈસ ફલસફે કો તો આપ અચ્છી તરહ સમઝતી હંય કે જબ હમકો કિસીસે મુહબ્બત હોતી હય તો હમ યહ કોશિશ કરેંગે કે કોઈ કામ કોઈ બાત એસી ન હો જિસસે વહ નારાઝ હો જાએ, હમ હર કામ એસા કરેંગે જિસસે વહ રાઝી રહે, હર બાત એસી બોલેંગે જિસસે વહ રાઝી હો, તો મેરી બેહનો! જબ અલ્લાહ સે મુહબ્બત હય, અલ્લાહ સે પ્યાર હય તો કોઈ કામ એસા નહી હોના ચાહિયે જિસસે અલ્લાહ નારાઝ હો જાએ, કોઈ બાત એસી નહી હોની ચાહિયે જિસસે અલ્લાહ નારાઝ હો જાએ.

ઈસ રમઝાન કે મુબારક મહીને મેં યહ પક્કી નિયત કર લો કે મેરે અલ્લાહ મુઝસે મુહબ્બત કરતે હંય મેં ભી અપને અલ્લાહ સે મુહબ્બત કરતી હું, મેં ભી અપને અલ્લાહ સે પ્યાર કરતી હું, આજ પક્કી નિયત કર કે ઉઠતી હું કે મેરે પ્યારે અલ્લાહ મેરે મુહબ્બત કરનેવાલે અલ્લાહ નારાઝ હો જાએ એસા કોઈ કામ અપની ઝિંદગી મેં નહી હોગા, અલ્લાહુ અકબર!!! જબ યહ જઝબા હમારા હોગા તો ફિર ઈન્શાઅલ્લાહ દુન્યા ભી ચેન ઓર સુકૂનવાલી બનેગી ઓર ઈન્શાઅલ્લાહ આખિરત ભી ચેન ઓર સુકૂનવાલી બન જાએગી.

अल्लाह तआला हमसे ખુશ હય या नहीं कैसे पता चलेगा?:

किसीने पूछा હઝરત મૂસા અલ. કો કે અય મૂસા! અલ્લાહ તઆલા હમસે રાઝી હય, અલ્લાહ હમસે ખુશ હય કેસે પતા ચલેગા? દેખો કિતના બડા સવાલ કર લિયા હઝરત મૂસા અલ. સે.

હઝરત મૂસા અલ. ને કહા મેં અલ્લાહ સે પૂછ કર જવાબ દૂંગા.

જબ અલ્લાહ સે બાતચીત હુઈ (હઝરત મૂસા અલ. કી અલ્લાહ સે બાત હોતી થી) તો સવાલ કિયા કે અય મેરે અલ્લાહ! આપકે એક બંદે ને મુઝસે યહ સવાલ કિયા હય કે આપ મુઝસે ખુશ હય યહ કેસે પતા ચલેગા? કિતના અજીબ સવાલ હય. અલ્લાહ તઆલા ને જવાબ મેં ફરમાયા: મેરે ઉસ બંદે કો યહ કેહ દેના કે તુ તેરે દિલ મેં તેરી સોચ મેં દેખ લેના અગર તુ મુઝસે રાઝી હય તો મેં તુઝસે રાઝી હું, અગર તુ મુઝસે ખુશ હય તો સમઝ લેના કે મેં તુઝસે ખુશ હું ઓર અગર તુ દિલ દિલ કે અંદર મેરે ઉપર સવાલ કરતા હય અલ્લાહ ને ઐસા કયું કિયા? અલ્લાહ ને યું કયું કિયા? અલ્લાહ ઐસા કરતે હંચ અલ્લાહ વૈસા કરતે હંચ, ફરમાયા તુ દિલ દિલ કે અંદર શિકાયત કરતા હય, ફરયાદ કરતા હય તો સમઝ લેના કે મેરે પાસ ભી તેરે લિએ શિકાયત ઓર ફરયાદ હંચ ઓર અગર તુ દિલ દિલ મેં યહ સોચતા હય કે મેરે અલ્લાહ કા હર કામ અચ્છા હય, મેરે અલ્લાહ કી હર ચીઝ અચ્છી હય, મેરે અલ્લાહ સે મેં ખુશ હું તો સમઝ લેના કે અલ્લાહ ભી તુઝસે

ખુશ ઓર રાઝી હય, ઉસીકો તો “તકદીર” પર ઇમાન કેહતે હંય.

તકદીર કા મતલબ:

તકદીર પર ઇમાન કા યહી ખુલાસા હય:

أمنت بالله و ملائكته و كتبه و رسله و اليوم الآخر و القدر
خيره و شره من الله تعالى

કોઈ બુરી ચીઝ આએ, કોઈ અચ્છી ચીઝ આએ, હર એક અલ્લાહ કી તરફ સે હોતી હય, હંમેશા અલ્લાહ સે ખુશ રહો.

અલ્લાહ દાલ ખિલાએ અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

અલ્લાહ સૂખી રોટી દે અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

અલ્લાહ બીમારી દે અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

અલ્લાહ તંદુરસ્તી દે અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

અલ્લાહ મેં તેરી બંદી હૂં, અલ્લાહ મેં તેરી બંદા હૂં, તુ જિસ હાલ મેં મુઝે રખે મેં તુઝસે ખુશ હૂં, જબ હમ અલ્લાહ સે ખૂશ રહેંગે તો સમઝ લો અલ્લાહ ભી હમસે ખુશ રહેંગે.

હદીષ મેં આતા હય કે અલ્લાહ કો કોનસી મોત પસંદ હય? આજ તો હમ મોત કે નામ સે ડરને લગતે હંય કે “મોત” હાં મોત કે નામ સે ઘબરાના શુરૂ હો જાતા હય, હદીષ મેં આતા હય કિસ ઇન્સાન કી મોત અલ્લાહ કો બહુત પસંદ હય? ફરમાયા:

من احب لقاء الله احب الله لقاءه [مشکوٰۃ شریف: ۱/۱۳۹]

જિસ કો યહ પસંદ હો કે મેં મર જાઉંગા ઓર મર કર મેં અપને અલ્લાહ તઆલા સે મુલાકાત કરું, મરને કે બાદ મેરે

અલ્લાહ તઆલા સે મેરી મુલાકાત હોગી તો ઐસે બંદે ઔર બંદી કી મોત સે અલ્લાહ કો પ્યાર હય, અલ્લાહ ઉસ બંદે ઔર બંદી કો મોત સે બહુત પ્યાર કરતે હંચ જો બંદા યા બંદી યહ સોચતા હો અલ્લાહ જબ ચાહે મેરી મોત આ જાએ, અલ્લાહ જબ ચાહે મેરી રૂહ કબ્જ કર લે, મુઝે અપને અલ્લાહ કી મુલાકાત બડી પ્યારી હય, બહુત પસંદ હય, હદીષ મેં ફરમાયા કે ઐસે બંદે ઔર બંદી કી મોત પર અલ્લાહ કો ભી પ્યાર હય.

ઇસ લિએ યહ બાત આજ કી ઇસ પેહલી મજલિસ મેં તય કરકે જાઓ હમારે અલ્લાહ કો હમસે મુહબ્બત હય હમ ભી અપને અલ્લાહ સે મુહબ્બત રખેંગે ઔર અલ્લાહ કી કભી નાફરમાની નહી કરેંગે, ઐસી બાત ઐસા કામ જો અલ્લાહ કો નારાઝ કરનેવાલા હો ઉસસે હમ અપને આપકો બચાએંગે ઔર અલ્લાહ કો રાઝી કર કે ઝિંદગી ગુઝારેંગે, દિલ મેં ભી અલ્લાહ સે ખુશ રહેંગે, ઝુબાન સે ભી અલ્લાહ સે ખુશ રહેંગે.

અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હય કેસે પતા ચલેગા?:

મેરી બેહનો! જબ અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હો જાતે હંચ, તો વહ ભી હમકો પતા ચલ જાતા હય કે અલ્લાહ નારાઝ હય, જબ દિલ મેં ગંદે ગંદે સવાલાત આને લગે.... ઓહો મેં તો છોટે ઘર મેં રહતા હૂં ઔર ફલાના ઇતને આલીશાન બંગલે મેં રહતા હય, અલ્લાહ ને મુઝકો છોટા ઘર દિયા ઔર ઉસકો બંગલા દિયા સમઝ લો કે અલ્લાહ નારાઝ હય ઇસ લિએ કે મેરે દિલ મેં અલ્લાહ કે લિએ નારાઝગી આઈ, અલ્લાહ તઆલા કે નેક બંદો ને ફરમાયા કે તુ કિસીકા બંગલા દેખે તો સોચ લે મેરે અલ્લાહ ને મુઝે જો છોટા ઝોપડા દિયા હય કચ્ચા

पुराना मकान दिया हय मेरे मालिक को मेरे लिये यही पसंद था मैं अपने अल्लाह से राजी हूँ, अल्लाह से ખૂશ हूँ, जो मुझे दिया उस पर राजी हूँ.

अल्लाह तआला की ખૂशनूदी हासिल करने का जरिया:

ईस लिये हदीष में इरमाया के रोजाना सुब्ह शाम यह दुआ पढ लिया करो ताके अल्लाह की ખૂशनूदी दिल में ताजी होती रहे, दिल में अल्लाह की रजा पक्की होती रहे, इरमाया सुब्ह शाम पढो.

अय मेरे अल्लाह! आप मेरे रब हय में आपसे राजी हूँ, मैं आपसे ખૂश हूँ, रोज सुब्ह पढो, रोज शाम में पढो.

رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا وَرَسُولًا [مشکوٰۃ شریف: ۱/۲۱۰]

अय अल्लाह! आप मेरे रब हय में राजी हूँ, आपने मुझे मुसलमान बनाया में राजी हूँ, आपने मुहम्मद सल. जो आपके रसूल हय उनका उम्मीती बनाया में राजी हूँ, रोज सुब्ह शाम तीन भरतबा पढो.

आजके मुसलमान की सोच:

कभी हमारी जुबान से ऐसी गलत बात निकलती हय, अक गैर मुस्लिम की बारात जा रही हय, शादी की बारात, उसमें डांस हो रहा हय, म्यूजिक हो रहा हय, आगे मर्द औरत नाच रहे हय और दुल्हा आगे घोड़े पर बैठा हुवा हय, अक मुसलमान नवजवान मुझे केहता हय के देखो! इन लोगों का मजहब कितना अख्ण हय के उनको शादी के मोके पर ખूशी

की ईजाज़त है, नाचने की कूदने की ईजाज़त है और हमारे मज़हब में तो ईतना सभ्त कानून है के हम जूशी में नाच भी नहीं सकते, गीत भी नहीं गा सकते, अक मुसलमान अपनी जुबान से यह बात मुझे कहेता है।

मेरे दिल में आया अय अल्लाह! अय मेरे मालिक! अक मुसलमान आज अपनी जुबान से यह बोले के गैर मुस्लिमों का मज़हब बहुत अच्छा के वहां शराब पीने की ईजाज़त है, डांस की ईजाज़त है, म्यूज़िक की ईजाज़त है और हमारे लिअे हमारे दीन में डांस म्यूज़िक हराम है, अक मुसलमान यह चीज़ सोच भी नहीं सकता, बोल भी नहीं सकता, आज शरीअत की कितनी बातों पर हमारी जुबान पर ईस तरह ईशकाल आता है।

कुछ हमारी बेहनें कभी कभी गुस्से में यह बात बोल लेती हंय के यह औरतें गैर मुस्लिमों की देओ कैसी आजाद झिरती हंय, कैसी डेशन में झिरती हंय, कैसे कपडे पहन कर घूमती हंय, उनको कैसी आजादी है और हमारे लिअे कैसी जैल है के बुरका पहनना, हमारे लिअे पर्दा करना, हमारे लिअे सड़र में जाना हो तो महरम के साथ जाना, अकेले न जाना, कितनी हमारे लिअे पाबंदियां हंय, मेरी बेहनो! अगर यह ज्वाल भी दिल में आया, यह सोच भी दिल में आई समज़ लो के अल्लाह नाराज़ है और अल्लाह को नाराज़ कर के हम कभी काम्याब नहीं हो सकते।

अल्लाह को हमसे मुहब्बत है, अल्लाह को हमसे प्यार है, अल्लाह के प्यार की मुहब्बत की कदरदानी करो और

હંમેશા અલ્લાહ કી ફરમાંબરદારી કે સાથ ઝિંદગી ગુઝારો, દિલ મેં સોચ મેં ઝુબાન પર હંમેશા અલ્લાહ સે ખુશ રહો, ઈન્શાઅલ્લાહ, અલ્લાહ તઆલા ભી હમસે ખુશ રહેંગે. અલ્લાહ મુઝે ઓર આપકો ઈસકી સઆદત ઓર તવફીક અતા ફરમાએ. આમીન

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

દુઆ:

سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالى
جدك ولا اله غيرك ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى
آل سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى عَدَدَ مَا تُحِبُّ وَتَرْضَى
يَا كَرِيمُ . رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ، يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

અય બડે મુહબ્બત કરનેવાલે અલ્લાહ! અય બડે પ્યાર કરનેવાલે અલ્લાહ! અય બડી મહેરબાનીવાલે અલ્લાહ! હમને આજ તક આપી બડી નાફરમાનિયાં કી હંચ, બડે ગુનાહ કિયે હંચ, અય અલ્લાહ! આપને હમકો રમઝાન જૈસા મુબારક મહીના અતા ફરમાયા, અય અલ્લાહ! હમ અપની દુન્યા મેં પડે રહે, ખાને મેં, પીને મેં, પકાને મેં પડે રહે, ઈસ મુબારક મહીને કી હમને કદરદાની નહી કી, અય અલ્લાહ! ઈસકે દો અશરે ગુઝર ગએ, પેહલા રહમત કા અશરહ ભી ગુઝર ગયા, દૂસરા મગફિરત કા અશરહ ભી ગુઝર ગયા, અય અલ્લાહ! હમારી નાશુકી, નાકદરી કો મુઆફ ફરમા દીજીએ.

અય અલ્લાહ! હમ આપકી નેઅમતોં પર ફરયાદ ઓર

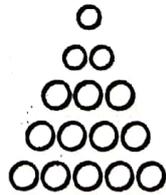
शिकवे शिकायत करते हंय, आप हमें नवाजते रहे, देते रहे, फिर भी हमारे दिल में नाशुकी आती रही हय, अय अल्लाह! हमारी इस नाकदरी और नाशुकी को अपने करम से मुआफ़ इरमा दीज्जे, अय अल्लाह! अपने इजल से मुआफ़ इरमा दीज्जे.

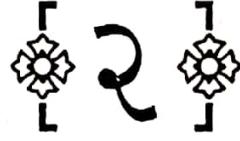
आपकी मुहब्बत अता इरमा दीज्जे, प्यार अता इरमा दीज्जे, अय अल्लाह! दुन्या तर की मुहब्बतें हमारे दिल में हंय; लेकिन आपकी मुहब्बत नहीं हय, अय अल्लाह! आज इस रमजान में रोज़े की हालत में आपसे भीष मांगते हंय, आपा प्यार अता इरमा दीज्जे, आपकी मुहब्बत अता इरमा दीज्जे, आपका ईशक अता इरमा दीज्जे, ऐसी मुहब्बत दे दीज्जे के फिर हम आपसे कभी नाराज न हों, आप हमसे कभी नाराज न हो, आपी कामिल, मुकम्मल मुहब्बत और प्यार अता इरमा दीज्जे, अय अल्लाह! अय अल्लाह! ऐसा ईशक और मुहब्बत दीज्जे के हमारी जुबान से निकलनेवाली हर बात आपको ખुश करनेवाली हो, हमारी जिंदगी का हर काम आपको राजी करनेवाला हो, हमारी जिंदगी का हर काम आपको राजी करनेवाला हो, हमारी हर सोच हमारा हर प्याल आपको राजी करनेवाला हो, अय अल्लाह! आप हमको ऐसी पाकीजा मुहब्बत अता इरमा दीज्जे. अय अल्लाह! जहन्नम की आग से छुटकारा अता इरमा दीज्जे, कब्र के अजाब से लिफ़ाजत इरमा दीज्जे, आपके इजल से जन्नतुल फिरदौस अता इरमा दीज्जे, अपनी रज़ा और मुहब्बत अता इरमा दीज्जे, अय अल्लाह! आप

નબીએ કરીમ સલ. કી પાકીઝા સુન્નતોં કે સાથ ઝિંદગી ગુઝારને કી તવફીક અતા ફરમા દીજીએ, તમામ બીમારોં કો શિક્ષા અતા ફરમા દીજીએ, હમારી જાઈઝ જરૂરિયાત કો પૂરા ફરમા દીજીએ, હમેં શબેકદ્ર કી ઈબાદત સે માલામાલ ફરમા દીજીએ, રોઝોં કી બરકત સે કામિલ તકવા અતા ફરમા દીજીએ.

અય અલ્લાહ! હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને જિતની ભલાઈયાં માંગી હમેં ઓર પૂરી ઉમ્મત કો અતા ફરમા દીજીએ, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને જિન શુરૂર સે પનાહ ચાહી અય અલ્લાહ! ઉન તમામ શુરૂર સે હમારી ઓર પૂરી ઉમ્મત કી હિક્કાઝત ફરમા દીજીએ.

وصلی اللہ وسلم علی سیدنا محمد وعلی الہ واصحابہ
اجمعین سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى
الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

આપ સલ. કી ખ્યારી
તીન નસીહતે

ઈસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતે

- * એક મુસલમાન કિસીકો ધોકા દેને સે પેહલે ઝરા યહ સોચ લે કે મેં અગર ધોકા દૂંગા, સામનેવાલે આદમી કો પતા નહીં ચલેગા, મુઝે કુછ ડોલર ઝિયાદહ મિલ જાએંગે, લેકિન મેરે અલ્લાહ મુઝસે નારાઝ હો જાએંગે, મુઝે મેરે અલ્લાહ કે પ્યારે નબી સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે ધોકા દેનેવાલા મેરી જમાઅત કા આદમી નહીં હય.
- * એક મસ્બલા યહ ઝહન મેં રખના કે જિસ તરહ ઝિંદા પરાઈ ઔરત કો દેખના હરામ હય ઉસી તરહ કિસી પરાઈ ઔરત કી તસ્વીર દેખના ભી હરામ હય, દોનોં કા હુકમ એક હય.
- * અલ્લાહવાલે તો ઈસસે ભી આગે કી બાત ઈર્શાદ ફરમાતે હંચ કે 'દિલ કા રોઝા યહ હય કે તુમ્હારા દિલ અલ્લાહ કે અલાવહ કિસી ઔર કી તરફ નહીં જાના ચાહિયે, દિલ કો દૂસરોં કી તરફ જાને સે રોક લો, યહ દિલ કા રોઝા હય.'
- * નબીએ કરીમ સલ. ને એક પ્યારી બાત ઈર્શાદ ફરમાઈ: 'જબ કભી કોઈ ગુનાહ હો જાએ તો ગુનાહ કે બાદ ફોરન કોઈ નેકી કર લેના, અલ્લાહ તઆલા નેકી કી બરકત સે ગુનાહ કી નહૂસત ખત્મ ફરમા દેંગે.'
- * ઈસ હદીષ શરીફ મેં ભી બયાન કિયા ગયા હય કે 'જબ ગુનાહ કા કામ હો જાએ તો ફોરન કોઈ નેકી કા કામ કર લો, અલ્લાહ તઆલા ઉસ નેકી કી બરકત સે ઉસ ગુનાહ કો ધો કર ખત્મ ફરમા દેંગે.'
- * હદીષ મેં નબીએ કરીમ સલ. ને 'ناس' ફરમાયા, મોમિન ઔર મુસ્લિમ નહીં ફરમાયા કે મુસલમાનોં કે સાથ અચ્છે તરીકે સે રહો, બલકે ફરમાયા 'خالق الناس' તમામ લોગોં કે સાથ અચ્છે તરીકે સે રહો.

आप सल. की थारी तीन नसीहतें

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُّضِلِّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ سَيِّدَنَا وَشَفِيعَنَا وَحَبِيبَنَا وَامَانَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ صَلَوَاتُ اللّٰهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ وَذُرِّيَّاتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا..... اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِیْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذَهَبْنَ السَّيِّئَاتِ [پاره ۱۲: سوره هود: آیت ۱۱۲]

عن معاذ بن جبل قال قال رسول الله ﷺ اتق الله حيث ما

كنت و اتبع السيئة الحسنة تمحوها و خالق الناس بنخلق حسن

[المعجم الكبير ۲۰/۱۳۵، حديث نمبر: ۲۹۸ و رواه الترمذی عن ابی ذر، حديث نمبر: ۱۹۱۰]

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن

على ذلك لمن الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين.

હઝરત મુઆઝ બિન જબલ રદિ. કે ફઝાઈલ ઓર અહવાલ:

હઝરત મુઆઝ બિન જબલ રદિ. એક સહાબી હય, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કો ઉન પર બડા ભરોસા થા, ઝિમ્મેદારી કે બડે બડે કામ નબીએ કરીમ સલ. ઉનકો સોંપતે થે, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને અપની ઝિંદગી હી મેં હઝરત મુઆઝ રદિ. કો યમન કા ગવર્નર (Governor) બનાયા થા, ઈસસે આપ સોચ લેં કે હુઝૂર સલ. ખુદ અપની ઝિંદગી મેં એક પૂરે રાજ્ય (State) કા ઉનકો ગવર્નર બનાએ તો ઉનકી હુઝૂર સલ. કી નઝર મેં કિતની કદરો કીમત હોગી.

હદીષ મેં આતા હય કે જબ નબીએ કરીમ સલ. ને ઉનકો અમીર બના કર રવાના ફરમાયા, તો ઉનકી રવાનગી કા બડા અજીબ મનઝર થા કે વહ સફર કે લિએ ઊંટ પર બેઠ ચુકે હંચ ઓર નબીએ કરીમ સલ. ઉનકો રૂખ્સત કરને કે લિએ તશરીફ લે ગએ.

મેહમાન કો રૂખ્સત કરને કે બારે મેં એક સુન્નત:

આપ સલ. કે ઈસ અમલ સે યહ એક બાત સમઝ મેં આઈ કે કોઈ મેહમાન રવાના હો રહા હો તો ઉનકો થોડી દૂર તક રૂખ્સત કરને કે લિએ જાના યહ નબીએ કરીમ સલ. કી સુન્નત હય, કમ સે કમ અપને ઘર સે બાહિર તક જિસ ગાડી મેં વહ સવાર હો કર આએ હંચ, ઉસ ગાડી તક લે જા કર ઉનકો બિઠા દે, રૂખ્સત કર દે, યહ તરીકા હમને અપને બુઝુર્ગો સે ભી દેખા હય.

અજબ મનઝર:

દૂસરા અજબ મનઝર યહ થા કે હઝરત મુઆઝ રદિ. ઊંટ પર સવાર હય ઔર નબીએ કરીમ સલ. નીચે ઝમીન પર ચલ રહે હંચ, નબીએ કરીમ સલ. અપને છોટોં કી હિમ્મત બઢાતે થે, હઝરત મુઆઝ રદિ. છોટે હંચ, આપકે સહાબી હંચ, લેકિન હઝરત મુઆઝ રદિ. સવાર હંચ ઔર હઝરત નબીએ કરીમ સલ. પૈદલ હંચ.

નબીએ કરીમ સલ. ને ઉનકો રવાનગી કે વક્ત બહુત સારી નસીહત ઈર્શાદ ફરમાઈ થી.

વહ પૂરા વાકિઅહ ઔર નસીહત ઈન્શાઅલ્લાહ કિસી દૂસરે મોકે પર તફસીલ સે સુનાઉગા.

હઝરત મુઆઝ રદિ. કો આપ સલ. ને તીન નસીહતેં ફરમાઈ.:

ખૂદ હઝરત મુઆઝ રદિ. નબીએ કરીમ સલ. સે હદીષ નકલ ફરમાતે હંચ કે નબીએ કરીમ સલ. ને તીન બાતેં ઈર્શાદ ફરમાઈ ઔર વહ તીન બાતેં ઈતની ધ્યારી ઔર ઝબરદસ્ત હંચ કે જો મુસલમાન ઉસ પર અમલ કરેગા અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા ઉસકો જન્નત સે નવાઝેંગે ઔર હમમેં સે હર મુસલમાન કી ખ્વાહિશ યહી હોતી હય કે ઉસકો અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે જન્નત સે નવાઝ દિયા જાએ.

પેહલી નસીહત:

હઝરત મુઆઝ રદિ. ફરમાતે હંચ કે નબીએ કરીમ સલ. ને પેહલી બાત ઔર નસીહત મુઝે યહ ઈર્શાદ ફરમાઈ કે:

اتق الله حيث ما كنت

“तुम जहाँ रहो, जिस हालत में रहो, अल्लाह तआला से डरते रहो।”

कितनी छोटी नसीहत है, लेकिन कितनी जबरदस्त नसीहत है।

ईन्सान जब मस्जिद में आता है तो अल्लाह तआला से डरता है।

कब्रस्तान में होता है कब्र देख कर उसको अल्लाह का डर याद आता है।

किसीका जनाजा कंधे पर उठा कर चलता है तो उसको अल्लाह का डर याद आता है।

कुरआन की तिलावत करता है उसके दिल में अल्लाह का डर आता है; लेकिन जहाँ कहीं वह नेकी के माडोल से हट गया, बाजार में गया, कारोबार पर चला गया, घरबार में बीवी बच्चों के पास चला गया तो ईन्सान फिर अल्लाह सुब्हानहू व तआला को भूल जाता है, अल्लाह का जो डर होना चाहिये वह डर उस वकत पर हमारे साथ रहता नहीं है।

अल्लाह तआला का डर डर जगा रहना चाहिये:

उसकी अेक बडी दलील में आपको समझाऊँ, कोई आदमी आपके साथ मस्जिद में कोई बात करे और आप देखे के वह जूठ बोल रहा है तो आप उसको जुबान से क्या कहेंगे के “भाई! मस्जिद में जूठ बोलता है शर्म नहीं आती” क्या मतलब हुवा ईसका, के क्या बाजार और दुकान में जूठ बोलना

दुरस्त हो जाता है? जिस जूठ को अल्लाह के घर में, मस्जिद में अल्लाह के दर से तुम हुराम समझते हो, गुनाहे कबीरह समझते हो, क्या वह जूठ मस्जिद से बाहिर निकल कर दुन्या के दो रुपिये जयादह कमाने के लिअे हलाल हो जाता है? यह कोनसी चीज है के हम मस्जिद और बाजार में इर्क करते हैं? के मस्जिद में जूठ बोलना गलत और हुराम और बाजार में जा कर जूठ बोलना हम सहीह समझते हैं; हालांके शरीअत की तअलीम हम लोगों के लिअे यह है के जो जूठ अल्लाह के घर मस्जिद में हुराम होगा वह जूठ घर और बाजार में भी हुराम होगा.

ईस लिअे उदीष में नबीअे करीम सल. ने सबसे पेहली और जबरदस्त नसीहत यह इरमाँ के:

اتق الله حيث ما كنت

“जहां तुम रहो वहां पर अल्लाह से दर दर कर रहो”

आज हमारे दिलों से अल्लाह तआला का दर निकल गया है तो हम जूठ बोलने लगे, धोका देने लगे, बड़े धोका दे कर किसीसे कोई चीज हासिल करना हम हमारा क्वाल समझने लगे, आज जो आदमी जिस लाँन में धोका देने का माहिर होगा, उसको उस इन का बडा इनकार और काबिल समझा जाता है.

धोका देना हुराम है:

अेक मुसलमान किसीको धोका देने से पेहले जरा यह सोच ले के में अगर धोका दूंगा, सामनेवाले आदमी को पता नही चलेगा, मुझे कुछ डोलर जयादह मिल जाँगे; लेकिन मेरे

અલ્લાહ મુઝસે નારાઝ હો જાઓંગે, મુઝે મેરે અલ્લાહ કે પ્યારે નબી સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે ધોકા દેનેવાલા મેરી જમાઅત કા આદમી નહી હય, કિતને સપ્ત અલ્ફાઝ હુઝૂર સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાએ:

قال قال النبي ﷺ من غشنا فليس منا [مسلم شريف حديث نمبر: 136]

હુઝૂર સલ. ફરમાતે હંચ કે જો ધોકા દેતા હય વહ હમારી જમાઅત કા આદમી નહી હય.

રોઝે કા મક્સદ:

મેરે ભાઈઓ! રમઝાન કે મુબારક રોઝોં કી બરકત સે હમ લોગોં કો અપની ઝિંદગી મેં તકવા પૈદા કરના હય, ઐસા તકવા ઔર ઐસા અલ્લાહ કા ડર જો હમકો હર જગા હરામ ઔર ગુનાહ સે બચા લે, ઈસ લિએ કે રોઝા રખને કા મક્સદ હી અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં યહ બયાન ફરમાયા હય:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ

مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [پاره: 2: سورة بقره: آیت 183]

અચ ઈમાનવાલો! હમને રોઝે ફર્જ કિએ, યહ મત સોચના કે હમારે ખાને પીને કે ખઝાનોં મેં કુછ કમી હય, હમ તુમહે ભૂકા રખના ચાહતે હંચ, ઐસા નહી હય હમ તુમકો હલાલ ચીઝે છુડવાતે હંચ, ખાના હલાલ, પાની હલાલ, બીવી હલાલ, હલાલ ચીઝે છુડવાતે હંચ: તાકે હરામ ચીઝ છોડનેવાલે બન જાઓ.

અલ્લાહ Practice (મશક) કરવાતે હંચ કે સિફ એક મહીના સુબહે સાદિક સે લે કર સૂરજ ડૂબને તક હલાલ ચીઝોં કો ભી છોડ દો, તાકે ઉસકી બરકત સે પૂરી ઝિંદગી કી હર મિનટ

અપને આપકો હરામ ચીઝોં સે બચા સકો, ઓર ઉસકો કેહતે હંચ તકવા.

સોમ કા મઅના:

અબ રોઝા હય કયા ચીઝ? અરબી મેં રોઝા કો “સોમ” કેહતે હંચ, દેખો! આયત મેં ભી યહ લફઝ આયા હય, **كَيْبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ** સોમ કા મઅના હોતા હય રૂક જાના.

રોઝે કા ઝાહિર વ બાતિન:

તીન ચીઝોં સે રૂક જાને કો તો હર આદમી રોઝા સમઝતા હય, ખાને સે રૂક જાઓ, પાની સે રૂક જાઓ, હલાલ બીવી સે રૂક જાઓ, ઈસકો તો રોઝા હર આદમી સમઝતા હય કે યહ રોઝા હય, ફરમાયા કે યહ તો રોઝા કા ઝાહિરી હિસ્સા હય.

આંખ કા રોઝા:

લેકિન એક રોઝા કા બાતિન હય, અંદર કા ભી એક રોઝા હય ઓર ઉસમેં યહ ચીઝ હય કે આંખ કા રોઝા યહ હય કે તુમકો અપની આંખોં કો હરામ ઓર ગૈર મહરમ સે રોક કર રખના હય કે અલ્લાહ તઆલા ને પરાઈ ઓરતોં કો હરામ ક્રિયા હય કે પરાઈ ઓરત કો દેખ કર આંખ કો રોક કર રખો, તો યહ આંખ કો રોકના આંખ કા રોઝા કહલાતા હય.

ઓરત કા દેખના ઓર ઉસકી તસ્વીર દેખના દોનોં બરાબર હય:

ઓર એક મસ્અલા યહ ઝહન મેં રખના કે જિસ તરહ ઝિંદા પરાઈ ઓરત કો દેખના હરામ હય, ઉસી તરહ કિસી

પરાઈ ઔરત કી તસ્વીર દેખના ભી હરામ હય, દોનોં કા હુકમ એક હય. જિસ તરહ રાસ્તોં પર ચલનેવાલી પરાઈ ઔરતોં કો હમ દેખેં યહ ગુનાહે કબીરહ હય ઈસી તરહ અખબાર મેં ઔર મુખ્તલિફ ચીઝોં કે ડબ્બોં પર ઔર ટીવી કી સ્ક્રીન પર કિસી પરાઈ ઔરત કી તસ્વીર કો દેખના યહ ભી હરામ ઔર ગુનાહે કબીરહ હય, દોનોં કા દરજા એક હય. ઈસ લિએ કોઈ ભી ચીઝ ખરીદો તો ઉસ પર સે પેહલે તસ્વીર મિટા દો, ઘર મેં અખબારાત ભી ઈસ તરહ મોળ કર રખો કે તસ્વીર છુપી હુઈ રહે.

કાન કા રોઝા:

કાન કા રોઝા યહ હય કે કાન કો હરામ ચીઝોં કે સુનને સે રોક લો, યહ કાન કા રોઝા હય, ગીબત હરામ હય, ધ્યાન સે સુનો! જો રોઝા કી હાલત મેં ગીબત કી તો અલ્લાહ તઆલા રોઝે કે સવાબ કો ખત્મ ફરમા દેંગે, રોઝે કી નૂરાનિયત કો ખત્મ ફરમા દેંગે, ગાના Music સુનના હરામ હય, ખુલાસા યહ હય કે ગુનાહ કી બાર્તે સુનને સે કાનોં કો બયાના યહ કાન કા રોઝા કેહલાતા હય.

ઝુબાન કા રોઝા:

ઝુબાન કા રોઝા યહ હય કે ઈસ ઝુબાન કો જૂઠ બોલને સે રોક લો, ઈસ ઝુબાન કો ગાલી બકને સે રોક લો, ઈસ ઝુબાન કો ગલત બાર્તે બોલને સે રોક લો, યહ ઝુબાન કા રોઝા કેહલાતા હય.

ફરમાયા: તુમ ઉસ વકત સહીહ મઅના મેં રોઝાદાર કહે જાઓગે જબ તુમહારી આંખ હરામ ચીઝોં સે રૂકી હુઈ હોગી.

કાન ગુનાહ સે રૂકે હુવે હોંગે.

ઝુબાન ગુનાહ સે રૂકી હુઈ હોગી.

દિલ કા રોઝા:

અલ્લાહવાલે તો ઈસસે ભી આગે કી બાત ઈર્શાદ ફરમાતે હંચ કે “દિલ કા રોઝા યહ હય કે તુમ્હારા દિલ અલ્લાહ કે અલાવહ કિસી ઔર કી તરફ નહી જાના ચાહિયે, દિલ કો દૂસરો કી તરફ જાને સે રોક લો, યહ દિલ કા રોઝા હય” અગર દિલ મેં ગુનાહોં કે મન્સૂબે બનાતે રહે, ગુનાહોં કી તદબીર કરતે રહે તો તુમ્હારા દિલ રોઝાદાર નહી હય, દિલ કો ગુનાહોં કી Planning સે રોક કર રખો યહ તુમ્હારે દિલ કા રોઝા કેહલાએગા.

એક અજીબ હદીષ:

હદીષ શરીફ મેં નબીએ કરીમ સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા:

عن ابى هريرة قال: قال رسول الله ﷺ رب صائم ليس له من

صيامه الا جوع و رب قائم ليس له من قيامه الا السهر [ابن ماجه شريف]

“બહોત સે રોઝાદાર તો વહ હંચ, જિનકો ભૂક ઔર પ્યાસ કે સિવા કોઈ ચીઝ હાસિલ નહી હોતી, બહોત સે રાત કો જાગનેવાલે એસે હંચ જિનકો રાત કે જાગને કે સિવા કુછ હાસિલ નહી હોતા” (હમકો સોચના ચાહિયે કહી હમ તો ઈસ લિસ્ટ મેં નહી આતે) સુબહ સે શામ તક ભૂકે રહે, સુબહ સે શામ તક પ્યાસે રહે, લેકિન સુબહ સે શામ તક ભૂકે ઔર પ્યાસે રહને કે અલાવહ કુછ હાસિલ નહી, બાકી ઈસસે આગે અલ્લાહ તઆલા જિસ રોઝાદાર કો ઉસકે રોઝે પર જન્નત અતા ફરમાતે

हुंय.

जिस रोजे पर रोजादार को अल्लाह तआला उसको अपना महुबूब और प्यारा बना लेवे.

जिस रोजे पर रोजादार को अल्लाह तआला अपना तकवा और डर अता इरमा दे.

वह तो उस रोजादार को हासिल नहीं हुवा, जो रोजे का पास शयदा हय.

ईस लिअे कभी कभी तन्हाई में बेठ कर सोयो, अल्मी रमजान का अेक अशरह बाकी हय, तन्हाई में बेठ कर अपने अल्लाह से बात करो और कहो के "अय अल्लाह! आपने कुर्आन में इरमाया हय के में रोजे के जरिये से तुमको तकवा देना चाहता हूं; लेकिन अय मेरे अल्लाह! मेरे बालिग हुवे बीस साल हो गअे, तीस साल गुजर गअे, अय अल्लाह! मेरी जिंदगी में ईतने रमजान गुजर गअे, ईतने सालों में हर साल में ने त्रीस ओगणत्रीस रोजे रअे, लेकिन अय मेरे अल्लाह" में यह सोयता हूं के जिन रोजों की बरकत से आप अपने बंदों को तकवा अता इरमाता हय, शायद उस तकवा में से अेक जरह के बराबर भी तकवा मेरे हिस्से में नहीं आया". ईतने सालों के रोजे और हर साल के पूरे रोजे लेकिन आज तक जो तकवा मेरी जिंदगी में आना चाहिये था वह तकवा मेरी जिंदगी में नहीं आया"

क्या बात हुई.....?

रोजे में अेक और चीज से बयना निहायत जरूरी हय:

बात हर असल यही हय के हमने अपने आपको पाने

से रोक लिया, पीने से रोक लिया, बीवी से रोक लिया; लेकिन जो रोजा की रूह थी आंख को, कान को, जुबान को, दिल को गुनाह से रोकना था वह हमने नहीं रोक, इस लिये आज तक हमको तक्वा हासिल नहीं हुआ।

इस अल्लाह से कहो के “अय अल्लाह! अब आप मुझे वह रोजा अता इरमा दीज्जये और अब में वह रोजा रખता हूं जिस रोजा की बरकत से मुझे तक्वा मिल जाये।”

रोजे की नियत:

हम रोजाना सहररी के वकत यह नियत करते हंय:

نويت ان اصوم اليوم لله تعالى من شهر رمضان

(अय अल्लाह! में आज के दिन रमजान के महीने का रोजा तेरे लिये रખता हूं)

रोजाना सहररी के वकत हमारी यह नियत होती हय, लेकिन आज सहररी के वकत से यह अेक नियत को बढा देना और पूरे यकीन के साथ और अल्लाह से मांग कर के यह नियत करना के “अय अल्लाह आज मेरा पेट भी रोजा रખेगा, में लूका प्यासा रहूंगा, बीवी से दूर रहूंगा, लेकिन अय अल्लाह! आज पूरे दिन आप मेरी आंखों को गुनाहों से रोक कर रખना, मेरे कान को गुनाहों से रोक कर रખना, मेरी जुबान को गुनाहों से रोक कर रખना और मेरे दिल को गुनाहों से रोक कर रખना।

अय अल्लाह! आज में अेक अैसा रोजा आपके लिये रખने की नियत करता हूं, अय अल्लाह! इस रोजे के रખने में आप मेरी मदद इरमा दीज्जये, आसान इरमा दीज्जये।

આજ હી સે ઐસી નિયત સહરી મેં કરો ઓર અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ ભી કરો, મુઝે યકીન હય કે ફિર જિસ રોઝે પર અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં તકવા દેને કા વા'દા ફરમાયા હય, ઈન્શાઅલ્લાહ વહ તકવા હમ સબકો નસીબ હો જાએગા.

દૂસરી નસીહત:

દૂસરી નસીહત નબીએ કરીમ સલ. ને યહ ફરમાઈ:

و اتبع السيئة الحسنة تمحوها

ઈસ દૂસરી નસીહત કા ખુલાસા યહ હય કે ઈન્સાન કે સાથ નફસ ઓર શૈતાન દો દુશ્મન લગે હુવે હંચ, જબ કભી કોઈ ગુનાહ હો જાએ, કોઈ બુરાઈ હો જાએ તો ગુનાહ ઓર બુરાઈ કે બાદ ચૈન સે બેઠે મત રહના (માસૂમ હોના યહ તો અંબિયાએ કિરામ અલ.કી શાન હય, કોઈ ગુનાહ હી ન કરે તો યહ ફરિશ્તોં કી શાન હય) યહ તો ઈન્સાન સર સે પૈર તક ગુનાહોં સે ભરા હુવા હય, સર સે પૈર તક ગંદા ઓર મુજરિમ હય, જબ કોઈ ગુનાહ હો જાએ તો ગુનાહ કે બાદ ફોરન કોઈ નેકી કા કામ કર લેના, અલ્લાહ તઆલા ઉસ નેકી કી બરકત સે તેરે ગુનાહ કો મિટા દેંગે.

નેક કામ કી બરકત:

યહી મઝમૂન કુર્આન મજીદ મેં ભી અલ્લાહ તઆલા ને બયાન ફરમાયા હય:

إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ [પાર ૧૨: સુર ૨૫: આયત ૧૧૨]

યહ નેક કામ, અચ્છે આ'માલ અલ્લાહ તઆલા ને ઉનમેં વહ તાકત રખી હય કે ઉસકી બરકત સે ગુનાહોં કી નહૂસત ખત્મ હો જાતી હય.

ગુનાહ કી નહૂસત ઈન્સાન કે ચેહરે પર આતી હય.
 ગુનાહ કી નહૂસત ઈન્સાન કે દિલ પર આતી હય.
 ગુનાહ કી નહૂસત ઈન્સાન કી સમઝ પર આતી હય.
 હર ચીઝ પર ગુનાહ કી નહૂસત આતી હય.

કાબીલ કે કતલ કા અષર:

તફસીર કી કિતાબોં મેં લિખા હય કે પૂરી ઝમીન પેહલે હરી ભરી, આદમી જિસ દરખ્ત યા ઘાસ કે પાસ જાતા ઉસકો હરા ઓર ફલદાર પાતા ઓર સમંદર કા પાની મીઠા થા ઓર સિંહ ગાય ઓર બકરી પર હમ્લા નહી કરતા થા, લેકિન જબ ગુનાહ હુવા યઅની કાબીલ ને અપને ભાઈ હાબીલ કો કતલ કર દિયા તો ઝમીન ખુશક હો ગઈ, દરખ્ત પર કાટે આ ગએ ઓર સમંદર કા પાની ખારા હો ગયા ઓર જાનવર એક દૂસરે પર હમ્લા કરને લગે, યહ સબ ગુનાહોં કી નહૂસત કી વજહ સે હુવા.

લેકિન કુર્બાન જાઈએ! નબીએ કરીમ સલ. કી એક એક પ્યારી બાતોં પર, કે આપ સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા: “જબ કબી કોઈ ગુનાહ હો જાએ તો ગુનાહ કે બાદ ફોરન કોઈ નેકી કર લેના, અલ્લાહ તઆલા નેકી કી બરકત સે ગુનાહ કી નહૂસત ખત્મ ફરમા દેંગે”

સહાબા તકલ્લુફવાલે નહી થે / નેકી કી બરકત સે ગુનાહ કી મુઆફી:

દેખો! કિતની પ્યારી પ્યારી બાતેં હદીષ મેં બયાન ફરમાઈ ગઈ હંય.

એક સહાબી રદિ. આએ, સહાબા રદિ. બહુત સીધે સાદે

बोले बाले थे.

हुज़ूर सल. के सहाबा रदि. के बारे में उदीष शरीफ़ में आता हय:

उनमें कुछ बनावट नहीं थी, बिल्कुल सीधे साधे Simple तकल्लुक का ऊर्जा बराबर शायबा नहीं था.

सहाबा रदि. से गलती करवाने का मकसद:

युनान्थे उरत मुआज़ रदि. इरमाते हंय के अक शप्स आप सल. की षिदमते अकदस में हाज़िर हुअे और कहा अय अल्लाह के रसूल सल.! (और देओ यह अक बात समज लेना के अल्लाह तआला ने अपने नबी के सहाबा से कुछ गलतियां ऐसी करवाई ताके उस गलती का धलाज आनेवाली उम्मत को सीखने मिल जाअे के उस गलती पर क्या करना चाहिअे) तो उस सहाबी रदि. ने अर्ज़ किया के हुज़ूर सल.! आप मुजे अक बात बताअें के अक शप्स अक औरत से मिलता हय और दोनों आपस में अक दूसरे को बिल्कुल पेहचानते नहीं हंय, फिर ऐसा हो गया के उस मर्द ने उस औरत को छोडना शुरू कर दिया और उस औरत के साथ बराबर मजे उडाअे और उसके बदन से बराबर शयदा हासिल किया, लेकिन जिसको जिना केहते हंय वह जिना हकीकत में नहीं किया, उस आदमी ने जब यह पूरी बात बयान की तो उनके केहने का मकसद समज में आता हय के इस तरह गुनाह हो गया तो उससे मुआझी किस तरह मांगे.

गुनाहों के बाहिर करने में हमारे और सहाबा रदि.
में इर्क:

मेरे भाईओ! अल्लाह के घर में बैठे हो, सच्चे दिल से अपने दिल को अक सवाल करो के क्या कभी मुझसे कोछ गुनाह हुवा और में कभी अपने बाप से, उस्ताद से, आलिम से, पीर से, मुर्शिद से सडीह सडीह सवाल किया के “हजरत! मुझसे यह गुनाह हो गया, अब में क्या करूं” कभी हमको यह तवडीक हुछ?

सहाबा रदि. अपनी गलती पर इरन बेयैन हो जाते और हजरत नबीअे करीम सल. को पूरी हकीकत बतला कर एलाज मालूम करते और उस पर अमल करते और भूह हुजूर सल. बी पूरी शकत के साथ एलाज बतलाते थे.

अक औरत से गलती हुछ, वह हुजूर सल. की भिदमत में आछ, नबीअे करीम सल. तशरीक इरमा थे, एकरार कर लिया “के अय अल्लाह के नबी सल.! मुझसे जिना हो गया” अल्लाह के नबी के सामने एकरार कर रही हय.

यह क्या चीज हय....?

दिल की बेयेनी के मुझसे क्या हो गया? और कैसे इस गुनाह के वबाल से में बाहिर आ जाउ? किस तरह गुनाह के वबाल से छुटकारा पा लूं? उसकी बेयेनी सता रही हय.

नबीअे करीम सल. ने यह बात सुनी और मुंह डेर लिया, उस औरत की तबीअत में एतनी बेयेनी हय के वह दूसरी तरफ आछ... सुब्हानल्लाह

“हुजूर सल.! में एकरार करती हूं के मुझसे गुनाह हो

ગયા હય”

હુઝૂર સલ. ને પીછે કી તરફ મુંહ ફેર લિયા ફિર પીછે કી તરફ હુઝૂર સલ. કે સામને ગઈ ઔર હુઝૂર સલ. કે સામને ખડે હો કર તીસરી મરતબા ગુનાહ કા ઈકરાર કિયા.

ફિર હુઝૂર સલ. ને ઉધર ચોથી જાનિબ મેં મુંહ ફિરા લિયા, ચાર મરતબા ચારોં તરફ હુઝૂર સલ. ને મુંહ ફિરા લિયા વહ ચારોં તરફ આ કર બાર બાર ઈકરાર કર રહી હય કે “અલ્લાહ કે નબી! ગલતી હો ગઈ હય, ઈસ ગુનાહ કે વબાલ સે કેસે નજાત મિલે? ઈસકા તરીકા મુઝકો બતલા દીજિયે?” અલ્લાહ તઆલા ગુનાહ પર હમકો ઐસી બેચેની અતા ફરમાએ... આમીન.

ગુનાહ કે બાદ ફોરન તૌબા કી ફિક્ક કરની ચાહિયે:

ઈન્સાન હય, ગુનેહગાર હય, ગુનાહ હો જાતે હંય, યહ કરના નહી ચાહતા ફિર ભી હો જાતે હંય, લેકિન ઉસ ગુનાહ પર ચેન સે મત બેઠો, કેસે ઉસ ગુનાહ સે તૌબા કર લૂં? ઉસકા ફિક્ક ઔર કોશિશ કરો”.

આપ સલ. કા સહાબા કો તસલ્લી દેના:

યુનાન્ચે અભી થોડી દેર હી ગુઝરી થી કે અલ્લાહ કે યહાં સે આયતે કરીમા નાઝિલ હુઈ:

أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُفَا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَ

السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّكِرِينَ. [પાર ૧૨: સુરે હુદ: આયત ૧૧૪]

તર્જુમા: ઔર દિન કે દોનોં કિનારોં પર ઔર રાત કે શુરૂ હિસ્સા મેં નમાઝ કી પાબંદી કીજિએ યઅની પાંચ નમાઝોં

पाबंदी से पढिअे, बेशक नेकियां बुराईयो को मिटा देती हंय, यह नसीहत हय नसीहत हासिल करनेवालों के लिअे.

उसके बाद नबीअे करीम सल. ने उन सहाबी को हुकम दिया के उठो, पुजू करो और नमाज पढो यअनी पुजू और नमाज की बरकत से तुम्हारा गुनाह अल्लाह तआला मुआइ इरमा देंगे, गुनाह पर मुआइ का यह आसान और अज्जब तरीका जब हजरत मुआज रहि. ने सुना तो हजरत मुआज रहि. ने अेक अज्जब सवाल किया के अय अल्लाह के रसूल सल.! यह आयत इसी आदमी के लिअे हय यअनी इस तरह पुजू करने से या नमाज पढने से या कोई नेकी करने से गुनाह मुआइ हो जाअे और आदमी पाक साइ हो जाअे, सिई इसी आदमी के लिअे हय या कयामत तक आनेवाली पूरी उम्मत के लिअे हय, तो उस पर नबीअे करीम सल. ने ईर्शाह इरमाया: के नही! यह हुकम कयामत तक आनेवाले हर ईन्सान के लिअे हय, यअनी पुजू करे और नमाज पढे या कोई और नेकी का काम करे तो उनके गुनाह मुआइ हो जाअेंगे.

यही बात इस हदीथ शरीफ में भी बयान की गइ हय के “जब गुनाह का काम हो जाअे तो इेरन कोई नेकी का काम कर लो, अल्लाह तआला उस नेकी की बरकत से उस गुनाह को धो कर के ખत्म इरमा देंगे.

[پاره ۱۲: سورة هود: آیت ۱۱۴]

जितनी भी नेकियां हंय, अल्लाह तआला ने उसमें गुनाह को ખत्म करने की तासीर रખी हय, लेकिन उलमा इरमाते हंय के यह सब छोटे गुनाहों का हात्र हय, बडे गुनाह

મેં તો તૌબા, ઇસ્તિગફાર કરના જરૂરી હય.

અલ્લાહ તઆલા કી અજીબ રહમત:

બલ્કે કભી તો એસા હોતા હય, અલ્લાહ તઆલા કી રહમત બંદોં કી તરફ એસે મુતવજ્જેહ હોતી હય, અલ્લાહ તઆલા બંદે કો ઇતના નવાઝતે હંચ કે “ગુનાહ કો નેકિયોં સે બદલ દેતે હંચ” જિસ બંદે ને ગુનાહ કિયે જબ વહી બંદા અલ્લાહ તઆલા કી મરઝીવાલી ઝિંદગી પર આતા હય તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ગુનાહ કો નેકી સે બદલ દેતે હંચ, ક્યામત કે દિન તૌબા કરનેવાલે કો અલ્લાહ તઆલા કે ફઝલ ઓર રહમત સે હર બુરાઈ કે બદલે નેકી મિલેગી, ઓર દુન્યા મેં ઉસકો નેક કામોં કી તૌફીક નસીબ હોગી, સચ્ચી તૌબા કી બરકત સે અલ્લાહ તઆલા ઇન્સાન કે મિઝાજ હી કો બદલ દેતે હંચ કે ફિર વહ ગુનાહોં કે બજાએ નેકિયોં કી તરફ દોડને લગ જાતે હંચ, લેકિન ઇન સબકે લિએ શર્ત યહ હય કે સચ્ચી પક્કી તૌબા હો.

[فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ [پاره ۱۶: سورة فرقان: آیت ۷۰]

યહ વહી લોગ હય કે અલ્લાહ ઉનકી બુરાઈયોં કો નેકિયોં સે બદલ દેતે હંચ.

ઇસ લિએ દૂસરી નસીહત નબીએ કરીમ સલ. ને બડી પ્યારી, બડી કીમતી, બડી ઉચી ફરમાઈ કે “જબ કોઈ ગુનાહ ઓર બુરાઈ હો જાએ ફોરન કોઈ નેકી કર લો”

ગુનાહ કે બાદ નમાઝ પઢ લો.

ઇસ્તિગફાર કર લો.

કલિમએ તચ્ચિબહ પઢ લો.

ઝિક કર લો.

તિલાવત કર લો.

અલ્લાહ તઆલા કે સામને તૌબા કર લો.

અલ્લાહ તઆલા ઉસકી બરકત સે તુમ્હારે ગુનાહ કો મુઆફ ફરમા દેગા.

ત્રીસરી નસીહત:

ત્રીસરી નસીહત નબીએ કરીમ સલ. ને યહ ફરમાઈ:

خالق الناس بخلق حسن

તમામ લોગોં કે સાથ અચ્છે તરીકે સે રહો, અચ્છે અપ્લાક કે સાથ રહો.

હદીષ મેં નબીએ કરીમ સલ. ને (ناس) “નાસ” ફરમાયા, “મોમિન” ઓર “મુસ્લિમ” નહીં ફરમાયા કે મુસલમાનોં કે સાથ અચ્છે તરીકે સે રહો, બલકે ફરમાયા خالق الناس તમામ લોગોં કે સાથ અચ્છે તરીકે સે રહો.

મુસલમાન હો.

કાફિર હો.

મુશ્રિક હો.

યહૂદી હો.

ઈસાઈ હો.

મજૂસી હો.

અલ્લાહ કો માનતા હો, ન માનતા હો કોઈ ભી ઈન્સાન હો, હર એક કે સાથ અચ્છે અપ્લાક કે સાથ રહો.

ઈસ્લામ મેં અચ્છે અપ્લાક કી કદ્રો કીમત:

એક અજબ હદીષ મેં આપકો સુનાતા હું ઉસસે અંદાઝા

લગાઈએ કે ઇસ્લામ મેં અચ્છે અપ્લાક કી કિતની કદ્રો કીમત હય.

હદીષ શરીફ મેં આતા હય કે : કયામત કે દિન દો આદમી આએંગે, (દો કા અદદ મિષાલ કે તૌર પર હય) ઉન દોનોં આદમિયોં ને દુન્યા મેં પૂરી ઝિંદગી નમાઝ બરાબર બરાબર પઠી હોગી, રોઝે દોનોં ને બરાબર રખ્ખે હોંગે, દોનોં કા સદકા વ ખૈરાત ભી બરાબર બરાબર હોગા, દોનોં કા ઝિક, તિલાવત, હજ હર એક નેકી બરાબર બરાબર હોગી; લેકિન જબ અલ્લાહ તઆલા કે યહાં જન્નત કા ફેસ્લા હોગા તો એક આદમી જન્નત કે એક દરજે મેં જાએગા ઓર દૂસરા જન્નત કે ઇતને ઉચે દરજે મેં જાએગા કે દોનોં દરજોં કે દરમ્યાન ઝમીન વ આસમાન કે બરાબર ફર્ક હોગા.

દોનોં ઇન્સાન જન્નત મેં હંચ; લેકિન દોનોં કે દરજોં મેં ઇતના ફર્ક હય કે યૂં સમઝો કે એક ઝમીનવાલે દરજે મેં ઓર દૂસરા આસ્માનવાલે દરજે મેં હય, ઇતના બડા ફર્ક! નબીએ કરીમ સલ. ને ઇર્શાદ ફરમાયા: દોનોં કી ઇબાદતેં બરાબર, નેકિયાં બરાબર બરાબર, દોનોં કા સદકા વ ખૈરાત બરાબર બરાબર; લેકિન જન્નત કે દરજાત મેં જો ઇતના ઝયાદહ ફર્ક હોગા વહ ઉસ દરજે સે હોગા કે “એક આદમી અચ્છે અપ્લાકવાલા થા” ઉસકે અચ્છે અપ્લાક કી વજહ સે અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ઇતને ઉચે દરજાત સે નવાઝેંગે.

અબ સોચો! હમારે દીન મેં અચ્છે અપ્લાક કી કિતની કદ્રો કીમત હોગી કે જિન અચ્છે અપ્લાક કી વજહ સે જન્નત કે દરજોં કે દરમ્યાન ભી ઇતના બડા ફર્ક હો જાએગા.

અચ્છે અપ્લાક કી બરકત:

યહી અચ્છે અપ્લાક હી તો હંચ જો ઈન્સાન કો ઈન્સાન કી નઝર મેં ભી પ્યારા બના દેતે હંચ ઓર અલ્લાહ કી નઝર મેં ભી પ્યારા બના દેતે હંચ.

યહી એક ચીઝ હય જિસકી વજહ સે ઈન્સાન કી ઈન્સાનોં કી નઝર મેં ભી ઈઝઝત હોતી હય ઓર અલ્લાહ તઆલા કી નઝર મેં ભી ઈઝઝત હુવા કરતી હય.

આપ સલ. કી એક બહોત બડી સિક્ત:

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી એક બડી ઉચી સિક્ત અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મજીદ મેં યહ બયાન ફરમાઈ હય:

[وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ [પાર ૨૧૦: સુરોહ્ કલમ: આયત ૨]

બેશક આપ બડે ઉચે અપ્લાકવાલે હંચ.

અબૂજહલ કા આપ સલ. કો ધમકી દેના ઓર અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે જવાબ:

હદીષ શરીફ મેં એક વાકિઅહ આયા હય કે એક મરતબા હુઝૂર સલ. કા'બા કે સામને નમાઝ પઢ રહે થે, વહ ઝમાના એસા થા કે અભી ચંદ હી લોગ ઈમાન લાએ થે, આપ સલ. અકેલે અકેલે કા'બા શરીફ કે સામને નમાઝ પઢ રહે થે, વહાં અબૂજહલ ઓર ઉસકે બહોત સારે દોસ્ત મવજૂદ થે, આપ સલ. કો નમાઝ પઢતે દેખ કર અબૂજહલ કો બડા ગુસ્સા આયા, એસે ભી નબીએ કરીમ સલ. કા કા'બતુલ્લાહ કે સામને ખડે હો કર નમાઝ પઢના અબૂજહલ કો પસંદ નહીં થા, જબ અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે આપ સલ. કો નમાઝ પઢને કા હુકમ દિયા

गया और आप सल. ने नमाज़ पढ़ना शुरू कर दिया तो अबूजहल ने आप सल. को नमाज़ पढ़ने से रोका और धमकी दी के जो आँन्दह आपने नमाज़ पढ़ी तो जब आप सजदह में जाओगे तो मैं आपकी गरदन पर नउमुबिल्लाह पे रफ़ हूंगा, इस धमकी का जिक्र अल्लाह तआला ने कुर्आन में इरमाया हय:

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى عَبْدًا إِذَا صَلَّى [पारह ३०:सुरह ३०: آیت १०, ११]

के जैसे आदमी की हालत को तुम देखो जो हमारे आदमी को नमाज़ पढ़ने से रोकता हय; हालांके नबी तो अल्लाह तआला की ईबादत करने जा रहे हय, और अल्लाह तआला की ईबादत से रोकना बहुत बुरी बात हय.

आगे अल्लाह तआला इरमाते हय:

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ

[पारह ३०:सुरह ३०: आیت ११, १२]

के हमारे नबी तो भूद हिदायतवाले हय और दूसरों को तक्वा सिखलाते हय, और अबूजहल तो ऐसा आदमी हय के भूद अल्लाह तआला इरमाते हय:

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ [पारह ३०:सुरह ३०: आیت १३]

के अबूजहल ऐसा आदमी हय के जिसने हमारे नबी को मुटलाया और अल्लाह तआला के दीन को माना नहीं, और अल्लाह तआला के सच्चे दीन से मुंह डेर लिया, उस आदिम ने आपको सप्त धमकी दी, अल्लाह तआला की तरफ़ से जवाब दिया गया:

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ [पारह ३०:सुरह ३०: आیت १४]

ਕੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਕੋ ਯਹ ਭਾਤ ਮਅਲੂਮ ਨਈ ਚੁਯ ਕੀ ਅਲਲਾਹੁ ਤਅਾਲਾ ਉਸਕੀ ਚਰ ਚੀਝ ਕੋ ਫੇਖ ਰਹੇ ਚੰਯ, ਕੋਠ ਆਦਮੀ ਨੇਕੀ ਕਰੇ ਤੋ ਭੀ ਅਲਲਾਹੁ ਤਅਾਲਾ ਫੇਖਤੇ ਚੰਯ, ਕੋਠ ਆਦਮੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਯਾ ਤੁਕ਼ਾਨ ਕਰੇ ਤੋ ਭੀ ਅਲਲਾਹੁ ਤਅਾਲਾ ਫੇਖਤੇ ਚੰਯ, ਅਭੂਯਹਲ ਆਲਿਮ ਨੇ ਧਮਕੀ ਮੈਂ ਯੂੰ ਕਛਾ ਕੇ ਅਗਰ ਤੁਮ ਨਮਾਜ਼ ਪਠਨੇ ਸੇ ਨਈ ਝੁਕੋਗੇ ਤੋ ਮਕਕਾ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਫੋਸਤੋਂ ਕੀ ਭਛੋਤ ਭਡੀ ਟੀਮ ਚੁਯ, ਮੈਂ ਉਨ ਸਭਕੋ ਭੁਲਾਉਗਾ, ਔਰ ਚਮ ਸਭ ਮਿਲ ਕਰ ਤੁਮ ਪਰ ਚਮਲਾ ਕਰੋਗੇ, ਤੋ ਉਸ ਪਰ ਅਲਲਾਹੁ ਤਅਾਲਾ ਨੇ ਈਸ਼ਾਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਯਾ: ਕੇ ਉਸਕੋ ਕਛੋ ਕੇ ਤੂ ਟੇਰੀ ਟੀਮ ਕੋ ਭੁਲਾ ਲੇ, ਟੇਰੇ ਫੋਸਤੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਲੇ, ਅਲਲਾਹੁ ਤਅਾਲਾ ਕਾ ਈਸ਼ਾਫ਼ ਚੁਵਾ:

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ. [ਪਾਰੇ ੩੦: ਸੂਰੇ ਈਲਕ: ਆਇਤ ੧੮]

ਚਮ ਟੇਰੇ ਮੁਕਾਭਲਾ ਕੇ ਲਿਐ ਯਹਨਨਮ ਕੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਂ ਕੀ ਐਕ ਭਡੀ ਟੀਮ ਭੁਲਾਐਂਗੇ.

سَدْعُ الزَّبَانِيَةِ [ਪਾਰੇ ੩੦: ਸੂਰੇ ਈਲਕ: ਆਇਤ ੧੮]

ਐਕ ਮਰਤਭਾ ਉਸ ਆਲਿਮ ਨੇ ਚਿਮਮਤ ਕਰ ਲੀ ਕੇ ਆਪ ਸਲ. ਕੋ ਨਮਾਜ਼ ਕੀ ਛਾਲਤ ਮੈਂ ਤਕਲੀਫ਼ ਫੇਵੇ ਔਰ ਯਹ ਆਗੇ ਚਲਾ, ਫ਼ਿਰ ਘਭਰਾ ਕਰ ਕੇ ਪੀਠੇ ਛਟ ਗਯਾ, ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਉਸਸੇ ਪ੍ਰਛਾ ਕੇ ਯਹ ਕਯਾ ਛੋ ਗਯਾ? ਤੋ ਉਸ ਪਰ ਅਭੂਯਹਲ ਨੇ ਕਛਾ ਕੇ ਯਭ ਮੈਂ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲ. ਕੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਾ ਤੋ ਮੁਝੇ ਆਗ ਕੀ ਐਕ ਖੰਢਕ (ਖਾਠ) ਨਝਰ ਆਠ, ਯਿਸਮੈਂ ਪਾਂਭਵਾਲੀ ਕੋਠ ਮਘਲੂਕ ਥੀ, ਉਸਕੋ ਫੇਖ ਕਰ ਅਭੂਯਹਲ ਘਭਰਾ ਗਯਾ ਔਰ ਭਾਗ ਕਰ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਯਾ, ਛਝਰਤ ਨਭੀਐ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਨੇ ਈਸ਼ਾਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਯਾ: ਕੇ ਅਗਰ ਅਭੂਯਹਲ ਆਲਿਮ ਨਮਾਜ਼ ਮੈਂ ਤਕਲੀਫ਼ ਫੇਨੇ ਕੇ ਲਿਐ ਝਰਾ ਭੀ ਆਗੇ ਭਠਤਾ ਤੋ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਉਸਕੀ ਭੋਟੀ ਭੋਟੀ ਯੁਛਾ ਯੁਛਾ ਕਰ ਫੇਨੇ,

यअनी बिल्कुल उसको तबाह कर देते, आगिरत से पहले ही दुनिया में उस पर अजाब आ जाता, भूद अल्लाह तआला ईर्शाद इरमाते हुंय:

كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنْتَه لَنْسُفَعَا بِالنَّاصِيَةِ [پاره ۳۰: سورة علق: آیت ۱۵]

अगर यह जालिम अबूजहल हमारे नबी सल. को तकलीफ देने से नहीं रुक गया तो हम उसके पेशानी के बाल पकड़ कर जहन्नम की तरफ धसेटेंगे, यह ऐसा जूठा आदमी है, ऐसा पतरनाक गुनेहगार है के उसका बदन तो बदन उसके बाल बाल में गुनाह और जूठ भरा हुवा है।

अबूजहल का आप सल. पर डोजणी रचना:

तो मैं वाकिअह सुना रहा था के अक मरतबा उस जालिम ने देखा के अल्लाह के रसूल सल. का'बतुल्लाह में नमाज पढ रहे हुंय तो अबूजहल और उसके बहुत सारे दोस्त भी वहां थे, उस दिन मक्का में किसीके घर में गिट लभल हुवा था, और गिट की डोजणी कही पडी हुई थी, तो अबूजहल ने अपने दोस्तों से कहा जाओ! आज इलाने आदमी के घर पर गिट काटा गया है, तुम मेंसे कोन तैयार है, जो उस गिट की डोजणी को उठा कर ले आये? यह मुहम्मद सल. नमाज पढ रहे हुंय, जब वह सजदह में जायेंगे तो हम गिट की डोजणी को उनकी पीठ पर रख देंगे, गोया के अबूजहल ने अपने साथियों को लडकाया, उसका दूसरा दोस्त जो बडा बदनभूत था, उसका नाम उकबा था, वह गया और उस गिट की डोजणी उठा कर ले आया अब जब नबीअे करीम सल. सजदह में गये तो वह डोजणी आप की पीठ मुबारक पर डाल दी, गिट की डोजणी

ਭਠੋਤ ਭੜੀ ਠੋਤੀ ਠਯ.

ਅਞ ਠੀਨੀ ਭੇਠਨੋ! ਸੋਯੋ, ਠੇਕ ਤੋ ਵਞਨਠਾਰ ਠੋਞਞੀ ਠੌਰ ਸਾਠ ਠੀ ਠਸਮੇਂ ਸੇ ਗੰਠਗੀ ਠੌਰ ਭਠਞੂ ਨਿਕਲ ਰਠੀ ਠਯ, ਅਲਵਾਠ ਠੇ ਨਞੀ ਸਲ. ਠਸਠੇ ਨੀਯੇ ਠਞ ਗਠੇ, ਠੌਰ ਸਞ ਮੁਸ਼ਿਰਠੀਨ ਅਞਞਠਲ ਠੌਰ ਠਸਠੇ ਠੋਸੁਤ ਠੇਕ ਠੂਸਰੇ ਠੋ ਠੇਞ ਠਰ ਠੰਸ ਰਠੇ ਠੰਯ ਠੌਰ ਠੰਸ ਠੌਰ ਞੂਸ਼ੀ ਮੇਂ ਠੇਕ ਠੂਸਰੇ ਪਰ ਗਿਰਤੇ ਞ ਰਠੇ ਠੰਯ, ਠਞਰੁਤ ਅਞਠੁਲਵਾਠ ਞਿਨ ਮਸੁਠਠ ਰਠਿ. ਠੁਰਮਾਤੇ ਠੰਯ ਠੇ ਮੇਂ ਠਸ ਮਨਞਰ ਠੋ ਠੇਞ ਰਠਾ ਠਾ; ਲੇਠਿਨ ਮੇਂ ਕੁਠ ਨਠੀ ਠਰ ਸਕੁਤਾ ਠਾ, ਠੁਨੇ ਮੇਂ ਠਞਰੁਤ ਠੁਤਿਮਾ ਰਠਿ. ਠਾਪ ਸਲ. ਠੀ ਠੋਟੀ ਞੇਟੀ, ਞਿਨਠੀ ਠੁਮੁਰ ਠਸ ਵਕੁਤ ਸਿਠ ਠਾਰ ਠਾ ਪਾਂਯ ਸਾਲ ਠੀ ਠੋਠੁਤੀ ਠੁਠ ਠਾਠ ਠੌਰ ਠਾਪ ਸਲ. ਪਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਠੋਟੇ ਠੋਟੇ ਘਾਰੇ ਮਾਸੂਮ ਠਾਠੋਂ ਸੇ ਠੋਞਞੀ ਠਟਾਨੇ ਮੇਂ ਲਗ ਗਠ, ਠਿਰ ਠਾਪ ਸਲ. ਨੇ ਸਞਠਠ ਸੇ ਅਪਨਾ ਸਰ ਮੁਞਾਰਕ ਠਠਾਯਾ.

ਯਠੀ ਠਾਪ ਸਲ. ਠੋ ਤਕਲੀਠ ਠੇਨੇਵਾਲੇ ਮਕਕਾ ਠੇ ਸਰਠਾਰ ਲੋਗ ਞਿਨ ਮੇਂ ਞਾਸ ਠਰ ਠੇ ਅਞਞਠਲ ਸਞਸੇ ਠਾਗੇ ਠਾਗੇ ਠਸਠੇ ਲਿਠੇ ਠੀ ਨਞੀਠੇ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਠਿਠਾਯੁਤ ਠੀ ਠੁਆ ਮਾਂਗ ਰਠੇ ਠੰਯ, ਠਸਠਾ ਨਾਮ ਲੇ ਠਰ ਠੇ ਅਲਵਾਠ ਤਠਾਲਾ ਸੇ ਠਸਠੇ ਠਮਾਨ ਠੇ ਲਿਠੇ ਠੁਆਠੇਂ ਠਰ ਰਠੇ ਠੰਯ, ਯਠ ਠੰਯ ਨਞੀਠੇ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਠੇ ਠੁਯੇ ਅਞਲਾਕ ਠੇ ਠੁਨੇ ਞਠੇ ਞਾਲਿਮ ਠੌਰ ਞੁਰਨਾਕ ਗੁਨੇਠਗਾਰ ਠੇ ਲਿਠੇ ਠੀ ਠਮਾਨ ਠੌਰ ਠਿਠਾਯੁਤ ਠੀ ਠੁਆਠੇਂ ਠਰ ਰਠੇ ਠੰਯ.

ਠਾਪ ਸਲ. ਠੇ ਅਞਲਾਕ ਠਾ ਠੇਕ ਠੌਰ ਅਞਞ ਵਾਠਿਅਠ:

ਠੇਕ ਮਰੁਤਞਾ ਨਞੀਠੇ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਲੋਗੋਂ ਠੋ ਠਮਾਨ ਠੀ ਠਅਵੁਤ ਠੇ ਰਠੇ ਠੇ, ਲੇਠਿਨ ਮਕਕਾ ਠੇ ਞਾਲਿਮ ਠਾਪ ਸਲ. ਠੋ

ગાલિયાં દે રહે થે, આપ સલ. પર થૂકતે થે, આપ સલ. પર મિટ્ટી ડાલતે થે, યહાં તક કે દોપહર હો ગઈ, આપ સલ. કી બેટી હઝરત ઝૈનબ રદિ. પાની લે કર કે આઈ ઓર આપ સલ. કે નૂરાની ચેહરે કો ઓર મુબારક હાથોં કો ધોને લગી, આપ સલ. ને હઝરત ઝૈનબ રદિ. કો ફરમાયા, અય મેરી બેટી! તૂ અપને અબ્બા કે મગ્લૂબ ઓર ઝલીલ હોને કા ખૌફ મત કર.

અરે! કભી તો મક્કાવાલે આપ સલ. કો પથર મારતે થે, જિસકી વજહ સે આપ સલ. કે પૂરે બદન મુબારક સે ખૂન નિકલતા થા, ઈસી તરહ એક મરતબા જબ આપ સલ. તવાફ કર રહે થે, તો અબૂજહલ, ઉકબા, ઉમય્યહ યહ સબ હતીમ મેં બેઠે હુવે થે, આપ સલ. કો બહોત બુરે બુરે અલ્લાહ કેહ રહે થે, તવાફ કે તીન ચક્કર મેં એસા હી હુવા, તીસરે ચક્કર મેં આપ સલ. ઉનકે સામને ઠહર ગએ ઓર મક્કાવાલોં કી ભલાઈ ચાહતે હુવે ઈર્શાદ ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા કી કસમ! અગર તુમ રૂક નહી જાઓગે યઅની એસી બુરી બાતેં બોલના બંદ નહી કરોગે તો તુમ પર અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ જલ્દી ઉતરેગા.

યહ ભી એક બહોત બડી ખૈરખવાહી કી બાત થી કે વહ લોગ અગર નખી સલ. કી બેઅદબી કરને સે રૂક નહી ગએ તો અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ ઉન પર ઉતરેગા, ઈસી લિએ ઉનકો એસી બેઅદબી કરને સે રોકા થા, તાકે વહ લોગ અઝાબ સે બચ જાએ, આપ સલ. કી ઝુબાને મુબારક સે ઈસ તરહ કી બાત સુન કર વહ સબ કાંપને લગે, ફિર આપ સલ. ઘર કે લિએ રવાના હો ગએ, હઝરત ઉખ્માન રદિ. આપ સલ. કે પીછે

પીછે ચલે તો ઉસ મોકે પર નબીએ કરીમ સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા: ખુશખબરી સુનો! અલ્લાહ તઆલા યકીનન અપને દીન કો ગાલિબ કર કે રહેંગે, અપની બાત કો અલ્લાહ તઆલા પૂરી કર કે રહેંગે, અપને દીન કી મદદ કરકે રહેંગે, ખૈર યહ તો નબીએ કરીમ સલ. કે ઉંચે અખ્લાક કી બાત હય કે ઐસે તકલીફ દેનેવાલે દુશ્મનોં કે લિએ ભી આપ સલ. હિદાયત કી, ઈમાન કી દુઆઓં કરતે થે.

સૂરએ અલક કી આખરી આયત કા મઝમૂન:

જબ બાત નિકલી હય તો મેં બતલા હી દૂં, કે સૂરએ અલક કી આખરી આયત મેં અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હુંચ:

[પારૃ ૩૦: સુરૃ ઈલક: આયત ૧૯]

યઅની યહ દુશ્મન આપકે ખિલાફ કુછ ભી કરે, આપ ઉસકી ઝર્રા બરાબર ભી પરવાહ ન કીજિયે, આજ આપ ને બિલકુલ ઉનકી બાત નહી માની, આઈન્દહ ભી આપ ઉનકી બાત કો બિલકુલ ન માને, ઔર સજદહ કીજિયે, યઅની નમાઝ બરાબર પઢતે રહે ઔર અલ્લાહ તઆલા કી નઝદીકી હાસિલ કરતે રહે.

હદીષ શરીફ મેં આતા હય કે બંદા જબ સજદહ મેં હોતા હય તો અલ્લાહ તઆલા કે બહુત નઝદીક હોતા હય, ઈસસે એક બાત યહ ભી મઅલૂમ હુઈ કે સજદહ કરના, નમાઝ પઢના અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક પહુંચને કા બેહતરીન ઝરિઆ હય.

એક મસ્અલા ભી સુન લીજિયે ઈસ આયત કો પઢને

और सुनने वाले पर सजदअे तिलावत वाजिब हय, आप सल. से ँस आयत पर सजदअे तिलावत करना षाबित हय.

सजदह और दुआ:

हदीष शरीफ में यह भी आया हय के सजदह में बहुत दुआ किया करो, ँस लिअे के सजदह की हालत में जो दुआ की जाती हय, वह कबूल होती हय, ँससे मअलूम हुवा के नइल नमाजों में सजदह की हालत में दुआ कर सकते हंय; लेकिन जो दुआओं कुर्आन और हदीष में आँ हंय, वही दुआओं, वही अल्लाह के साथ अरबी जुबान में मांगे, तो ँन्शाअल्लाह अल्लाह तआला के यहां कबूल होगी; लेकिन यह बात षास ध्यान में रहे के इर्ल नमाजों के सजदह में दुआ न करें और नइल नमाजों में भी उर्दू, गुजराती, अंग्रेज में दुआओं न मांगें.

ँस पूरे बयान का षुलासा यह हय के तीन नसीहतें नबीअे करीम सल. ने इरमाँ:

اتق الله حيث ما كنت

जहां रहो अल्लाह से डरो.

و اتبع السيئة الحسنة تمحوها

हर बुराँ के बाद कोँ न कोँ काम नेकी का कर लो, अल्लाह तआला उस बुराँ को मिटा देंगे.

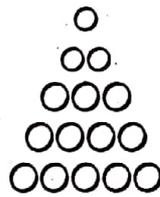
خالق الناس بخلق حسن

लोगों के साथ अच्छे अप्लाक के साथ रहो.

ँन तीन सिक्षात पर जो मुसलमान अमल करेगा ँन्शाअल्लाह अल्लाह तआला दुन्या और आपिरत में उसको

ઈચ્છત સે માલામાલ ફરમાએગે. અલ્લાહ મુઝે ભી અમલ કી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન

وَأَخِرُ دَعْوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ -
 رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ وَتَبَّ عَلَيْنَا يَا مَوْلَانَا إِنَّكَ
 أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ
 سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

મસ્જિદ કે ઉદ્ઘાટન
કે મોકે પર

ઇસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતેં

- * હમ જબ કોઈ અમલ કરે, કોઈ નેક કામ કરે, ઉસ અમલ કે બાદ બેફિક ન હો જાએ, બંલે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરે કે અલ્લાહ તઆલા હમારે ઇસ અમલ કો કબૂલ ફરમાએ, ઉસકી દુઆ કરને કી જરૂરત હય.
- * પકકા મુસલમાન વહ હય કે જો અપને હાથ સે, અપને કામ સે, દૂસરે મુસલમાન કો સલામત રખે, કિસીકો તકલીફ ન પહોંચાએ, વહ મુસલમાન હય.
- * આજ બહોત દુખ સે વહ બાત અર્ઝ કર રહા હૂં કે હમારા નામ પાસપોર્ટ મેં, આઈડન્ટી કાર્ડ મેં મુસલમાનોવાલા હય ઔર હમ અપને આપકો મુસલમાન કેહતે હંય, લેકિન હમ કુર્આન ઔર હદીથ કી રોશની મેં અપની જિંદગી કો ઉઠા કર દેખે, શાયદ હમ અપને આપકો મુસલમાન કેહવાને કે લાયક નહીં હય, હમારી એસી જિંદગી હો ચુકી હય.
- * ફરમાયા: કે જિન દો રકઅતોં પર આસ્માન સે તીન તીન હઝાર ફરિશ્તે ઉતરતે થે, વહ નમાઝ અલ્લાહ તઆલા કી નુસ્રત, અલ્લાહ તઆલા કી મદદ, અલ્લાહ તઆલા કી રહમત કો મુતવજજેહ કરને કા જિરયા બને, જેસે સજદે બદર કી રાત મેં નબીએ કરીમ સલ. ને કિએ થે, આજ મસ્જિદે ઉસકે લિએ તરસ રહી હંય, ઇસ લિએ જરૂરત હય કે હમ અપની નમાઝોં કો દુરૂસ્ત કરેં, અપની નમાઝોં કી ઇસ્લાહ કરેં, હમ બચપન સે નમાઝ પઢતે આ રહે હંય, પતા નહીં હમારી નમાઝ કેસી હય?
- * બહોત દુખ હય કે અલ્લાહ તઆલા કે ઘર મેં હમારે મોબાઇલ કી ઘંટિયાં બજતી હય ઔર દૂસરા અફસોસ ઇસ બાત કા હય કે હમારે મોબાઇલ કી ઘંટિયાં ફિલ્મી ગાનોં કે અંદાઝ પર હોતી હંય, સબ નિચ્ચત કરો કે ઇન્શાઅલ્લાહ **simple ringtone** ડાલેંગે, આજ હી ઇસકો બદલો ઔર એસી **Ringtone** ડાલો કે જિસમેં મ્યૂઝિક ન હો
- * મસ્જિદેં વેરાન હોગી તો જિંદગિયાં વેરાન હો જાએગી, ઔર આબાદિયાં વેરાન હો જાએગી, અલ્લાહ તઆલા હમારી મસ્જિદ કો, હમારી જિંદગી કો હમેશા આબાદ ઔર શાદાબ રખે.

મસ્જિદ કે ઈફતિતાહ કે મોકે પર

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَشَفِيعَنَا وَحَبِيبَنَا وَآمَانًا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ صَلَّى اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَذُرِّيَّتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَأَهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا..... أَمَا بَعْدُ!

فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ○ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
 إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ
 الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا
 مِنَ الْمُهْتَدِينَ. [પાર ૧૦: સુર ૧૦૧: આય ૧૮]

قال النبي ﷺ: من بنى مسجدا لله تعالى بنى الله له بيتا في الجنة.

[مسلم شريف، حديث نمبر: ۵۳۳]

તર્જુમા: જિસ આદમી ને અલ્લાહ કે લિએ મસ્જિદ બનાઈ,

अल्लाह तआला उसके लिये जन्नत में घर बनाओगे.

मुसलमानों को पहले किस चीज की किक करनी चाहिए?

आज आपकी बस्ती के लिये और यहां के रहनेवालों के लिये बडा भुशी का मोका हय के अहम दीनी जरूरत मस्जिद की तअमीर का काम मुकम्मल हुवा, और आज इस मस्जिद का इकतितहा हो रहा हय, मुसलमानों! मस्जिद हमारी अहम जरूरत हय, मुसलमान दुन्या में जहां भी रहे अपने मकान से पहले मस्जिद को बनाने का किक करे, भूद नबीअे करीम सल. जब मदीना मुनव्वरह तशरीफ ले गये, हिजरत हुइ, तो मदीना जाने के बाद आप सल. ने सबसे पहले मस्जिद बनाई, जब आप सल. मदीना पहुंचे तो चंद दिन आप कुबा में रहे, और यहां मस्जिद की बुन्याद रखी, फिर मदीना शहर पहुंच कर हजरत अबू अैयूब अन्सारी रहि. के मकान पर आप सल. ने कयाम इरमाया, इस दौरान मस्जिदे नबवी का काम शुरू हुवा, गोया नबीअे करीम सल. ने अपने लिये मकान को बाद में तअमीर इरमाया, पहले मस्जिद की तअमीर इरमाई, यह अमल भूद बतलाता हय के मुसलमान को सबसे पहले मस्जिद की किक करनी चाहिये.

इस दुन्या की इब्तिदा का'बा से:

आज पूरी दुन्या में जितनी भी मस्जिदें हंय, उसमें असलं और अव्वल का'बा हय, बाकी पूरी दुन्या की मस्जिदें का'बा की शाभें हंय, तफ्सीर की किताबों से पता चलता हय के इस जमीन के बनने से पहले पानी ही पानी था, अल्लाह

તઆલા ને અપની કુદરત સે પાની મેં એક હરકત પૈદા ફરમાઈ, જિસકી વજહ સે એક બુલબુલા તૈયાર હુવા, જિસકો હમ ગુજરાતી મેં “પરપોટા” કેહતે હંચ, ઈસી બુલબુલે કો અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે મિટ્ટી સે બદલ દિયા, ઔર ઈસ પેહલી મિટ્ટી સે પૂરી દુન્યા કી ઝમીન બનાઈ ગઈ, ઔર આપકો તઅજ્જુબ હોગા કે પાની પર સબસે પેહલે બુલબુલા જહાં તૈયાર હુવા ઔર ઉસમેં સે સબસે પેહલે ઝમીન જહાં બની ઈસી ઝમીન કો ફૈલા કર અલ્લાહ તઆલા ને પૂરી દુન્યા કી ઝમીન બનાઈ, ગોયા ઈસ દુન્યા કી ઈબ્તિદા કા’બા સે હુઈ, અલ્લાહ તઆલા કે ઘર સે હુઈ, ઈસકા તફ્સીલી વાકિઅહ હય ઈન્શાઅલ્લાહ કિસી દૂસરે મોકે પર અર્ઝ કરુંગા.

કા’બતુલ્લાહ કી તઅમીર:

કા’બા શરીફ કી અલગ અલગ ઝમાને મેં અલગ અલગ હઝરત ને તઅમીર કી, હઝરત નૂહ અલ. કે ઝમાને કે તુફાન કે બાદ જબ હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને કા’બા શરીફ કી તઅમીર કી, આપકો મઅલૂમ હય કે કા’બા અલ્લાહ કા ઘર હય ઔર કા’બા બનાને કા હુકમ ભી અલ્લાહ તઆલા હી ને દિયા થા ઔર હુકમ ભી હય હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કો, આપ અંદાઝા લગાઈએ કે તમામ નબિયોં મેં, તમામ પયગમ્બરોં મેં, દૂસરા નંબર હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કા હય, ઈતને બડે પયગમ્બર કો અલ્લાહ તઆલા હુકમ દે કે મેરા ઘર બનાઓ, કા’બા શરીફ કી તઅમીર કરો, તો અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે, અલ્લાહ તઆલા કે નબી, અલ્લાહ તઆલા કા ઘર બના રહે હંચ. જિસકી લંબી તફ્સીલ હય, ઉસકા વાકિઅહ ભી ઈન્શાઅલ્લાહ

કભી અર્ઝ કરુંગા.

હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કી દુઆ હમારે લિએ એક સબક:

જબ અલ્લાહ તઆલા કા ઘર બન ચુકા તો ઉસ મોકે પર હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને કુછ દુઆએ માંગી, વહ દુઆએ અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મજીદ મેં નકલ ફરમાઈ હંચ, ઓર યહ હમારી ઝિંદગી કે લિએ બડા સબક હય, નસીહત હય, એક દુઆ યહ માંગી.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا
إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ [પારૅ: ૧: સુરૅ બકરૅ: આયત ૧૨૮]

પેહલી દુઆ યહ માંગી કે અય અલ્લાહ! મેં ને આપકા ઘર બનાયા, આપકે હુકમ સે, લેકિન મેરી ઈસ ખિદમત કો આપ કબૂલ ફરમા લીજીએ.

નેક અમલ કે બાદ ડરતે રહના ચાહિયે:

એક નબી, એક પયગમ્બર, જિનકી નિયત મેં હમ કોઈ શક નહી કર સકતે કે ઉસમેં કોઈ રિયાકારી હો, દિખલાવા હો, જિનકી નિયત ઈખ્લાસ સે ભરી હુઈ હય ઓર ઉન્હોંને અલ્લાહ તઆલા કા ઘર અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે બનાયા, લેકિન ઘર બનાને કે બાદ ડર ડર કે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કર રહે હંચ, કે અય અલ્લાહ! આપ મેરી ઈસ ખિદમત કો કબૂલ ફરમા લીજીએ, આપકા ઘર બનાયા, કા'બતુલ્લાહ બનાયા, ઈસ અમલ કો અપની રઝા કા ઝરિઆ બના દીજિયે.

ઈસસે માલૂમ હોતા હય કે હમ જબ કોઈ અમલ કરે, કોઈ નેક કામ કરે તો ઉસ અમલ કે બાદ બેફિક ન હો જાએ,

બલ્કે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરે કે અલ્લાહ તઆલા હમારે ઈસ અમલ કો કબૂલ ફરમાએ, આજ યહ દુઆ કરને કી જરૂરત હય.

કોઈ ભી અમલ હો, હમ નમાઝ પઢે, ઝકાત અદા કરે, ખૈરાત કરે, વહ નેકી અલ્લાહ તઆલા કે દરબાર મેં કબૂલ હો જાએ, અલ્લાહ તઆલા ઉસકો કબૂલ ફરમા લે, ઉસકે લિએ હમેં ડરતે રેહના ચાહિયે, યહ હઝરત ઈબ્રાહીમ સલ. કે અમલ સે હમકો સબક મિલા, ઈસ લિએ કે કોઈ ભી અમલ જબ તક અલ્લાહ તઆલા કબૂલ ન કરે, વહાં તક વહ અમલ જન્નત મેં લે જાને કા ઝરિઆ નહી બન સકતા.

હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કી ઈસ દુઆ ને હમકો સબક સિખલા દિયા કે કા'બા શરીફ જૈસા મુબારક અમલ કર કે ભી જબ અલ્લાહ તઆલા કે નબી, અલ્લાહ તઆલા કે સામને રો રહે હંચ, તો હમકો તો હર અમલ કે બાદ દુઆ કરની ચાહિયે, ઈસ લિએ મેં તમામ હઝરાત સે અર્ઝ કરુંગા, જિસને મસ્જિદ કી તઅમીર મેં જિસ તરહ કા ભી હિસ્સા લિયા હય, અપના વકત લગાયા હય, અપની કોશિશ લગાઈ હય વહ અલ્લાહ તઆલા કે સામને દુઆ કરે કે અલ્લાહ તઆલા ઈસ અમલ કો કબૂલ ફરમા લે.

હઝરત મુક્તી મરગૂબ સાહબ લાજપૂરી રહ. કા અજીબ વાકિઅહ:

હમારે યહાં સુરત જિલ્લા મેં લાજપૂર એક મશહૂર ગાંવ હય, ઉસ ગાંવ મેં એક બહોત બડે અલ્લાહ કે વલી રેહતે થે, ઉનકા નામ હય હઝરત મુક્તી મરગૂબ સાહબ લાજપૂરી રહ.

હમારે જામિઅહ ડાબેલ મેં કુછ વકત કે લિએ મુહતમિમ કી ખિદમત ભી અંજામ દી ઓર બર્મા મેં ઉનકી બડી ખિદમાત રહી હય, ઉનકે પોતે યહાં બાટલી મેં ઉનહી કે નામ સે હય.

હઝરત મુફ્તી સાહબ રહ. ને અપની ઝિંદગી મેં લાજપૂર ગાંવ મેં એક મસ્જિદ બનાઈ, ઉસ પુરાની મસ્જિદ મેં અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કઈ મરતબા બયાન કરને કા મોકા મિલા, બહોત હી પુર સુકૂન નૂરાનિયત ઓર રૂહાનિયતવાલી મસ્જિદ થી, ગોયા હઝરત મુફ્તી મરગૂબ સાહબ રહ. ઉસ મસ્જિદ કે બાની હુવે આપકી મેહનતોં ઓર ફિકોં સે મસ્જિદ કી નઈ તઅમીર હુઈ, ઝાહિર બાત હય ઈતની બડી મજબૂત મસ્જિદ બનાના બડા મેહનત કા કામ હય, લોગોં કી જૈબ સે પૈસે નિકલવાના ફિર ચંદા કર કે સહીહ તરતીબ સે મસ્જિદ બનવાના એક બડા કામ હય, હઝરત મુફ્તી સાહબ રહ. ઓર ઉનકે સાથિયોં ને બડી મેહનત સે મસ્જિદ બનવાઈ, હિસાબાત ભી બરાબર રખ્ખે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કે નેક બંદે કિસી નેક અમલ કો કરને કે બાદ બેફિક નહી હો જાતે, બલ્કે ઉસ નેક અમલ કી મકબૂલિયત કે લિએ દુઆઓં કરતે હંય, ખૂદ હઝરત મુફ્તી સાહબ રહ. કો ભી બડા ફિક થા, અલ્લાહ તઆલા કી શાન દેખો, હઝરત મુફ્તી સાહબ રહ. કો એક બશારત મિલી, એક રોઝ ખ્વાબ મેં નબીએ કરીમ સલ. કી ઝિયારત નસીબ હુઈ, ૨૧/ ૨બીઉલ આખર ૧૩૫૦ હિજરી ૫/સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૧ ઈસ્વી સનીચર કે દિન સુબહ સાદિક કે વકત ખ્વાબ દેખા, લાજપૂર કી જામેઅ મસ્જિદ કે બરઆમદે મેં સંગે મરમર કે મુસલ્લે પર દાહની તરફ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને દો

રકઅત નમાઝ અદા ફરમાઈ, ઈસ ખ્વાબ સે હઝરત મુફ્તી સાહબ રહ. કો પૂરા યકીન હો ગયા કે યહ મસ્જિદ કી તઅમીર અલ્લાહ તઆલા કે યહાં કબૂલ હય, ઈસ લિએ કે અગર કબૂલ ન હોતી તો નબીએ કરીમ સલ. વહાં નમાઝ અદા ન ફરમાતે.

મદીના મેં કુછ મુનાફિકીન ને એક ઈમારત બનવાઈ ઔર ફિર નબીએ કરીમ સલ. સે ઈફતિતાહ કરાને કી દઅવત દેને આએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને મના ફરમા દિયા, આપ સલ. ઉસમેં તશરીફ ન લે જાવે.

હઝરત મુફ્તી સાહબ રહ. જબ નબીએ કરીમ સલ. કો ઉસમેં નમાઝ અદા ફરમાતે દેખા તો યકીન હો ગયા કે મેરી મસ્જિદ ઈખ્લાસવાલી હય, અલ્લાહ તઆલા કે યહાં મકબૂલ હય, ઈસ લિએ કે જિસને ભી ખ્વાબ મેં નબીએ કરીમ સલ. કો દેખા ઉસને હકીકત મેં આપ સલ. કો હી દેખા.

અભી કુછ વક્ત પેહલે જબ મસ્જિદ કી નઈ તઅમીર હુઈ તો ઉસ જગા કો જહાં ખ્વાબ મેં નબીએ કરીમ સલ. કો નમાઝ પઢતે દેખા થા ઉસ જગા પર અલગ રંગ કા પથર લગાયા ગયા હય ઔર ઉસકી યાદ બાકી રખી ગઈ.

તો અલ્લાહ કે નબી હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કે અમલ સે હમકો યહ તઅલીમ મિલતી હય કે હમ કોઈ અમલ કરે, સદકા, ખૈરાત, હજ, ઝકાત, નમાઝ, મસ્જિદ કી તઅમીર હર અમલ કે સાથ હમારી દુઆ હો.

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

અય અલ્લાહ! આપ હમારે અમલ કો કબૂલ ફરમા લીજિએ, આપ દુઆ કો સુનનેવાલે ઔર દિલ કી નિયત કો

ਜਾਨਨੇਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ।

ਫ਼ਰਤ ਈਬਰਾਹੀਮ ਅਲ. ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਦੁਆ:

ਫ਼ਰਤ ਈਬਰਾਹੀਮ ਅਲ. ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਦੁਆ ਯਹ ਮਾਂਗੀ, ਜਿਸਕੀ ਆਜ਼ ਮੁਝੇ ਔਰ ਦੁਨ੍ਹਾ ਕੇ ਫ਼ਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੋ ਜ਼ਰੂਰਤ ਫ਼ਯ.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ

[ਪਾਰੇ 15: ਸੂਰੇ ਬਨੀ ਈਸਰਾਇਲ: ਆਇਤ 40]

ਅਯ ਅਲਲਾਹ! ਆਪ ਫ਼ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਫ਼ਰਮਾਂਬਰਦਾਰ ਬਨਾ ਫ਼ੇਨਾ ਔਰ ਮੇਰੀ ਅਵਲਾਦ ਮੇਂ ਸੇ ਆਪਕੀ ਫ਼ਰਮਾਂਬਰਦਾਰ ਜਮਾਅਤ ਤੈਯਾਰ ਕਰ ਫ਼ੇਨਾ.

ਫ਼ਮਾਰਾ ਨਾਮ ਮੁਸਲਮਾਨਵਾਲਾ, ਲੇਕਿਨ ਜਿੰਦਗੀ ਉਸਕੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਫ਼ਯ:

ਮੇਰੇ ਬੁਝੁਗੋ! ਆਜ਼ ਬਛੋਤ ਦੁਖ ਸੇ ਯਹ ਭਾਤ ਅਰਜ਼ ਕਰ ਰਫ਼ਾ ਫ਼ੁੰ ਕੇ ਫ਼ਮਾਰਾ ਨਾਮ ਪਾਸਪੋਰਟ ਮੇਂ, ਆਈਡਨਟੀ ਕਾਰਡ ਮੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂਵਾਲਾ ਫ਼ਯ ਔਰ ਫ਼ਮ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੇਫ਼ਤੇ ਹੁੰਦੇ, ਲੇਕਿਨ ਫ਼ਮ ਕੁਰਆਨ ਵ ਫ਼ਫ਼ੀਥ ਕੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜਿੰਦਗੀ ਕੋ ਉਠਾ ਕਰ ਫ਼ੇਯੇ, ਸ਼ਾਯਫ਼ ਫ਼ਮ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੇਫ਼ਲਾਨੇ ਕੇ ਲਾਯਕ ਨਫ਼ੀ ਫ਼ਯ, ਫ਼ਮਾਰੀ ਐਸੀ ਜਿੰਦਗੀ ਫ਼ੋ ਯੁਕੀ ਫ਼ਯ.

ਮਫ਼ੀਨਾ ਪਾਕ ਮੇਂ ਨਬੀਐ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਕਾ ਮੁਭਾਰਕ ਜਮਾਨਾ ਫ਼ਯ ਔਰ ਫ਼ੁਜ਼ੂਰ ਸਲ. ਕੇ ਮੁਭਾਰਕ ਜਮਾਨੇ ਮੇਂ ਐਕ ਆਫ਼ਮੀ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਫ਼ਯ ਅਭੁਲਲਾਹ, ਲੇਕਿਨ ਅਲਲਾਹ ਤਅਾਲਾ ਨੇ ਉਸਕੇ ਲਿਐ ਫ਼ਰਮਾ ਫ਼ਿਯਾ ਕੇ ਯਹ ਜੁਠਾ ਫ਼ਯ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਫ਼ੀ ਫ਼ਯ.

ਕਯਾ ਖ਼ਯਾਲ ਫ਼ਯ ਸਿਰ੍ਹਿ ਅਭੁਲਲਾਹ ਨਾਮ ਰਖ਼ਨੇ ਸੇ ਈਨਸਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫ਼ੋ ਜ਼ਾਤਾ ਫ਼ਯ? ਯਹ ਮੁਨਾਫ਼ਿਕ ਥਾ ਭਲਕੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਕੋਂ ਕਾ ਸਰਦਾਰ ਥਾ, ਔਰ ਨਾਮ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੈਸਾ ਫ਼ਯ.

ઈમાન કા ખુલાસા:

ખૂબ અચ્છી તરહ સમઝ લો, ઝુબાન સે કલિમએ શહાદત પઢ લેં ઓર દિલ મેં ઉસકા યકીન રખેં, દિલ સે ઉસકો માનેં કે

اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمداً عبده ورسوله

મેં ગવાહી દેતા હું કે અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં ઓર હઝરત મુહમ્મદ સલ. અલ્લાહ તઆલા કે બંદે ઓર સચ્ચે રસૂલ હંચ, ઉસકે સાથ હમારે તમામ અકાઈદ સહીહ હો, અલ્લાહ તઆલા પર, તમામ રસૂલોં પર, તમામ ફરિશ્તોં પર, તમામ આસમાની કિતાબોં પર, ક્યામત પર, જન્નત ઓર જહન્નમ પર હમારા ઈમાન કા હોના જરૂરી હય, ફિર હમારી ઈબાદત, લેવડ દેવડ, મુઆશરત, અખ્લાક ઈસ્લામી કાનૂન કે મુતાબિક હો જાએ, યહ ઈમાન ઓર ઈસ્લામ કા ખુલાસા હય, ઈસકી પૂરી તફ્સીલ ઈન્શાઅલ્લાહ કિસી મોકે પર અર્ઝ કરુંગા.

પકકા મુસલમાન કોન?:

બુખારી શરીફ કી એક હદીષ મેં નબીએ કરીમ સલ. ને મુસલમાનોં કી એક નિશાની બયાન ફરમાઈ હય, મેરે ભાઈઓ! ઈસ મસ્જિદ કી નિસ્બત સે યહ હદીષ શરીફ અપની ઝિંદગી મેં લાને કી નિયત કર કે જાઓ, ઈન્શાઅલ્લાહ નબી સલ. કી ઝુબાન સે હમ મુસલમાન કેહલાને કે કાબિલ હો જાએંગે.

ઈર્શાદ ફરમાયા:

قال النبي ﷺ المسلم من سلم المسلمون من لسانه و يده.

મુસલમાન વહ હય કે જો અપને હાથ સે, અપને કામ

સે દૂસરે મુસલમાન કો સલામત રખે, કિસીકો તકલીફ ન પહોંચાએ, વહ મુસલમાન હય.

મેરે ભાઈઓ! હમ ધ્યાન કરે, સુબહ સે શામ તક, હમ અપની ઝુબાન સે કિતનોં કી ગીબત કરતે હંય, કિતનોં પર તોહમત લગાતે હંય, કિતનોં કો સતાતે હંય, અડોસ પડોસ, મુહલ્લેવાલે, ઉઠને બેઠનેવાલે, રિશ્તેદારોં કો હમ કિતની તકલીફ દેતે હંય, હમારે હાથ સે, હમારે કામ સે, હમ દૂસરોં કા નુક્સાન કરતે હંય, દૂસરોં કો તકલીફ દેતે હંય, ઈસ લિએ નિચ્ચત કર કે ઉઠો હમ હમારી ઝુબાન ઔર હાથ સે અમલ સે કિસીકો ભી તકલીફ નહી પહોંચાએંગે.

હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કી મુબારક દુઆ:

તો મેં આપકો સુના રહા થા કે હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને કા'બા કી તઅમીર કે વક્ત કુછ અહમ ઔર જરૂરી દુઆએ માંગી, જિસમેં હમારે લિએ બડી નસીહત હય, ઉસમેં એક તરફ ખુદ કે લિએદુઆ માંગી, અય અલ્લાહ તઆલા! આપ હમકો મુકમ્મલ આપકા ફરમાંબરદાર બના દીજિએ, મુકમ્મલ મુસલમાન બના દીજિએ, યહ બહોત બડી સમઝને કી બાત હય કે એક નબી જબ ખૂદ કે લિએ ઈસ્લામ પર ઈસ્તિકામત કી દુઆ માંગે તો હમકો તો અપને લિએ યહ દુઆ ઝયાદહ માંગને કી જરૂરત હય.

હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કી દૂસરી મુબારક દુઆ:

અય અલ્લાહ તઆલા! આપ મેરી અવલાદ મેં સે મુસલમાનોં કી આપકી ફરમાંબરદારોં કી બડી જમાઅત બના દીજિએ. યઅની ખુદ કી અવલાદ કે લિએ ભી ઈસ્લામ ઔર

इरमांवरदारी की दुआ मांगी, और साथ ही अक बाप अपनी अवलाह के लिये जो दुआओं मांग सकता हय, जो मांगनी याहिये, वह मांगी, उसमें अहम दुआ हय अपनी अवलाह के लिये इमान इस्लाम की ली हय.

हजरत अब्राहीम अल. की तीसरी मुबारक दुआ:

कुर्आन मज्जद में अल्लाह तआला ने हजरत अब्राहीम अल. की अक और दुआ ली बयान इरमां हय:

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ.

[पारह १३: सुरह अब्राहिम: आیت ४०]

तर्जुमा: अय मेरे रब! आप मुझे नमाज का इम करनेवाला बना दीजिये और मेरी अवलाह में से ली. अय हमारे रब! मेरी दुआ को कबूल कर लीजिये.

इससे मालूम हुवा के हम भूह नमाज के पाबंद बनें और हमारी अवलाह को नमाज का पाबंद बनाने की दुआ और मेहनत और कोशिश करें, हजरत अब्राहीम अल. ने जंगल में जब अपनी बीवी हजरत हाजरह रदि. को और दूध पीते बर्ये हजरत इस्माइल अल. को अल्लाह तआला के हुकम से छोडा था, उस वक्त की अक बात कुर्आन मज्जद में आई हय:

رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْتِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ

وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ [पारह १३: सुरह अब्राहिम: आیت ३८]

तर्जुमा: अय हमारे रब! इस लिये ताके वह नमाज का इम करें, फिर लोगों के दिलों को आप कर दीजिये के उनकी

તરફ માઈલ હોં ઓર ઉન્હેં રોઝી દીજિયે ફલોં કી તાકે વહ શુક અદા કરેં.

દેખો! ઈતની બડી કુર્બાની અલ્લાહ તઆલા કે નબી ઓર ઉન્હેં ઘરવાલોં ને ઈસ લિએ દી તાકે નમાઝ કા માહોલ કાઈમ હો જાએ ઈસ લિએ ઈસ બાત કા ફિક્ક કરો કે હમારે બચ્ચે હમારે બડે મર્દ ઓરત સબ નમાઝી બન જાએં.

માઝી કરીબ સે ગુજરાતવાલોં કી ખૂબી:

બહોત સારે અલ્લાહ કે નેક બંદોં કી બાત નકલ કરતા હું કે ગુજરાતવાલે જહાં ભી ગએ, મસ્જિદ, મદ્રસા, કબ્રસ્તાન બનાને કી સબસે પેહલી ફિક્ક ઉન્હોંને કી ઓર સાથ હી વતન હિંદુસ્તાન સે તઅલ્લુક ભી બાકી રખા, ઉલમા સુલહા સે તઅલ્લુક બાકી રખા.

લેકિન ગુજરાતી હું ઈસ લિએ ઈસમેં એક બાત બઢા કર અર્ઝ કર દું, બુરા લગે તો મુઆફ કરના, મસ્જિદ, મદ્રસા કે ઓહદોં કો અલ્લાહ તઆલા કે દીન કી ખિદમત કા હિસ્સા સમઝો, ઉસકો લડાઈ ઝગડે કા ઝરિઆ ન બનાઓ.

સાથ મેં કુછ જગા એક ઓર દૂસરી આદત ભી હય કે મસ્જિદ કે બાહિર બેઠ કર મેહફિલેં લગાના યહ ભી હમારે લોગોં કી આદત રહી હય, ઈસસે મસ્જિદ કી બેઅદબી હોતી હય, ઈસસે ભી બચના ચાહિયે.

હમારી નસલોં મેં દીન બાકી રહે ઉસકી હમેં ફિક્ક કરની ચાહિયે:

મેરે ભાઈઓ! હમારી આનેવાલી નસલોં મેં ઈમાન બાકી રહે, ઈસ્લામ બાકી રહે, દીન બાકી રહે, ઉસકી હમ લોગ

ફિક કરે, યહ મુબારક દુઆ હય જો હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને કા'બા કી તઅમીર કે મોકે પર અલ્લાહ તઆલા સે માંગી થી. યહ હમકો ઈસી બાત કા સબક દેતી હય.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ
[પાર ૧૫: સુરો બની આસ્રાઈલ: આયત ૮૦]

અય અલ્લાહ! તૂ હમ્ને ભી કામિલ, મુકમ્મલ મુસલમાન બના દે ઔર હમારી આનેવાલી નસલોં મેં મુસલમાનોં કી એક જમાઅત બના દે.

મેં તમામ હઝરાત કો મુબારકબાદ દેતા હું, માશાઅલ્લાહ આપ હઝરાત ને બડી મેહનત સે ઈસ મસ્જિદ કો તઅમીર ક્રિયા, અલ્લાહ તઆલા હર એક કી કુર્બાની કો કબૂલ ફરમાએં, ઈસકા બેહતરીન બદલા દુન્યા ઔર આખિરત મેં અતા ફરમાએં.

હમ મસ્જિદ કો આબાદ કરનેવાલે બનેં:

અબ હમારી બડી ઝિમ્મેદારી હય મસ્જિદ કો આબાદ કરના, વરના કહી હમ ઈસ શઅર કે મિસ્દાક ન બન જાએં

મસ્જિદ તો બના દી શબબર મેં ઈમાં કી હરાતવાલોં ને

મન અપના પુરાના પાપી થા સાલોં મેં નમાઝી બન ન સકે

જરૂરત હય કે ઈસ મસ્જિદ કો હમ નમાઝ સે, તિલાવત સે, ઝિક સે, એઅતેકાફ સે આબાદ કરેં.

અલ્લામા ઈકબાલ રહ. ને ઈસી નિસ્બત સે યહ શઅર કહા થા:

મસ્જિદેં મરષિયા ખ્વાં હંય કે નમાઝી ન રહે

યઅની વહ સાહિબે અવસાફે હિજાઝી ન રહે

ફરમાયા: કે જિન દો રકઅતોં પર આસ્માન સે તીન તીન હઝાર ફરિશ્તે ઉતરતે થે, વહ નમાઝ અલ્લાહ તઆલા કી નુસ્ત, અલ્લાહ તઆલા કી મદદ, અલ્લાહ તઆલા કી રહમત કો મુતવજ્જેહ કરને કા ઝરિએ બને, જૈસે સજદે બદર કી રાત મેં નબીએ કરીમ સલ. ને કિએ થે, આજ મસ્જિદેં ઉસકે લિએ તરસ રહી હંચ, ઇસ લિએ જરૂરત હય કે હમ અપની નમાઝોં કો દુરૂસ્ત કરેં, અપની નમાઝોં કી ઇસ્લાહ કરેં, હમ બચપન સે નમાઝ પઢતે આ રહે હંચ, પતા નહી હમારી નમાઝ કૈસી હય.

હઝરત ઉખ્માન રદિ. કા વુઝૂ સિખાના:

હઝરત ઉખ્માન રદિ. કે દૌરે ખિલાફત મેં જબ કે વહ તિહાઈ દુન્યા કે બાદશાહ થે, ઉસ ઝમાને મેં ફરમાયા: કે પાની લાઓ, પાની મંગવાયા ઔર લોગોં કો જમા કર કે ફરમાયા: કે મેં તુમકો નબીએ કરીમ સલ. કૈસે વુઝૂ કરતે થે, ઉસકા તરીકા તુમકો સિખાતા હું, ફિર વુઝૂ કા મસ્નૂન તરીકા લોગોં કો બતલાયા, ઇસ લિએ અપની નમાઝોં કો ઠીક કરો, અપની નમાઝ કો દુરૂસ્ત કરો, યહ બહોત જરૂરી હય. ઇકબાલ સાહબ ફરમાતે હંચ:

રહ ગઈ રસ્મે અઝાં રહે ખિલાલી ન રહી

રહ ગયા ફલસફા તલકીને ગઝાલી ન રહી

કે અઝાન તો હોતી હય લેકિન વહ રૂહ જો હઝરત ખિલાલ રદિ. કી અઝાન મેં થી, જો લોગોં કે દિલોં કો હિલા દેનેવાલી થી, મોમિનોં કો મસ્જિદ મેં લાનેવાલી થી, આજ વહ રૂહ હમારી અઝાનોં મેં સે નિકલ ગઈ. ઇસ લિએ સહીહ અઝાન, સહીહ નમાઝ તમામ મસ્જિદોં મેં હોં યહ હમ સબકી

ઝિમ્મેદારી હય, અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઉસ ઘર કી કદરદાની કરને કી તૌફીક નસીબ ફરમાએ. ઇસ મસ્જિદ કો નમાઝ સે ઝિક સે, તિલાવત સે, એ'તેકાફ સે આબાદ કરને કી તૌફીક નસીબ ફરમાએ.

મસ્જિદ કા અદબ:

મેં ને જુમ્આ કે ખુત્બે મેં એક જુમ્લા કહા થા, વહ બાત ઝરા કડવી હય, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કે વાસ્તે આપકો અર્ઝ કર દૂં, મોબાઇલ કો મસ્જિદ મેં બંદ રખને કી આદત ડાલો, આજ કિતને દુખ કી બાત હય, એક મુસલમાન જબ કિસી કોર્ટ મેં જાતા હય, જજ કે સામને જાતા હય, તો વહ અપને મોબાઇલ કો બંદ કરતા હય, Switch off કરતા હય, ઉસકે લિએ એક બાર નહીં બાર બાર મોબાઇલ દેખેગા, ઇસ લિએ કે મોબાઇલ ચાલૂ રખેગા ઓર ઘંટી બજી તો ઉસકા જુમાના ભરના પડેગા.

મેરે ભાઈઓ! એક દુન્યા કે જજ કે સામને, હમ મોબાઇલ કી ઘંટી બજને નહીં દેતે, બહોત દુખ કી બાત હય કે અલ્લાહ તઆલા કે ઘર મેં હમારે મોબાઇલ કી ઘંટિયા બજતી હય ઓર દૂસરા અફસોસ ઇસ બાત કા હય કે હમારે મોબાઇલ કી ઘંટિયાં ફિલ્મી ગાનોં કે અંદાઝ પર હોતી હંય, સબ નિચ્ચત કરો કે ઇન્શાઅલ્લાહ Simple ringtone ડાલેંગે, આજ હી ઉસકો બદલો ઓર એસી Ringtone ડાલો કે જિસમેં મ્યૂઝિક ન હો.

આજ સે ચંદ સાલ પેહલે નબીએ પાક સલ. કે રોઝએ મુબારક પર જહાં સલામ પઢતે હંય, વહાં મ્યૂઝિક બજેગા, કોઈ

ખ્યાલ કર સકતા થા?

લેકિન આજ મુઝે કેહને દીજિયે, કે રોઝએ પાક પર સલામ પઠ રહે હંય ઓર વહાં મ્યૂઝિકવાલી ઘંટિયાં બજ રહી હંય, તવાફ કર રહે હંય ઓર તવાફ મેં ભી ઘંટિયાં બજ રહી હંય એસી ઘંટિયાં જિસમેં મ્યૂઝિક બજ રહા હય, ગાના બજ રહા હય, મસ્જિદ મેં હંય, દીન કી મેહફિલ મેં હંય, અરફાત મેં હંય, મિના મેં હંય, મુઝદલિફા મેં હંય ઓર વહાં મોબાઈલ કી ઘંટિયાં બજ રહી હંય, બતલાઓ અલ્લાહ કો કયા જવાબ દોગે? ઇસ લિએ એસી ગંદી ઓર શૈતાની આવાઝોં સે અલ્લાહ કે ઘર કો, રોઝએ મુબારક કો પાક રખો, અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઇસકી તૌફીક ઓર સઆદત અતા ફરમાએ, હમ સબકો મસ્જિદ સે તઅલ્લુક મજબૂત કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ, મસ્જિદેં આબાદ હોગી, તો ઝિંદગી આબાદ હોગી, મકાનાત આબાદ હોંગે, મોહલ્લે આબાદ હોંગે.

મસ્જિદેં વેરાન હોંગી તો ઝિંદગિયાં વેરાન હો જાએગી, ઓર આબાદિયાં વેરાન હો જાએગી, અલ્લાહ તઆલા હમારી મસ્જિદ કો, હમારી ઝિંદગી કો હંમેશા આબાદ ઓર શાદાબ રખે, ફિર સે મેં આપ સબકો મુબારકબાદી દેતા હું.

☆☆☆☆☆

आ'माल की कदर और कीमत

ईस बयान की पास पास बातें

- * जब किसी शहर के रहनेवाले लोग गुनाह करने पर उतर आते हंय, अल्लाह की नाइरमानी करने पर उतर आते हंय तो अल्लाह की पकड ली उस City शहरवालों पर बडी खतरनाक होती हय.
- * जो ली तकवीक़ किसी मुसलमान को पहोंयती हय वह उसके गुनाहों को मिटाने का जरिया बनती हय, अगर कांटा ली लग जाअे तो उसके लगने से ली उस आदमी के गुनाह मुआफ़ हो जाते हंय. (तिरमिज़ी बहवावा मआरिफ़ुल कुर्आन: २/४८५)
- * मेरी बेहनो! ईन बुरे हावात को अगर दूर करना हय तो उसका अेक ईलाज हय के हम अपने गुनाहों से तीबा कर ले, गुनाह को छोड दे, ईन्शाअल्लाह अल्लाह तआला हमारे हावात को अच्छा कर देंगे.
- * मेरी बेहनो! हदीथ में इरमाया जब जिना खुले आम होने लगे, तो अल्लाह तआला उस कोम में मोत को जियादह कर देते हंय.
- * हदीथ शरीक़ में इरमाया, रिशतेदारों के साथ अच्छे तरीके से रहोगे तो अल्लाह तुम्हारी उम्र में बरकत अता इरमाअेंगे, उम्र में बरकत होगी.
- * हदीथ में हुज़ूर सल. कसम जा कर इरमा रहे हंय के तुम लवी बात का नेक बात का हुकम करो और बुरी बात से रोको, वरना अल्लाह की कसम! तुम पर अज़ाब आअेगा और उस जमाने में हुआ करोगे तो अल्लाह तुम्हारी हुआ को ली कबूल नहीं करेंगे.
- * हदीथ में आता हय जब जूटी कसम जाई जाती हय तो अल्लाह का अज़ाब जल्दी जल्दी आता हय.

आ'माव की कदर और कीमत

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِیْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ
عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّاْتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ
اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُّضِلِّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا وَشَفِيْعَنَا وَحَبِيْبَنَا
وَاِمَامَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ صَلَوَاتُ اللّٰهِ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى
عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ وَذُرِّيَّاتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ
وَبَارِكْ وَسَلِّمْ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا كَثِيْرًا..... اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ○ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ○

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰى اٰمَنُوْا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوْا فَاَخَذْنَاھُمْ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ .

[पार १: सुर १ अरर: आर १११]

तरुमा: अगर अस्तीवाले धमान लाते और मुत्तकी अनते, तो
हम उन पर आस्मान और जमीन की अरकात ढोल देते
लेकिन उन्होंने जुहलाया, किर हमने उनको पकड लिया, उन

આ'માલ કી વજહ સે જો વહ કરતે થે.

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હંચ:

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ

الْيَمِّ شَدِيدٌ [પાર્શ્વ ૧૨: સુરો હુદ: આયત ૧૦૨]

તર્જુમા: ઓર ઈસી તરહ આપકે રબ કી પકડ હોતી હય, જબ વહ બસ્તિયો કો પકડતા હય જબ કે વહ ઝાલિમ હોતી હંચ, યકીનન ઉસકી પકડ દર્દનાક, સખ્ત હય.

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن

على ذلك لمن الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين.

મુસલમાન કે આ'માલ બહોત કીમતી હંચ:

એક મુસલમાન મર્દ હો યા ઓરત હો ઉસકી ઝિંદગી કે જો આ'માલ હંચ વહ આ'માલ બહોત કીમતી ઓર બહોત ઉચે દરજે કે હંચ, એક મુસલમાન કી ઝિંદગી જૈસી હોતી હય ઉસકા અષર પૂરે આલમ પર, પૂરી દુન્યા પર હોતા હય. અગર મુસલમાનો કી ઝિંદગી અચ્છી બન જાએ અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલ સલ. કી ફરમાંબરદારીવાલી બન જાએ, તો ઉસકા અષર પૂરી દુન્યા પર ઓર દુન્યા કી તમામ ચીજો પર પડતા હય, અગર મુસલમાન લોગ અલ્લાહ તઆલા કો રાઝી કર કે ઝિંદગી ગુઝારે અલ્લાહ કો ખુશ કર કે ઝિંદગી ગુઝારે તો દુન્યા મેં હાલાત ભી અચ્છે હો જાતે હંચ, દુન્યા મેં અમન, સુકૂન, ચેન, રાહત કા માહોલ બન જાતા હય ઓર અગર હમારે આ'માલ બુરે હો ગએ, ગંદે હો ગએ, અલ્લાહ કી નાફરમાનીવાલે હો ગએ, તો ઉસકા અષર પૂરી દુન્યા કે હાલાત પર પડતા હય.

पिछले दिनों आपके यहां कुछ हालात पड़े हुवे थे, उसीको सामने रख कर आज की मजलिस में कुछ बात अर्ज करनी हय.

जब अल्लाह के बंदे अल्लाह को राजी रखेंगे, अल्लाह को ખુश रखेंगे तो अल्लाह तआला हालात भी, माहोल भी अच्छा बना देंगे, सुकून होगा, येन होगा, अमन और अमान होगा, बरकत होगी, रहमत होगी और अगर हमारे हालात खराब हो गये, हमारे आ'माल बिगड गये तो उसका अखर दुन्या के हालात पर पडता हय के हम गुनाह करेंगे दुन्या से अमन और अमान खत्म होगा, बेयेनी, परेशानी, टेन्शन, उलजान का माहोल पैदा होगा.

हालात अपनी बह आ'मादियों की वजह से आते हंय:

कुर्आने पाक में अल्लाह तआला ईर्शाह इरमाते हंय:

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ

[पारह: १२: سورة هود: آیت १०२]

तर्जुमा: और इसी तरह आपके रख की पकड होती हय, जब वह बस्तियों को पकडता हय जबके वह जालिम होते हंय.

जब किसी शहर के रहनेवाले लोग गुनाह करने पर उतर आते हंय, अल्लाह की नाइरमानी करने पर उतर आते हंय तो अल्लाह की पकड भी उस City (शहर) वालों पर बडी खतरनाक होती हय.

إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ [पारह: १२: سورة هود: آیت १०२]

ईस आयत में बहोत भारी धमकी हय के अगर तुमने

અલ્લાહ કી નાફરમાની કી, ગુનાહ કરને પર ઉતર આએ ઓર શહર કે અંદર તુમને અલ્લાહ કો નારાઝ કરના શુરુ કર દિયા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ શહર કે રહેનેવાલોં કો બડે દર્દનાક, બડે સખ્ત અઝાબ મેં પકડ લેંગે.

નેક આ'માલ પર ઈન્આમ:

દૂસરી જગા કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હુંય

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ

અગર કિસી શહર કે રહેનેવાલે

أَمَنُوا

અલ્લાહ પર ઈમાન લાએ

وَاتَّقُوا

ઓર અલ્લાહ સેં ડર ડર કર ઝિંદગી ગુઝારે,

અલ્લાહ કી નાફરમાની ન કરે,

ગુનાહ ન કરે, હરામ કામ ન કરે તો

لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

અલ્લાહ આસ્માન સેં બરકતોં કે દરવાઝે ખોલ દેંગે,

ઝમીન સેં ભી અલ્લાહ બરકતોં કે દરવાઝે ખોલ દેંગે,

આસ્માન સેં રહમત કી બારિશ બરસેગી, ઝમીન સેં

રહમતવાલી ખેતિયાં ઉગેંગી, ઝમીન સેં ફલ ફૂટ મેવે ઉગેંગે,

ઝમીન પર તુમ્હારા કારોબાર, તુમ્હારા Business બહોત

અચ્છા ચલેગા; લેકિન યહ ઉસ વકત હોગા જબ ઝમીન પર

રહેનેવાલે, શહર મેં રહેનેવાલે, અલ્લાહ સેં ડરે, ગુનાહોં સે

બચે, અલ્લાહ કી નાફરમાની સેં બચે તો અલ્લાહ તઆલા

जमीन को बरकतवाली बना देंगे, अनाज और इल भूष उगेंगे, आस्मान से अल्लाह बरकत को बरसायेंगे, रहमतोंवाली बारिश होगी.

وَلَكِنْ كَذَّبُوا

लेकिन शहर के रहनेवालों ने अल्लाह की बात को ज़ुठलाया,
अल्लाह के नबी की बातों को ज़ुठलाया
शरीअत के हुकमों को छोड़ दिया
और गुनाह करने पर उतर आये

فَأَخَذْنَاَهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ.

तो उनके गुनाहों की वजह से अल्लाह उनको अजाब में पकड़ लेंगे, अल्लाह की पकड़ उन पर आयेगी, बरकत खत्म हो जायेगी, कारोबार में से बरकत उठ जायेगी और पौड़ और दर का माछोल पैदा हो जायेगा.

इस लिजे यह जो डालात आते हंय, यकीन मानो के उसका अेक सखब हमारे गुनाह हंय, हम अल्लाह की नाइरमानी करेंगे, अल्लाह को नाराज करेंगे तो इर जमीन पर अल्लाह अैसे डालात पैदा करेंगे.

इदीष की रोशनी में मुसीबत डालात की वजह से आती हय:

इदीषे पाक में आता हय:

इजरत अली रदि. की इदीष हय, नबीअे करीम सल. ने ईशाद इरमाया: अय अली! में तुमको बतलाउ के कोई बीमारी आ जाअे या दुन्या में कोई मुसीबत पड़ोये वह गुनाहों की वजह से हय, तुम्हारे बुरे आ'माल की वजह से

हय.

अेक हदीष में हय:

عن ابي موسى ان رسول الله ﷺ قال لا تصيب عبدا نكبة
فما فوقها و ما دونها الا بذنب و ما يعفوا اكثر.

हजरत अबूमूसा रदि. इरमाते हंय के रसूलुल्लाह सल.
ने इरमाया के: बंदे पर जो कोठ हडकी या सप्त मुसीबत आती
हय तो वह उसके गुनाह का नतीजा होती हय, और बहोत से
गुनाहों को तो अल्लाह तआला मुआइ इरमा देते हंय.

दूसरी अेक हदीष में हय:

ما من مصيبة تصيب المسلم الا كفر الله بها عنه حتى
الشوكة يشاكها.

जो भी तकलीफ किसी मुसलमान को पहुँचती हय वह
उसके गुनाहों को मिटाने का जरिया बनती हय, अगर कांटा
भी लग जाये तो उसके लगने से भी उस आदमी के गुनाह
मुआइ हो जाते हंय.

(तिरमिजी बहवाला मआरिफुल कुर्आन: २/४८५)

अेक रिवायत में हय के अगर किसी मुसलमान ने किसी
चीज को लेने के लिये अपने जैब में हाथ डाला और वह चीज
नहीं मिली उसके बाद दूसरे जैब में हाथ डाला, उतनी तकलीफ
पर भी अल्लाह तआला उसके गुनाहों को मुआइ करता हय.

हजरत अबूमूसा अशअरी रदि. की रिवायत हय के
रसूलुल्लाह सल. ने इरमाया: बंदे को जो ठोकर लगती हय या
उससे कम या ज्यादा मुसीबत आती हय वह गुनाह की
वजह से होती हय और कितने सारे गुनाह तो अल्लाह

તઆલા મુઆફ ફરમા દેતે હય.

દેખો! હદીષ મેં કિતની ઝબરદસ્ત બાત હુઝૂર સલ. ને ઇર્શાદ ફરમાઈ કે કોઈ બીમારી આ જાએ, કોઈ અઝાબ આ જાએ યા દુન્યા મેં કોઈ મુસીબત આ જાએ તો વહ તુમ્હારે ગુનાહોં કી વજહ સે હય, ઇસ લિએ જબ હમારે ગુનાહ ઝયાદહ હો જાતે હંય તો મુસીબત કા આના શુરૂ હો જાતા હય, મુસીબતેં આતી હંય, પરેશાનિયાં આતી હંય.

મેરી બેહનો! ઇન બુરે હાલાત કો અગર દૂર કરના હય તો ઉસકા એક ઇલાજ હય કે હમ અપને ગુનાહોં સે તૌબા કર લે, ગુનાહ કો છોડ દે, ઇન્શાઅલ્લાહ, અલ્લાહ તઆલા હમારે હાલાત કો અચ્છા કર દેંગે.

હઝરત અસ્મા રદિ. કા આપ સલ. કી મુહબ્બત મેં માર ખાના:

હદીષ મેં આતા હય, હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. કી બેટી, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી સાલી, હઝરત આઈશા રદિ. કી બહન હઝરત અસ્મા રદિ. બહોત અજીબ કુર્બાનીવાલી ઔરત હય, યહ એસી લડકી હય જિસને અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. કે ખાતિર માર ખાઈ હય.

હુઝૂર સલ. જબ હિજરત કે લિએ રવાના હુવે તો મક્કા મેં એક ગાર હય જિસકો “ગારે ષૌર” કેહતે હંય, વહાં હુઝૂર સલ. ત્રીન દિન છુપ ગએ થે, હિજરત કે લિએ રવાનગી કે વકત હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. કી બડી બેટી ઔર હઝરત આઈશા રદિ. કી બહન હઝરત અસ્મા રદિ. ને સફર કે લિએ નાશતા તૈયાર ક્રિયા ઔર અપના એક કપડા જો વહ કમર પર

બાંધી થી, ઉસકો ફાડ દિયા ઉસકે દો ટુકડે કર દિએ, એક ટુકડે સે નાશતા બાંધ દિયા ઓર દૂસરે ટુકડે સે પાની કા બરતન બાંધા, ઈસ તરહ કે કપડે કો જો કમર પર બાંધ દિયા જાવે ઉસકો અરબી મેં “નિતાક” કેહતે હંચ ઓર ઈસી કુર્બાની કે બાદ હઝરત અસ્મા રદિ. કા લકબ “ઝાતુન્નિતાકયન” મશહૂર હો ગયા, હઝરત અસ્મા રદિ. ફરમાતી હંચ કે આપ સલ. કી રવાનગી કે બાદ મક્કા કે કુછ કાફિર લોગ હમારે ઘર આએ, ઉનમેં અબૂજહલ ભી થા, ઉન્હોંને આ કર પૂછા કે તુમ્હારે અબ્બા કહાં હય? તો હઝરત અસ્મા રદિ. ને જવાબ દિયા કે અલ્લાહ તઆલા કી કસમ! મુઝકો માલૂમ નહી હય, ઉસ પર અબૂજહલ ને હઝરત અસ્મા રદિ. કો ઈતના ઝોર સે તમાંચા મારા કે હઝરત અસ્મા રદિ. કે કાન કી બાલી (Earring) ગિર ગઈ.

યહ હઝરત અસ્મા રદિ. જિન્હોંને અપને કમર કા કપડા ફાડ દિયા, માર ખાઈ, ઐસી કુર્બાની દેનેવાલી ઓરત.

ઉનકે બારે મેં હદીષ મેં આતા હય ઉનકે સર મેં દર્દ હોને લગા, તો દોનોં હાથ અપને સર પર રખે ઓર કેહને લગી યહ જો મેરા દર્દ હો રહા હય યહ મેરે ગુનાહોં કી વજહ સે હય, મુઝસે કોઈ ગુનાહ હો ગયા હોગા જિસકી વજહ સે મેરે સર મેં દર્દ હો રહા હય.

અલ્લાહ કે નબી કે ખાતિર જિસને માર ખાઈ; લેકિન કિતની અજીબ ઓરત હય કે સર મેં દર્દ હો રહા હય તો સર પર હાથ રખ કર બોલતી હય કે યહ દર્દ મેરે ગુનાહોં કી વજહ સે હો રહા હય.

ઇસસે યહ બાત સમઝ મેં આઈ કે જબ ગુનાહ હોતે હંચ, અલ્લાહ કી નાફરમાની હોતી હય તો અલ્લાહ તઆલા મુસીબત કો ભેજતે હંચ, આફત કો ભેજતે હંચ; ઇસ લિએ તકલીફ આવે તો ફોરન અલ્લાહ કે સામને મુઆફી માંગને મેં લગ જાઓ.

એક અજબ હદીષ:

મેં એક અજબ હદીષ આપકો સુનાતા હું, હદીષ શરીફ મેં આતા હય જબ ઝિના કા કામ આમ હોને લગતા હય, ઝિના હો રહા હય, મર્દ ઓરત ઝિના મેં મુબતલા હય, વ્યાજ આમ હો જાએ, લોગ વ્યાજ લે ઓર વ્યાજ દે, જબ વ્યાજ આમ હોતા હય, ઝિના ઝયાદહ હોને લગતા હય તો સમઝો કે ઉસ કોમ કે લોગોં ને અપને આપકો અલ્લાહ કે અઝાબ કે લિએ તૈયાર કર લિયા.

યહ દો ચીઝેં ઝિના ઓર વ્યાજ (Interest) જબ કિસી કોમ મેં ઝયાદહ હો જાએ તો ઉસ કોમ કે લોગોં ને અપને આપકો અલ્લાહ કે અઝાબ કે લિએ તૈયાર કર લિયા, વહ ખૂદ અલ્લાહ કે અઝાબ કો બુલા રહે હંચ.

આમ ઝિના કી એક સઝા:

મેરી દીની બેહનો! હદીષ મેં આતા હય જબ ઝિના Open (ખુલ્લમ ખુલ્લા) હોને લગે તો અલ્લાહ તઆલા તાઉન યઅની પ્લેગ કી બીમારી ભેજતે હંચ, અલ્લાહ એસી એસી બીમારી ભેજતે હંચ કે નઈ નઈ બીમારિયાં ઝમાને કે ડોક્ટર લોગ ભી ઉસકી દવા ન કર સકે એસી બીમારી અલ્લાહ તઆલા ભેજતે હંચ.

ਆਜ ਕਯਾ ਹੋ ਰਹਾ ਏ? ਕੋਲੇਜ਼ੋਂ (College) ਮੇਂ, ਯੂਨਿਵਰਸਿਟੀਯੋਂ (University) ਮੇਂ, ਗਾਰਡਨੋਂ (Garden) ਮੇਂ ਸ਼ੋਪਿੰਗ ਕੋਮਪਲੇਕਸ (Shopping Complex) ਮੇਂ, ਨਵ ਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਔਰ ਲੜਕੀਆਂ ਖੁਲਮ ਖੁਲਾ ਖੜੇ ਹੋ ਕਰ ਭਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਏਂ, ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਏਥ ਲਗਾਤੇ ਏਂ, ਕਯਾ ਯਹ ਆਂਖ ਕਾ ਝਿਨਾ ਨਹੀ ਏ? ਕਯਾ ਯਹ ਏਥ ਕਾ ਝਿਨਾ ਨਹੀ ਏ? ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੋ Touch ਕਰਤੇ ਏਂ, ਕਯਾ ਯਹ ਬਦਨ ਕਾ ਝਿਨਾ ਨਹੀ ਏ? ਮੋਬਾਈਲ Mobile ਸੇ ਭਾਤ ਕਰਤੇ ਏਂ, ਕਯਾ ਯਹ ਜੁਬਾਨ ਔਰ ਕਾਨ ਕਾ ਝਿਨਾ ਨਹੀ ਏ? ਕੋਠ ਲੜਕੀ ਪਰਾਏ ਲੜਕੇ ਸੇ ਭਾਤ ਕਰੇ, ਕੋਠ ਲੜਕਾ ਅਜਨਬੀ ਲੜਕੀ ਸੇ ਭਾਤ ਕਰੇ, ਕਯਾ ਯਹ ਕਾਨ ਔਰ ਜੁਬਾਨ ਕਾ ਝਿਨਾ ਨਹੀ ਏ? ਔਰ ਯਹ ਆਜ Openly ਖੁਲੇ ਆਮ ਨਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਏ? Internet ਪਰ Chatting ਏਤੀ ਏ, Sms ਕੇ ਝਰਿਏ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੇ Contact ਮੇਂ ਰੇਏਤੇ ਏਂ, ਕਯਾ ਯਹ ਝਿਨਾ ਨਹੀ ਏ?

ਯਹ ਸਭ ਝਿਨਾ ਕੀ ਅਲਗ ਸ਼ਕਲੋਂ ਏਂ, ਏਥ ਕਾ ਝਿਨਾ ਗੈਰ ਮਹਰਮ ਕੋ ਏਥ ਲਗਾਨਾ ਏ.

ਕਾਨ ਕਾ ਝਿਨਾ ਗੈਰ ਮਹਰਮ ਕੀ ਭਾਤੋਂ ਸੁਨਨਾ ਏ.

ਆਂਖ ਕਾ ਝਿਨਾ ਗੈਰ ਮਹਰਮ ਕੋ ਦੇਖਨਾ ਏ.

ਪੇਰ ਕਾ ਝਿਨਾ ਗੈਰ ਮਹਰਮ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਚਲਨਾ ਏ.

ਮੁੰਛ ਕਾ ਝਿਨਾ ਗੈਰ ਮਹਰਮ ਕੋ ਭੋਸਾ ਦੇਨਾ ਏ.

ਏਦੀਥ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਮੇਂ ਏ:

فَرْنَا الْعَيْنِينَ النَّظْرَ وَالزُّنَا اللِّسَانَ الْمُنْطِقَ وَفِي حَدِيثٍ وَ

الْيَدَانَ تَزْنِيَانِ فَرْنَاهُمَا الْبَطْشَ وَالرِّجْلَانِ تَزْنِيَانِ فَرْنَاهُمَا الْمَشْيَ وَ

الفم يزننى فزناه القبل و فى حديث و الاذن زناها الاستماع.

[البوداؤد شريف حديث نمبر २१५२, २१५३, २१५४]

दूसरी सजा:

मेरी बेहनो! उदीष में इरमाया जब जिना पुल्लेआम होने लगे, पुल्लमपुल्ला होने लगे तो अल्लाह तआला उस कोम में मोत को जयादह कर देते हंय, मोत की कषरत हो जाती हय.

तीसरी सजा:

अेक उदीष में इरमाया: जब किसी कोम में जिना जयादह होने लगे तो अल्लाह तआला उस कोम में इकीरी पैदा इरमाते हंय यअनी माल दौलत में से बरकत खत्म होने लगती हय, इकीरी और मोहताज होने लगती हय.

मेरी दीनी बेहनो! हमने देखा हय, सुना हय करोड़ों खरबोंपती लोग लेकिन जब वह जिना में मुज्तला हुवे तो उनकी जिंदगी में ऐसी इकीरी और मोहताज आँठ के मरते वक्त पर कोँ उनको कइन देनेवाला नहीं था, जैसे जैसे बडे बडे रईस लोग जो मालदार थे और केहते हंय के Newyork की मार्केट जिनके भाव पर ખुलती थी जैसे बडे बडे लोगों की मोत के वक्त कइन और आखरी इसूमात के लिअे कोँ रिश्तेदार, कोँ दोस्त तैयार नहीं था. अल्लाहु अकबर....

अेक वाकिअह:

हमारे हिंदुस्तान में अेक जगा हय "दम्मश" वहां तीस पैंतीस साल पेहले अेक बडोत बडा स्मगलर Smuggler था उस स्मगलर के मुतअदिलक मशहूर था के पूरे